

Ivančna Gorica (domoznanstvo)

sp 908(497.4)

KLASJE

2007

352(497.4 Ivančna Gorica)

120070168,5

COBISS

KNJIŽNICA GROSUPLJE

KNJIŽNICA IVANČNA GORICA
CESTA II. GRUPE ODREDOV 17

1295 IVANČNA GORICA

Poština plačana pri pošti
1295 Ivančna Gorica

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 5

letnik 13

junij 2007

ALKEMIST

EUROPEAN TRANSLATION AGENCY

- prevajanje v 80 jezikov
- sodno overjeni prevodi
- tečaji tujih jezikov
- priprave na maturo za angleški in nemški jezik

www.alkemist.si

080 23 03
brezplačna številka

B/S/H/

BOSSCH UND SIEBENS Hausgeräte GmbH

Johnson & Johnson

DeLonghi

Living innovation

ilirja

S PRIREDITVE NA PRIREDITEV

Praznovali smo občinski praznik. Če smo si uspeli vzeti čas, smo lahko kar hodili z ene prireditve na drugo. Najimenojše je bilo na svečani podelitvi letošnjih občinskih priznanj in nagrad, nekaj velikih prireditev so pripravile tudi naše krajevne skupnosti in seveda številna društva. Manjkalo ni ne kulturnih ne športnih dogodkov.

In dogodkov ne bo manjkalo tudi v prihajajočem mesecu. Pred nami je šentviški pevski tabor s TV-prenosom, za dan državnosti pa se bomo srečali na Polževem, medtem ko na Muljavi že pridno vadijo v letnem gledališču.

Na hitrost življenja in našo minljivost nas seveda opominjajo različni dogodki. Da se nad našim življenjem enkrat zgrne tudi tista dokončna usoda, ko se je treba posloviti od ljubljanih, smo občutili tudi v našem uredništvu, zato tokratno številko posvečamo tudi naši prijateljici in lektorici Marjeti.

Prihodnja številka pa bo zadnja pred poletnim odmorom.

mš

VEČ KOT LE TEKMOVANJE V KOŠNJI

str. 6

600 LET SMRTI GOSPE S PRISTAVE

str. 14

IVANČNA GORICA - DVAKRAT PRVA LIGA

str. 17

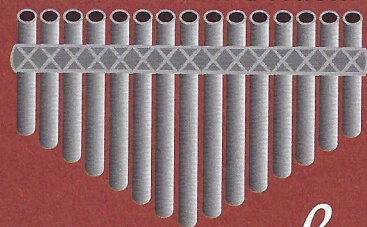
MARATON TREH OBČIN 2007

str. 18

Foto: KD Grosuplje

Letošnjega kolesarskega maratona treh občin (Grosuplje, Videm-Dobrepolje, Ivančna Gorica) se je udeležilo 750 kolesarjev.

38. TABOR SLOVENSКИH PEVSKIH ZBOROV ŠENTVID PRI STIČNI

Pojó naj ljudje

Sobota, 16. 6. 2007

20.00 - Koncert zamejskih
pevskih zborov v
Osnovni šoli Šentvid

Nedelja, 17. 6. 2007

12.00 - Slavnostna povorka
13.00 - Koncert združenih
pevskih zborov

Slavnostni govornik: predsednik
državnega zbora RS g. France Cukjati.

str. 3

str. 3

OBČINA IVANČNA GORICA JE PRAZNOVALA

TRGOVINA & SERVIS

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040, FAX: 01/7869-045

lamas@lamas.si

IZDELAVA IN MONTAŽA

SENČILA OVEN

Tomaž Oven s.p.
Pot v resje 1, 1295 Ivančna Gorica

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

IGELJ

IGNAC IGELJ s.p.
Stična 102,
Ivančna Gorica
tel./faks: 01/7878 535
gsm: 041/757 055

INTERALTA

PVC OKNA IN VRATA

Pe Novo mesto, tel.: 041/846 034
Interalta d.o.o., Stegne 21c, Ljubljana
tel.: 01/511 16 24, fax: 01/511 15 43

Okna Interalta omogočajo
višjo kulturo bivanja!

www.interalta.si

OBČINA IVANČNA GORICA JE PRAZNOVALA

Na osrednji svečanosti ob občinskem prazniku, temeljni kamen za nov centralni vrtec

Ob letošnjem praznovanju praznika Občine je potekala osrednja svečanost v športni dvorani OŠ Stična. Proslava, ki je potekala že tradicionalno na petek pred 29. majem, dnem nastopa Josipa Jurčiča na mesto urednika slovenskega časnika Slovenski narod, je na kraju ene večjih investicij v občini v zadnjih letih naznanila novo veliko delo; gradnjo novega centralnega vrtca v sklopu t. i. šolskega centra, katerega del je poleg Osnovne šole Stična tudi vrtca Josipa Jurčiča. Na proslavi so bile slovesno podeljena tudi letošnje občinske nagrade in priznanja, občina pa ima od leta 2007 tudi dva nova častna občana.

Iz Jernejeve malhe

Popraznični dnevi puščajo kar veliko obljub in novih načrtov do naslednjega praznika, ko bomo spet ocenili stanje in nakazali pot za naprej. Temeljni kamen za novi vrtec je velika spodbuda, da se poteši še večje potrebe po vzgojno-varstvenem delu. Številni starši imajo po naših zagotovilih upanje, da bo vrtec z osmimi oddelki vsem nudil možnost vključitve za vse starostne stopnje. Do tega veselega trenutka pa bomo skušali še naprej zagotoviti nekaj dodatnih kapacitet v že obstoječih enotah. Predvidevamo, da bo Pikapolonica dobila novo piko z novim oddelkom v objektu srednješolskega centra.

Rešitve za boljše vzgojno-varstveno delo niso enostavne, saj se s povečanim številom prebivalcev v občini hkrati tudi povečujejo potrebe po družbenih dejavnostih, ko moramo iz leta v leto dopolnjevati tako šolske, vrtčevske in nenazadnje tudi komunalno-infrastrukturne kapacitete.

Sofinancerska vlaganja za bogatejšo infrastrukturo so nam še naprej potrebna, čeprav je današnji sistem drugače naravnan, z drugačnimi lastniškimi razmerji. Mnogo se je prispevalo k vsaki akciji, ki je imela materialni ali družbeni, kulturni rezultat, zato je tudi ob prehodu v novo obdobje potrebnega veliko razumevanja, akcijskih dejanj in tudi materialnih spodbud. Prav na tej osnovi se kot ljubitelji v volonterski vlogi najdejo mnogi prepoznavni posamezniki, ki znajo delati in ceniti vrednost skupnega dela. Zato še enkrat čestitam vsem letošnjim dobitnikom občinskih priznanj za dosežke, ki so vidni na vsakem koraku.

Najtežje je delo občinske uprave in župana, kjer se najdejo čista pravna regulativa in sproščeni naraven odnos do bivalnega okolja. Najdeta se človek s pravno formulacijo in njegov mejaš z odprtim in improviziranim pristopom, ki ga naravno podeželsko okolje v vsem tudi podpira. Toda črka resnice po sodnem strošku na koncu pove, da obstaja »meja«. Razočaranje je pri obeh, saj sta oba izgubila; eden pri preteklem, drugi pri sedanjem razmišljanju.

Da, mnoge stvari so neurejene. Največkrat se srečujemo na javnih poteh, ki nimajo podlage v zemljiškem zapisu, ker so ohlapne razmere in iskanje poti k ekonomizaciji s prilagajanjem trenutnih potreb prevoznih sredstev in mehanizacije narekovele drugačno kategorizacijo poti.

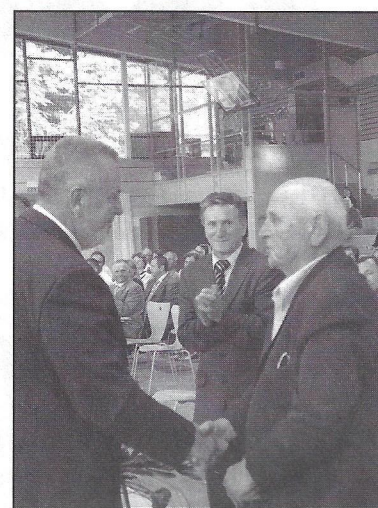
Vse te hitre rešitve, čeprav imajo že dolgo zgodovino, je treba aktualizirati v lastništvu, modernizaciji in ponovni prilagoditvi novih posegov z umestitvijo zdajšnje potrebne infrastrukture v cestni svet.

Največkrat ne vemo, kako pridemo domov, ali po javni ali po privatni lastni, zato ni prav, da začnemo iskati v tej zmedbi le svoje pravice, ki so gotovo bile drugačne ob vzpostavitvi, ko so se dogovarjali ljudje pred nami v drugi generaciji. Dajmo jim potrditev, da so se znali tudi takrat dobro dogovarjati in v podaljšanem dobromislečem razmišljanju najdemo tudi dobrorazmišljajočega sosedo. Odvetniki in geometri, in da ne rečem tudi Občina, ne bodo v stanju v kratkem razrešiti teh problemov, ki sami po sebi niso problemi, so le odraz našega razumevanja.

Po lepem spomladanskem vremenu je v zraku veliko sparine za rast gob in najrazličnejših nebodijih potreba rastlinskih bolezni in insektov, katere bomo morali v prihodnje uničevati po »naravni« pot. In spet smo v dobrem in slabem; gobarji uživajo, vinogradniki in kmetje pa v težavah ohranijo svoj pridelek. Vse ima dobro in slabo!

Vaš župan

Svečana prireditev, katere so se udeležili številni gostje in dosednji občinski nagradenci, je potekala v dveh delih. Najprej je bila na vrsti simbolična postavitev temeljnega kamna za novi centralni vrtec, v programu pa so se predstavili s svojimi točkami otroci oddelkov iz vrtca Marjetica in Pikapolonica Ivančna Gorica, Čebela iz Šentvida pri Stični in Miška iz Stične. S svojimi vnetimi in dobrosrčnimi nastopi so v svečanost vnesli prijetno vzdušje, ki je pripeljalo do slovesnega odkritja temeljnega kamna, katerega sta opravila župan Jernej Lampret in ravnateljica vrtca Ivančna Gorica Branka Kovaček. Za novi vrtec, za katerega je bilo prvotno mišljeno, da se bo gradil v sklopu bodočega novega centra v Ivančni Gorici ob zdravstvenem domu, je potrebna dokumentacija že v pripravi. Če se bo našel ustrezen sofinancerski delež v državnem proračunu, bi lahko prva dela stekla že v prvi polovici prihodnjega leta. Novi vrtec je zasnovan v obliki črke L, v dveh nadstropjih, z veliko svetlobe, umeščen pa bo na lokacijo južno od obstoječe srednje šole. Imel bo prostora za osem oddelkov, 4 jaslične in 4 za starejše, skupaj za približno 150 otrok. Poleg tega bo imel svojo lastno kuhinjo, dve osrednji igralnici ter administrativne prostore. Zunanje igrišče bo prostorno in opremljeno s sanitariji in ter prostori za učne pripomočke.

Očetu livarstva v Ivančni Gorici in častnemu občanu Francu Kalarju se je kot častni občan pridružil tvorec sodobnega Livarja Stanislav Osterman.

Sledila je svečanost s podelitvijo priznanj in nagrad Občine za leto 2007. Župan Lampret je v svojem govoru orisal delo in utrip občine v preteklem letu, hkrati pa se tudi ozrl v prihodnost in predstavil prihajajoče aktivnosti, ki se kažejo tudi v občinskem proračunu. Seveda župan ob takšnih priložnostih ne omenja samo velikih investicij in načrtov, temveč vedno tudi poudari društveno dejavnost na najrazličnejših področjih od kulture, športa, do humanitarnih organizacij in drugih področij življenja v občini. Čestitke občankam in občanom ob

občinskem prazniku pa so bile napoved še svečane proglasitve letošnjih občinskih nagradencev.

LETOS OSEM NAGRAJENCEV

Podelitev priznanj in nagrad letošnjim občinskim nagradencem je potekala ob prijetnem kulturnem programu, katerega so sooblikovali Godba Stična, Folklorna skupina Zagradec MePZ Šentviški slavčki, učenci OŠ Stična in člani KD Josipa Jurčiča z Muljave. Župan Lampret je imel letos čast podeliti kar dve listini o dodelitvi naziva častnega občana, ki sta ju prejela predsednik uprave družbe Livar Stanislav Osterman in slikar in inovator Štefan Horvat. Nadalje sta bila podeljena tudi dva Zlata grba, in sicer sta ju prejela Mizarstvo Vencelj iz Šentvida pri Stični in Anton Čebular iz Doba. Prav tako sta bili podeljeni tudi dve nagradi Josipa Jurčiča, in sicer sta ju prejela dolgoletni delavec na družbenem področju Bogomir Sušič in prav tako dolgoletni vodja stiške godbe Maks Kozole. Najmanjši letošnji priznanji pa sta bili plaketi Antona Tomšiča, ki ju je prejela društvena delavka Amalija Štrubelj in priznanje župana občine Ivančna Gorica, ki jo je prejela mlada učiteljica razrednega pouka Jasmina Blatnik.

Matej Šteh

NAJVEČ O POVIŠANJU CEN VRTCA IN PRAVILIH ZA ŠTIPENDIRANJE

Občinski svet Občine Ivančna Gorica se je sešel na svoji 6. redni seji 21. maja, osrednja točka tokratne seje pa je bilo sprejemanje poročila VVZ vrtca Ivančna Gorica in povišanje cen za programe vrtca v naši občini. Svetniki in svetnice so kar nekaj časa namenili najbolj aktualni temi zadnjega časa, sprejemanju prihodnjega občinskega prostorskega načrta, pa čeprav ta točka ni bila na dnevnemu redu. Stališče večine je bilo, da se postopek sprejemanja čim prej predstavi tudi javnosti, prek našega glasila.

Svetniki in svetnice na poročilo vrtca niso imeli bistvenih pripomb, je pa bilo zastavljenih nekaj vprašanj ravnateljice vrtca Branki Kovaček. Po vprašanjih je mogoče sklepati, da se od vrtca pričakuje tudi vključevanje v različne zunanje projekte in kandidiranje na sredstva, ki niso zagotovljena po ustaljenih poteh. Predlog povišanja cen pa je v veliki meri odvisen tudi od tega, ali je to povišanje predvideno tudi v občinskem proračunu. Ve se, da približno 70 odstotkov cene, ki jo plača Občina, zagotavlja država s proračunskim prihodkom. Po razpravi je bil sprejet predlog povišanja cen programov v vrtcu za prvo in drugo starostno skupino otrok, ter skupino otrok s posebnimi potrebami. Ob tem dodajmo, da se Občina pospešeno pripravlja na začetek gradnje novega centralnega vrtca v Ivančni Gorici, ki bo z osmimi oddelki vsaj začasno rešil problem vsakoletnega odklanjanja otrok v

vrtce zaradi premajhnih kapacitet. Še prej pa bo v enoti Pikapolonica, ki je lepo zaživela v lanskem letu v poslopju srednje šole, odprt po vsej verjetnosti še en oddelek.

V nadaljevanju je bila v pretresu tako imenovana obvezna razlaga odloka o prostorsko ureditvenih pogojih, ki veljajo za območje Višnje Gore, s katero se je skušalo ugotoviti možnost novogradnje eno- ali večstanovanjskih objektov na območju, kjer takšni objekti že stojijo. Konkretno je šlo za pobudo podjetja Minozi, ki želi v bližini podružnične šole Višnja Gora delno izgrajeni poslovni objekt iz leta 1987 predelati v večstanovanjski objekt, poleg namembnosti pa bi se spremenila tudi višina objekta. Po tehtanju mnenj svetniki in svetnice obvezne razlage niso sprejeli.

Po dokaj hitrem postopku so nato svetniki in svetnice sprejeli spremembe in dopolnitve Odloka o ureditvi zimske službe. Osnutek sprememb je občinski svet obravnaval že na prejšnji seji, tokrat pa tudi potrdil dopolnitev, da so lastniki zemljišč oz. stanovanj dolžni sami očistiti pločnike pred objekti, če to zaradi ovir, kot so ograja, zid ... pristojna služba ne more opraviti. Letošnja izkušnja na Debelem hribu, ko zaradi snega ni bilo mogoče varno pluzenje s traktorji, je bila vzrok še eni dopolnitvi, in sicer da se omenjena javna pot Temenica-Debeli hrib v dolžini nekaj manj kot dva kilometra zapre za promet, če nastopijo zimske razmere.

V nadaljevanju se je bil sprejet še letni program športa, zopet nekaj več pozornosti pa so svetniki in svetnice namenili sprejemanju osnutka pravilnika za štipendiranje. Gre za novost v občinskem proračunu, s katero bo Občina vsaj z nekaj sredstvi pristopila na pomoč dijakom in študentom zlasti iz socialno šibkejšega okolja.

Proti koncu seje so svetnice in svetniki potrdili še predloge komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja za letošnje nagradence in dobitnike priznanj ob občinskem prazniku. Dano je bilo tudi soglasje za novega ravnatelja Glasbene šole Grosuplje, in sicer je občinski svet podprl trenutnega vršilca dolžnosti ravnatelja Dejana Zavašnika. Tik pred sejo je komisija pripravljal tudi predlog za soglasje k imenovanju novega ravnatelja OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični. Občinski svet je dal podporo kandidatu Janezu Peterlinu, profesorju športne vzgoje, ki prihaja iz občine Šmartno pri Litiji.

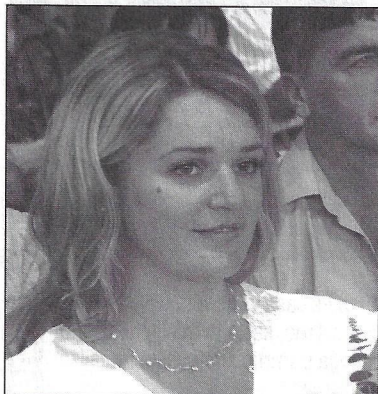
Na koncu je bilo sklenjeno, naj svet kablanskega operaterja Elektroprom Kisovec pripravi poročilo o svojem delovanju, saj je bila Občina pri ustanavljanju pozvana, naj da svojega predstavnika v svet, ta svet pa ni od svojega nastanka dalje še nikoli zasedal. Zaradi tega je predstavnik naše občine, sedanji svetnik Igor Bončina, pred kratkim podal svojo odstopno izjavo iz mesta člana sveta.

Matej Šteh

Ustanovitelj časopisa KLASJE je Občinski svet Občine Ivančna Gorica. Sedež uredništva: Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, telefon: 781 21 30, fax: 781 21 31, e-mail: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net. Uredniški odbor: Andrej Agnič, odgovorni urednik, Matej Šteh, pomočnik odgovornega urednika, Leopold Sever (zadnja stran), Maja Ficko, Marjeta Glavan (lektor), Simon Bregar (šport), Milena Vrhovec (kmetijstvo), Nataša Erjavec (gospodinjstva stran), Sonja Maravič, Petra Butkovič, Silvo Berdajs. Oblika: Andrej Verbič. Računalniška priprava: AMSET d.o.o., Grosuplje, Pod gozdom c. 3/9; Tisk: KOCMAN Grafika d.n.o., Grosuplje, Jerova vas 10. Časopis KLASJE izhaja v 4.800 izvodih mesečno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Prispevke sprejemamo do 20. v mesecu.

PREDSTAVLJAMO LETOŠNJE OBČINSKE NAGRAJENCE

JASMINA BLATNIK, priznanje župana občine Ivančna Gorica

Jasmina Blatnik, študentka tretje stopnje študija razrednega pouka na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani ter zaposlena na OŠ Stična v oddelku podaljšanega bivanja, je s svojim diplomskim delom oz. raziskovalno-strokovnim delom z naslovom Ivančna Gorica včeraj in danes segla na več pomembnih področjih raziskovanja domačega kraja.

Diplomsko delo Jasmine Blatnik ni hermetična, le za ozek krog strokovnjakov uporabna raziskava, marveč vsestransko uporabna informacija, npr. v osnovnih in srednjih šolah, v turizmu in še kje.

Delo je zaradi visoke kvalitete predlagano tudi za fakultetno Prešernovo nagrado v letu 2007.

AMALIJA ŠTRUBELJ, plaketa Antona Tomšiča

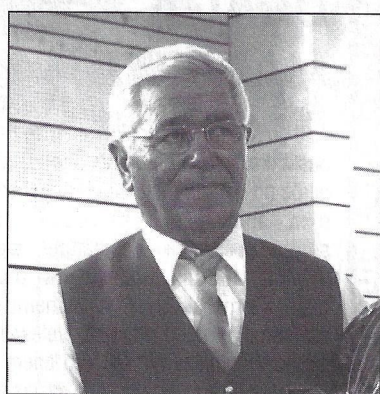

Amalija Štrubelj je ena tistih članic in članov Turističnega društva Ivančna Gorica, ki je v preteklih letih največ naredila za njegov obstoj in razvoj. Društvo je namreč imelo v svoji preteklosti, kakor je za večino društev povsem običajno, tudi trenutke manj uspešnega delovanja in v takšnem obdobju je ravno gospa Amalija prevzela tiste akcije in pobude, ki so društvo ohranile pri življenju in dale novega elana.

Leta 1996 je pripravila in dopolnila statut Turističnega društva Ivančna Gorica in val novih načrtov je začel delovati. Danes je tako poznano tradicionalno kolesarjenje po rimski cesti, člani društva organizirajo čistilne akcije po naselju Ivančna Gorica in Miklavžev pohod, vsako leto se krajani Ivančne Gorice lahko potegujejo za najlepše urejeno bivalno okolje, vsakoletna spominska proslava pri rojstni hiši pesnika in urednika Kranjske čbelice Miha Kastelica v Gorenji vasi pa nas po zaslugi društva spominja, da imamo poleg Jurčiča še druge znane in slavne rojake.

Gospa Ljuba je 10 let zavzeto, vztrajno in predano vodila društvo kot predsednica in tajnica. Kljub pomankanju časa, ki ga je veskozi posvečala tudi svoji družini, je bila ves ta čas tudi izvrstna voditeljica Društva upokojencev Ivančna Gorica, ki pa se po svojih aktivnostih in dosežkih lahko še bolj ponaša kakor Turistično društvo Ivančna Gorica.

MAKS KOZOLE, nagrada Josipa Jurčiča

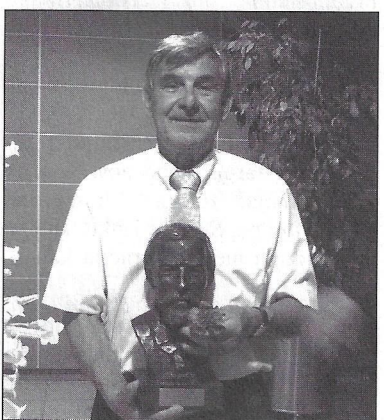
Maks Kozole je že z desetimi leti prvič vstopil v vrste godalnega orkestra, in sicer v rudarsko godbo Senovo. Leta 1993 je prevzel dirigentsko palico v Godbi Stična, ki je bila takrat v nezavidljivem položaju, a je kmalu dvignil kvaliteto godbe na zavidljivo raven.

Za sodelovanje v vrstah godbe je navdušil mnogo mladih glasbenikov in poskrbel za njihovo izobraževanje. V Občini Ivančna Gorica je pustil neizbrisani pečat na kulturnem področju, saj v 14. letih vodenja godbe skoraj ni bilo prireditve, na kateri ne bi sodeloval. Godbeniki ga zelo spoštujejo, zato se je med njimi spletla trdna vez prijateljstva.

Letos se je zaradi zdravstvenih razmer in starosti odločil, da preda dirigentsko palico. Ker se ne more posloviti od godbenikov in občanov Občine Ivančna Gorica, je obljubil, da ostane njihov član in da nas bo še naprej razveseljeval z igranjem na tenor.

Leta 1998 je g. Maks praznoval 50. letnico igranja v različnih orkestrih po Sloveniji in da je res pravi godbenik, so mu dokazali tudi bralci Nedeljskega dnevnika, ko so ga leta 2003 izbrali za NAJ GODBENIKA.

BOGOMIR SUŠIČ, nagrada Josipa Jurčiča

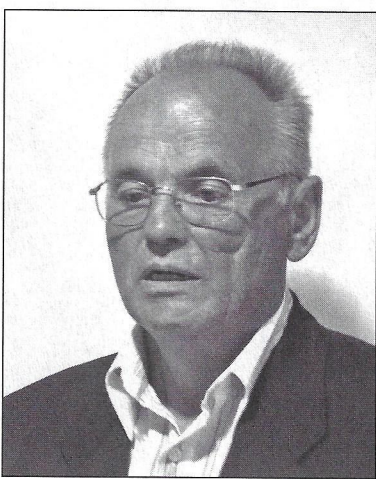
Bogomir Sušič, je bil dolgoletni sodelavec Občine in tvorec družbenih, socialnih in političnih razmer v naši občini. Začetki njegovega delovanja v občini segajo že v leto 1970, ko je kot mlad učitelj prišel v Šentvid in začel poučevati na šentvidski šoli. Na ta način se je že v rani mladosti vključil v vzgojni oziroma izobraževalni sistem še takratne občine Grosuplje. Zatem se je tudi bolj dejavno vključil v družbeno-politično delovanje stare občine Grosuplje, saj je veliko dela in napore vložil v družbeni in socialni razvoj občine Grosuplje s svojim delovanjem na področjih izobraževanja, vzgoje in športa.

V 90. letih prejšnjega stoletja je napočil zgodovinski trenutek, ko se je ponudila priložnost ustanovitve samostojne občine, Občine Ivančna Gorica. In prav takrat se je ponovno pokazala velika pripravljenost in vo-

lja Bogomirja Sušiča, saj je skupaj s takratnimi somišljeniki vložil veliko truda v nastanek nove občine in tudi znatno pripomogel k razvoju in vse-splošnemu napredku naše občine.

Največji vtis je vsekakor pustil na področju vzgojno-izobraževalnega dela na Občini kot višji svetovalec za družbene dejavnosti. V letu 2006 se je na tem delovnem mestu tudi upokojil.

MIZARSTVO VENCELJ, zlati grb Občine Ivančna Gorica

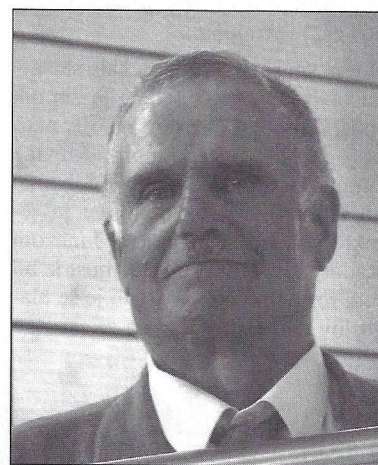
Alojz Vencelj je eden od manjšega kroga ljudi, ki je ob koncu sedemdesetih let kljub slabemu stanju na lesno-obdelovalnem trgu znal svoje znanje prilagoditi potrebam ter vzpostaviti podjetje, ki se lahko pohvali z iz leto v leto bolj uspešnim delovanjem. Rodbina Aljaževih (tako se pravi po domače) je že pred 2. svetovno vojno slovela po odličnih tesarjih, ki so izdelovali najzahtevnejša poslopja iz lesa, skednje, kozolce dvojnice (toplarje) ipd. Ljubezen do lesa in tradicija se pri Venceljevih nadaljuje in, kot kaže, bo tako tudi v prihodnje.

Pregled referenčnih objektov nam pokaže, da izdelujejo zelo zahtevne izdelke po naročilu za opremo hotelskih sob v Franciji, Nemčiji, Angliji ... v Sloveniji pa oprema za javne objekte, šolsko pohištvo in pisarniško pohištvo. Osemdeset odstotkov vse proizvodnje je namenjeno prodaji na evropskem trgu. Vsa prosta sredstva namenja za širitvi proizvodnje še posebno računalniško podprte najsodobnejše strojne opreme. Sledijo tudi evropskim trendom in tehnologiji, posebno skrb namenja tudi varstvu okolja. Trenutno je v podjetju zaposlen 14 delavcev. Tudi njim podjetje posveča pozornost, in sicer na način, da jim omogoča glede na dejavnost kar najboljše pogoje dela, kar pa je mogoče doseči le v novih proizvodnih prostorih in ob upoštevanju vseh predpisov.

ANTON ČEBULAR, zlati grb občine Ivančna Gorica

Anton Čebular se je rodil v družini z osmimi otroki, široko obzorje pa ga je peljalo na najrazličnejša področja. Sredi 50. let je že bil predsednik mladine v takratni tako imenovani Komunini v Ivančni Gorici. Zelo dejavno se je kasneje vključil tudi v politiko, ko je bil ustanovljen Demos, dejaven je bil kot član Kmečke zveze, od ustanovitve pa je tudi dejaven član Slovenske ljudske stranke.

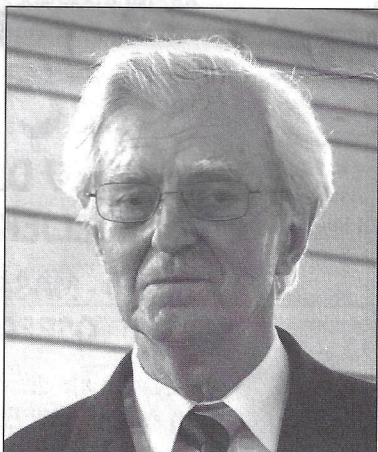
Dejaven je bil v nekdanji občini Grosuplje, kjer se je vedno znal odločno in uspešno potegniti za razvoj krajev v naši sedanjih občini. V novo nastali občini Ivančna Gorica je bil štiri leta član občinskega sveta in raznih odborov. Bil je prvi predsednik na novo

organizirane Stiške zadruge in tudi član upravnega odbora Zadrugne zveze Slovenije.

Neizmerno veliko delo je pustil za seboj v Krajevni skupnosti Dob, saj je 24 let aktivno sodeloval v organih KS, od tega je bil 20 let predsednik sveta KS. Področje njegovega delovanja ni bilo samo gospodarsko, temveč tudi ekološko in kulturno. Tudi danes še vedno spremlja delo v KS, občini, zadrugi, pri upokojencih, letalskemu klubu, itd. In vedno znova preseneča z novimi idejami in neizmerno voljo do dela in življenja. Svoje znanje in modrost pa prenaša na mladi »Rutarjev rod«, ki že močno poganja korenine. Neizmerno je ponosen na svojih devet vnukov, ki mu dajejo dodaten optimizem za delo in življenje.

ŠTEFAN HORVAT, častni občan občine Ivančna Gorica

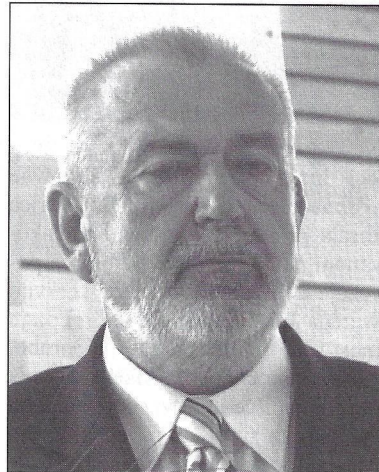

Štefan Horvat je slikar, pedagog, raziskovalec, inovator in ekolog. V Višnji Gori in okolici, kjer živi od leta 1961, se je aktivno vklopil v kulturno dejavnost, in sicer je najprej sodeloval v dramski skupini, nato pa širil likovno dejavnost, sprva kot podpredsednik nato pa kot predsednik Zveze kulturnih organizacij. Kot likovnik brez formalne izobrazbe, le z učnimi urami pri različnih profesorjih in obilico talenta, je zelo občutil pomanjkanje likovnih pedagogov v občini, zato je pomagal z likovno vzgojo v naslednjih osnovnih šolah: Višnja Gora, Stična, Dobropolje, Grosuplje in Šmarje - Sap.

Sam se je ves čas likovno izobraževal in v Ljubljani prvi ustanovil šolo risanja za priprave na izpite na Likovni akademiji Univerze v Ljubljani. Več akademsko izobraženih likovnikov se je učilo pravil risanja in slikanja prav pri njem. Štefan Horvat je tudi ustanovitelj in dolgoletni vodja likovne skupine KROG od leta 1986, ki zdaj deluje v okviru Kulturnega društva Kresnička. Kot slikar je imel doslej 239 samostojnih razstav in prek 450 skupinskih razstav. Od leta 1954 je član Železničarskega kulturno umetniškega društva (ŽKUD) Tine Rožanc in vodja likovne sekcije Tine Rožanca že 51 let.

Poleg navedenega je tudi inovator s številnimi mednarodnimi in slovenskimi najvišjimi priznanji. Bil je podpredsednik Zveze inovatorjev Slovenije, strokovni sodelavec Ministrstva za gospodarstvo. Za ministrovstvo je promoviral slovensko inovatorstvo doma in v tujini od leta 1990 do 2000. Danes je še vedno član Komisije za inovacijsko dejavnost pri Gospodarski zbornici Slovenije in predsednik Komisije za inovacije pri Območni gospodarski zbornici Ljubljana ter dejaven član Regijskega društva ekološkega gibanja Ivančna Gorica.

STANISLAV OSTERMAN, častni občan občine Ivančna Gorica

Stanislava Ostermana ne pojmujemo le kot velikega gospodarstvenika in tvorca gospodarskega razvoja, temveč tudi človeka, ki je v okviru velikih človeških potencialov usmerjal svoj pozitivni pogled v življenje in delo ljudi v kraju, saj je znal prenesti ustvarjen dohodek tudi na boljše kvaliteto življenja.

Livar je vodilna firma v občini že prek 50 let. Stanislav Osterman se je v Livarju zaposlil leta 1993 kot direktor sektorja ekonomike. V letu 2005 je z imenovanjem dvočlanske uprave Livarja prevzel funkcijo predsednika uprave. Razvojno usmeritev sedanjega Livarja je začel uresničevati z nakupom belokranjske livarne, naložbami v mehansko obdelavo v Črnomlju, odkupom večinskega deleža jeklo livarne Jelšingrad v Banjaluki, v informacijsko tehnologijo ter ekologijo. Bosanska agencija za promocijo tujih investicij (FIPA) je na podlagi velikih investicijskih vlaganj v bosansko livarno v letu 2006 Livarju podelila prvo nagrado v kategoriji Privatizacija, saj je Livar, d. d., na področju črne metalurgije v BiH največji naložbenik. Današnji Livar, d. d., nudi zaposlitev 750 delavcem, od tega 360 na lokaciji Ivančna Gorica, v celotni skupini Livar pa je zaposlenih 1460 delavcev. Vsako leto Livar ob dnevu Livarja odpre vrata zunanemu okolju ter ga seznani z delom, življenjem in napredkom.

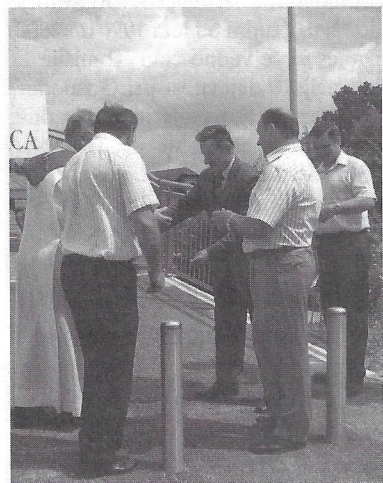
Predsednik Uprave Stanislav Osterman pa svojo energijo vlogo tudi v dejavnosti zunaj podjetja. Kot predsednik Nogometnega kluba Livar je pripomogel k razvoju te športne dejavnosti v Občini Ivančna Gorica, klubu pa je z generalnim sponzorstvom omogočil razvoj in delovanje prek 200 članov vseh starostnih skupin in uspešno dosedanje nastopanje v II. slovenski nogometni ligi.

Povezovanje na športnem in kulturnem področju pa odnemanja tudi prek aktivnosti v drugih okoljih, kjer delujejo podjetja skupine Livar, s čimer želi uresničiti tudi svojo vizijo medkulturnega povezovanja med Občino Ivančna Gorica in lokalnimi skupnostmi iz območja povezanih podjetij v skupini Livar.

Priprava: Janja Garvas Hočevnar

ZAKLJUČEK ENE IN ZAČETEK DRUGE INVESTICIJE

Ivančna Gorica je ob letošnjem praznovanju občinskega praznika doživela nekaj slovesnih trenutkov, pri čemer sta posebej izstopala tudi otvoritev novega železniškega nadhoda in blagoslov temeljnega kamna za novo mrliško vežico.

Na zadnjo majsko nedeljo, se je množica krajanov in faranov Krajevne skupnosti oz. župnije Ivančna Gorica zbrala pri novem in težko pričakovanem nadhodu, ki že od božiča povezuje del Ivančne Gorice s cerkvijo svetega Jožefa. Od zdaj naprej pa je most tudi uradno predan v uporabo. Ko bo nekoč na tem širšem območju pokopališče in novi center našega občinskega središča, pa bo ta povezovalni most dobil še širši pomen.

Dolgo pričakovana dela so se začela jeseni lani. Po danem soglasju Slovenskih železnic je zemeljska dela in betonski del mostu opravilo domače podjetje Rekon. Za prestatitev kanalizacije je poskrbelo naše Javno komunalno podjetje Grosuplje, železno konstrukcijo nadhoda, ki ima razpon 30 metrov in na najvišji točki na sredini doseže 7 metrov višine, pa je izdelalo podjetje Trimo iz Trebnjega. Za leseni del je poskrbelo podjetje Hoja Škofljica, medtem ko so vsa elektro-inštalacijska dela pripadla podjetju Elektro inštalacije Skočaj. Zadnjo piko na i je dalo še domače mizarstvo podjetje Robles z izdelavo stopnic po delu nadhoda, da bo pot za vsakega še bolj prijetna.

Sočasno z gradnjo nadhoda je bila tudi v celoti rekonstruirana Livarska cesta in del ulice Pot v Boršt, prav tako pa je urejena pešpot od cerkve do nadhoda. Z vso to investicijo, je torej resnično obnovljena vez, ki je bila pred leti ob izgradnji obvoznice

in zaprtjem dveh železniških prehodov žal prekinjena.

V tem smislu je tudi potekala slovesna otvoritev, pred katero je župnik Jože Kastelic blagoslovil most, nato pa je župan Jernej Lampret skupaj z župnikom, predsednikom KS Ivančna Gorica Tonetom Kraljem in direktorjem občinske uprave Janezom Radošem prerezal trak in most je bil tudi formalno odprt. Sledil je še blagoslov temeljnega kamna za mrliško

vežico, s čimer se je na simboličen način začela tudi gradnja tega že dolgo načrtovanega objekta v Ivančni Gorici. Seveda bo treba še počakati preden bodo delavci zasadili v zemljo prvo lopato, vendar aktivnosti župnije in krajevne skupnosti oz. Občine so že nekaj časa v teku in blagoslov temeljnega kamna je samo dokaz k temu.

Matej Šteh

SREČANJE NA POLŽEVEM

OBČINI IVANČNA GORICA IN GROSUPLJE
VABITA NA

SVEČANOST

V POČASTITEV DNEVA DRŽAVNOSTI

V PONEDELJEK, 25. JUNIJA 2007

14.00 - MAŠA ZA DOMOVINO
15.30 - OSREDNJA SVEČANOST

Nastopajo društva iz obeh občin in
NUŠA DERENDA z BIG BANDOM GROSUPLJE

SLAVNOSTNI GOVORNIK PREDSEDNIK
DRŽAVNEGA ZBORA RS g. FRANCE CUKJATI

PRIJAZNO VABLJENI

38. Tabor slovenskih pevskih zborov Šentvid pri Stični

PEVSKI GLAS BO ODMEVAL PO VSEJ DRŽAVI IN ZAMEJSTVU

Šentvid bo 16. in 17. junija spet prizišče pevskega srečanja, že 38. po vrsti. Krajani se že vnaprej veselo ljudi, ki v vsej tradiciji prinašajo veselje v kraj in sporočilo, da je pesem v Šentvidu doma. Pevci bodo povedali, da jih je veliko, ki spoštujejo ljudsko pesem, ki jo ohranjajo in dopolnjujejo. Organizatorji pa v en glas zatrjujejo, da je vsaka dosedanja prireditev imela svoj specifični program, svoje vsebinske in organizacijske težave, ki jih je treba razrešiti, preden se zbere skupaj največji zbor v državi, če ne na svetu.

Pri vsej tej organizaciji se najdeta stroka in tehnično-izvedbeni del, ki se morata dobro dogovoriti z vsakim zborom posebej in skupaj, da je harmonija izražena v družabnosti in promaknosti pesmi, ki vedno

sporoča, da bi slovenski narod brez pesmi težko živel in se celo težko ohranjal.

Letos bo izbor pesmi namenjen slovenskim skladateljem, ki imajo letnice rojstva zaključene s številkami 2 in 7. Program je bil tako predstavljen na dveh seminarjih za zborovodje, kmalu po zaključku prejšnjega Tabora, da imajo zbori čas in enotna navodila za dobro pripravo.

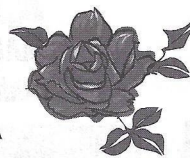
Ugledni ljudje, ki v strokovnem pogledu pri nas veliko pomenijo, skupaj z Javnim skladom za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, skušajo našim pevcem približati najboljšo možno kvaliteto in tak izbor pesmi, ki jim pomaga pri oblikovanju svojih lastnih programov v kraju, kjer domujejo.

Za dosedanje delo se zahvaljujem vsem, ki so znali ves trud in pomen prireditve ceniti, saj promocija v tej nacionalni prireditvi za kraj in občino veliko pomeni. Vsakemu posamezniku, ki je vedno ljubiteljsko zraven, pa daje osebnostne užitke, če ne za drugo, da je lahko zraven, kjer pesem doni in se vedno na novo rodi.

Vsa domača društva in šola, ki so vpleti v delo, so tako kot v prvih letih pomemben del uresničevanja lastnih programov, ki se potrjujejo na ravni projekta, ki mu zavidajo marsikatero kulturno in društveno bogatejša okolja.

predsednik UO
Tabor slovenskih pevskih zborov
Jernej Lampret

DRAGA MARJETA,

Šele ob tvojem nepričakovanem in za vse nas tako zelo prehitrem odhodu, saj ti nihče od nas ob slovesu ni mogel seči v roko, spoznavamo, kaj izgublamo s smrtjo sočloveka. Ko namreč izginja njegova telesna podoba za obzorja našega zemeljskega časa, začnemo gledati prek časa v večnost. Takrat ne le zaslučimo, marveč skorajda s telesnimi očmi vidimo, kaj je to minljivo telesno lupino napolnjevalo in kaj smo lepega in večnega s smrtjo sočloveka izgubili in kaj bomo pogrešali tako zelo, da nas bo bolelo srce.

Tudi ob tvojem odhodu čutimo podobno. Pogrešali bomo tvojo tako naravno, prav nič narejeno vedrino, tvoje veselje do življenja. Še tako utrujena, obložena s skrbmi, si vedno prihitela na sestanke uredniškega odbora z nasmehom na obrazu. Svoje veselje si znala podeliti z drugimi, tudi z nami, ko smo se skupaj povesečili rojstva tvojih vnučkov. Pogrešali bomo tvoje dobrohotno sprejemanje ljudi. Ljudi si sicer presojala, saj je to za misleče bitje naravno, nisi jih pa obsojala, zakaj so taki ali drugačni. Za vsakogar si imela v svoji notranji kamrici skrito razumevanje ...

Nič kolikokrat si pozno v noč popravljala naše tekste, čeprav si imela za seboj dolg šolski dan in kup nepopravljenih testov ali nalog. Nisi se pritoževala, ker smo pošiljali svoje tekste "tik pred zdajci". Samo včasih si dodala kakšno hudomušnost ali pa, v skrajnem primeru, ponižno prošnjo, da naj vendar včasih pomislimo tudi na lektorja.

Nikoli nam nisi navijala ušes, ker nismo prav postavili vejic, ker smo neustrezno napisali datume in številke ali velike začetnice. Vse naše jezikovne nerodnosti si potrpežljivo vzela v zakup.

Ob iskrenju mnenj bomo pogrešali tvoje tenkočutno preusmerjanje debat v sporazumevanje in dogovore, ki so bogatili naše Klasje vsa leta njegovega obstoja. Pogrešali bomo vse tisto, kar smo ob tebi lepega in plemenitega doživeli.

Za vse nas si bila in ostajaš "marjetica" s travnikov ob Muri. Hvaležni smo, ker smo ob tebi doživljali, da dobrota srca ni sužnja časa, saj prihaja iz večnosti in se vrača vanjo.

Tvoji prijatelji in sodelavci iz Klasja

56. seje občinskega sveta

SPRAŠEVALI IN PREDLAGALI SO ...

Svetnica Sonja Maravič je na seji prejela pisne odgovore o delovanju Jurčičevega muzeja na Muljavi. Odgovori pa so jo pripeljali na nadaljnja vprašanja o statusu delovanja muzeja in zaposlenih v muzeju. Nadzornemu odboru je predlagala obravnavo te tematike v prihodnje. Opomnila je tudi na sklepe 28. seje iz prejšnjega mandatnega obdobja v zvezi z odkupom zemljišča za potencialno gradnjo doma starejših občanov. Končno jo je zanimalo tudi asfaltiranje cest v Šentvidu oz. Svetem Roku, kjer se je v zadnjih mesecih gradila kanalizacija.

Gregor Štrubelj je spraševal o delovanju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica. Vse več naj bi bilo pritožb nad dolgi čakalnimi vrstami za pregled pri splošnem zdravniku. Želela je pojasniti, ali se res čaka na pregled tudi do dva dni. Izrečenih je bilo kar nekaj vprašanj v zvezi z delom direktorja Janeza Zupančiča in ostalega zdravstvenega osebja. Odprl pa je tudi vprašanje stalne zdravstvene oskrbe v Zagradcu, kjer je bil navzoč zdravnik dvakrat tedensko le kratko obdobje, stalna zdravniška oskrba v Zagradcu pa naj bi bila po njegovem mnenju odvisna od odločitve ZD Ivančna Gorica. Nikolaj Erjavec je predlagal, naj se vsa ta vprašanja skušajo reševati prek članov Občinskega sveta. Ki so tudi člani sveta ZD Ivančna Gorica. Pričakovati je, da se bo eno od prihodnjih sej udeležil tudi direktor Zupančič.

Marina Koščak je spraševala, ali je postopek pridobivanja zemljišč od lastnikov za projekt kanalizacije na Virju že zaključen, glede na to, da se je pred kratkim delno asfaltirala

cesta Stična-Vir-Grize. Župan je spodbudil svetnike iz tega dela občine, da se tudi sami angažirajo in skušajo pomagati vzpostaviti dogovor s posameznimi lastniki.

Nikolaj Erjavec je v zvezi z cestno problematiko nadaljeval z vprašanjem v zvezi s širitvijo ceste Marof-Stična. Erjavec je izpostavil še razvoj vrhunskega športa v občini na področju nogometa in rokometu. Po njegovem mnenju je podpora obeh klubov, ki težita v prvo kakovostno ligo, predraga. Seja je potekala še pred zaključkom obeh letošnjih lig in se še ni vedelo, da je rokometni klub dejansko obstal v prvi ligi, nogometni klub pa napredoval v prvo ligo. Kljub temu je župan opozoril, da se ne sme pozabiti, da je Občina bila tista, ki je vlagala v športne objekte, ki morajo obratovati še naprej in da dejavnost obeh klubov pozitivno vpliva na mlade, članske ekipe in njihovi uspehi pa so tisti, ki pritegnejo sponzorska sredstva. Anton Medved je še kot član upravnega odbora nogometnega kluba Ljubar povedal, da bo predsednik kluba Stanislav Osterman kot direktor glavnega pokrovitelja nosil breme glavne finančne podpore tudi še v prihodnje. To je potrdil tudi eden pozneje, ko se je ekipa Ljubarja uvrstila v prvo slovensko nogometno ligo.

Janez Tomažič je spraševal, ali se že vzpostavljajo kolesarske in pešpote, v okviru t. i. Ljubljanske urbane regije. Mileno Vrhovec pa je še zanimalo, ali so bile v zvezi z načrtovano gradnjo daljnovoda dane morebitne priporočbe.

Matej Šteh

Ivančna Gorica, junij 2007

OBČINA IVANČNA GORICA OBVEŠČA

OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT

Konec meseca aprila letos je začel veljati Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur. List RS, št. 33/07), ki je v večji meri nadomestil Zakon o urejanju prostora, sprejet leta 2002 (Ur. List RS, št. 110/02), in je veljal od 1. januarja 2003.

Zakon prinaša obširne spremembe, ki se nanašajo na vsebino in postopek sprejemanja prostorskih aktov občine. Ker je bilo po starem zakonu predvideno, da bodo občine sprejele nov prostorski načrt do julija 2007, je treba poudariti, da je zaradi zakonskih sprememb prišlo tudi do terminskih sprememb sprejemanja tega pomembnega akta.

Prostorski akt se imenuje Občinski prostorski načrt (OPN), s katerim se ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev določajo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določajo pogoji umeščanja objektov v prostor.

Občinski prostorski načrt vsebuje strateški in izvedbeni del.

Občina Ivančna Gorica ima za omenjen akt v izdelavi oziroma izdelane vse strokovne podlage, ki so potrebne ali pomembne v postopku izdelave občinskega prostorskega načrta. Prav tako se izdeluje tudi strateški del OPN (Zurep-1: Strategija prostorskega razvoja občine), za izvedbeni del pa poteka javni razpis za izbiro izvajalca del.

V skladu z Zakonom o prostorskem načrtovanju (95. člen) mora Občina sprejeti prostorski načrt najkasneje v 24 mesecih po uveljavitvi predpisa iz petega odstavka 39. člena zakona, ki pravi, da Minister podrobneje predpiše vsebino, obliko in način priprave občinskega prostorskega načrta ter pogoje za določitev območij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij. Omenjen predpis je trenutno v fazi osnutka in torej še ni sprejet.

Glede na okoliščine, ki izhajajo predvsem iz spreminjanja zakonodaje, ki ureja to področje, je izdelava in sprejetje OPN Občine Ivančna Gorica, ki vsebuje strateški in izvedbeni del, ter celovito presojo vplivov na okolje, realno možno pričakovati do konca leta 2008.

To pomeni, da se številne vloge za spremembo namembnosti zemljišča, ki so se zbiral do julija 2006, pri izdelavi strokovnih podlag že preverjajo. Ali jih bo nov občinski prostorski načrt z vsemi potrebnimi vsebinami lahko upošteval, pa bo razvidno iz gradiva na javni razgrnitvi OPN. O kraju in času javne razgrnitve in javne obravnave bo javnost pravočasno seznanjena.

Občina bo na podlagi stališč do pripomb ter predlogov javnosti iz javne obravnave pripravila predlog občinskega prostorskega načrta ter ga poslala na Ministrstvo za okolje in prostor, to pa ga bo posredovalo nosilcem urejanja prostora (to so resorna ministrstva, nosilci javnih pooblastil ...), ki nato podajo mnenje, ali predlog OPN upošteva njihove smernice. V tej fazi nosilci urejanja prostora posamezne pobude občine (ki izhajajo tudi iz predlogov zainteresirane javnosti, podane v obliki vlog in nato pripomb iz javne obravnave) lahko zavrnejo.

Predlog OPN mora v končni fazi potrditi še vlada, nato ga šele sprejme občinski svet z odlokom.

OBVESTILO ZAVEZANEC ZA
NADOMESTILO ZA UPORABO
STAVBNEGA ZEMLJIŠČA

Občina Ivančna Gorica za leto 2008 pripravlja nov odlok o Nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, in sicer za celotno območje občine.

Po sedaj veljavnem odloku plačujejo nadomestilo le zavezanci iz vodilnih naselij občine, kar ni v skladu z veljavno zakonodajo. Občina mora sprejeti nov odlok in zajeti vsa naselja.

Občina je razdeljena na tri območja tako, da zavezanci za Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča plačujejo različna nadomestila pri isti uporabi površini objektov.

V naslednjih mesecih bo vzpostavila evidenco zavezancev, ki jo bo ažurirala na osnovi uradnih evidenc Geodetske uprave Republike Slovenije in podatkov, pridobljenih neposredno od zavezancev. Občane naprošamo, da v primeru zbiranja in kontrole podatkov z anketnimi listi te dobro pregledajo in jih vrnejo na Občino Ivančna Gorica.

OBVESTILO

Občina Ivančna Gorica bo v kratkem organizirala javno razgrnitev osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta Obrtne cone I6/c Stransko polje Ivančna Gorica. Točen datum začetka javne razgrnitve in javne obravnave bo objavljen naknadno, in sicer v Uradnem listu RS in prek radia Zeleni val.

VRTCI TUDI LETOS PREMAJHNI ZA VSE OTROKE

Prostora v slovenskih vrtcih je premalo, iskanje otroškega varstva, ki je ravno ta čas najbolj aktualno, pa za številne starše majhnih otrok prava nočna mora. Po podatkih ministrstva za šolstvo in šport je bilo že lani od skupno 194 občin v 26-ih vse leto premalo prostora v vrtcih, letos pa so razmere še slabše. Vlada bo težave zaradi prevelikega vpisa otrok v vrte in posledično premalo zmogljivosti reševala na več načinov – od povečanja proračunskih sredstev do iskanja dodatnih prostorov in spremembe zakonodaje.

Problem je nastajal dolgo, ko so na območjih posameznih občin gradili velika stanovanjska naselja, pri tem pa niso poskrbeli za ustrezno infrastrukturo. Dolgoročno ga bodo reševali na več načinov. Ministrstvo bo iz svojega proračuna v prihodnje namenilo več denarja lokalnim skupnostim za sofinanciranje investicij v vrte,

ce, skupaj z občinami bo pregledalo možnosti uporabe šolskega prostora za potrebe vrtcev. Večja in pestrejša bo ponudba storitev predšolske vzgoje zasebnega sektorja, kot so zasebni vzgojitelj, vzgojno-varstvena družina in varuh otrok na domu. Po podatkih pristojnega direktorata je pomanjkanje prostora največje v vrtcih v

občinah Ivančna Gorica, Kamnik, Gorišnica, Dol pri Ljubljani, Škofljica, Markovci, Miklavž na Dravskem polju, Majšperk, Videm, Lukovica, Brezovica, Ig, Domžale in Pivka. Medtem ko je denimo v Mariboru dovolj prostora za vse otroke, ki jih želijo vpisati v vrte, so v Ljubljani, kjer je bilo v šolskem letu 2007/08 na voljo 2715 mest, kar 1702 otroka zavrnil. Številka še ni dokončna, saj se ponekod komisije še odločajo. Točni podatki naj bi bili znani konec junija, ko bodo tudi starši potrdili svojo izbiro.

Franc Fritz Murgelj

GOSPODARSKI INFO • GOSPODARSKI INFO

OBVEZNA PRIJAVA GOTOVINE NAD 10.000 EVROV OB VSTOPU V OBMOČJE EU

V članicah Evropske unije, tudi Sloveniji, je začela veljati uredba EU, ki določa, da morajo posamezniki, ki vstopajo na ozemlje povezave in imajo v svoji posesti več kot 10.000 evrov gotovine ali lahko zamenljivih vrednostnih papirjev, kot so obveznice, delnice ali potovalni čeki, to prijaviti carinskim organom. Slovenija je to področje v preteklosti že imela urejeno z nacionalno zakonodajo, katere namen je preprečevanje pranja denarja, terorizma in kriminalitete. Uredba EU bo sicer znižala mejni znesek prijave z današnjih 12.519 evrov oz. 3 milijonov tolarjev na 10.000 evrov. Potnik, ki želi takšno vsoto prinesiti v EU, bo moral to prijaviti carinskim organom, prijavo pa lahko na enotnem obrazcu poda tudi pisno. Pri tem bo moral potnik navesti tudi podatke o nameravanem prejemniku gotovine, njenem izvoru in načinu prevoza. Če potnik gotovine ne bo prijavil, lahko carinski organi denar zadržijo ali zasežejo, proti potniku pa se bo uvedel postopek o prekršku.

RAZVILI BREŽIČNO ŽARNICO

Skupini raziskovalcev z uglednega tehnološkega inštituta v Massachusettsu (Massachusetts Institute of Technology - MIT) je uspelo doseči, da je 60-vatna žarnica gorela s pomočjo brezžično poslane energije. To je eden pomembnih korakov v smeri tega, da v prihodnosti za polnjenje na primer mobilnih telefonov in drugih naprav ne bi več potrebovali kabla. Znanstveniki so omenjeni dosežek poimenovali WiTricity. Koncept brezžičnega prenosa električne energije sicer ni nov, vendar pa je bila širša uporaba tovrstnega prenosa opuščena zaradi neučinkovitosti. Elektromagnetna energija, ki jo je proizvajala polnilna naprava, je namreč sevala na vse strani. Raziskovalci z omenjenega inštituta pa so zdaj razvili sistem, po katerem polnilna naprava in elektronska naprava resonirata pri isti frekvenci. To jima omogoča bolj učinkovito izmenjavo energije. Kljub temu pa je učinkovitost prenosa še razmeroma nizka - kar 55 do 60 odstotkov oddane energije se namreč pri prenosu izgubi. Zato znanstvenike čaka še kar nekaj dela, preden bo ta tehnologija lahko zamenjala zdaj običajne kable.

DRUŽINAM Z VEČ OTROKI BREZPLAČNI DELOVNI ZVEZKI

V okviru akcije Za družine s petimi ali več otroki - delovni zvezki brezplačno bo Škofijska karitas Ljubljana vsem družinam v Sloveniji s petimi ali več otroki tudi letos razdeljevala brezplačne delovne zvezke. Prejeli jih bodo lahko šolo-obvezni otroci iz družin s petimi ali več otroki, so danes sporočili iz Škofijske karitas Ljubljana. Brezplačne delovne zvezke lahko prejmejo šoloobvezni otroci iz družin s petimi ali več otroki, tudi če kateri izmed otrok še ne hodi v šolo ali nadaljuje šolanje kot dijak oz. študent. Število vzdrževalnih družinskih članov, ki je v akciji edini kriterij za pridobitev brezplačnih delovnih zvezkov, morajo prosilci dokazati s fotokopijo veljavne odločbe o otroškem dodatku. Vlogi je treba priložiti tudi kopijo seznama delovnih zvezkov za naslednje šolsko leto, v obrazec pa se vpišejo samo delovni zvezki založb, ki sodelujeta v letošnji akciji. V tokratni akciji sodelujeta ljubljanski založbi Rokus in Tangram. Prvič so akcijo izpeljali pred dvema letoma, ko so pomagali 34 družinam. Lani je brezplačne delovne zvezke prejelo 134 družin, vrednost pomoči pa je presegla 11.000 evrov. Škofijska karitas Ljubljana bo prošnje o dodelitvi brezplačnih delovnih zvezkov sprejemala do 13. julija. (ffm)

STIŠKI DNEVI V MAXIJU

V eni bolj znanih ljubljanskih blagovnic in restavracij so sredi maja pripravili Stiške dneve. Na njih so se ob koncu tedna v pasaži mimo-idošim predstavljala stiška podjetja, zasebniki in turistične kmetije. Sitik je ponujal čaje, mesarstvo Maver svoje znane izdelke, sirarstvo Čepon pa seveda sire. Kmetija Erjavc je predstavila svoje suho sadje, Korletovi vino, kmečki turizem Okorn pa svojo ponudbo in izdelke. Ob tem pa je svoje mesto dobila tudi kultura. V četrtek je ljubljanskim srajcam zapel Stiški kvartet, v petek je nastopil pihalni orkester in v soboto folklorna skupina. Glavni organizator prvih Stiških dnevov Franci Ljubič je zatrdil, da ti ne bodo tudi zadnji.

Lojze Grčman

URADNE URE NA KRAJEVNEM URADU IVANČNA GORICA

ob ponedeljkih
ob torkih
ob sredo
ob petkih

od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure
od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure
od 8. do 12. ure in od 13. do 17.30 ure
od 8. do 12.30 ure

Upravna enota Grosuplje

OBČINA SE JE PREDSTAVLJALA NA LJUBLJANSKEM GRADU

Na binkoštno nedeljo, 27. 05. 2007, je na Ljubljanskem gradu potekal že tretji promocijski dan petih občin, ki delujejo v okviru skupnega programa Sožitje med mestom in podeželjem:

LJUBLJANA Z ROKO V ROKI
Z IGOM, IVANČNO GORICO,
GROŠUPLJEM IN ŠKOFLJICO.

Rdeča nit tokratne prireditve je bila »kulinarika«, torej predstavitev in degustacija ter prodaja tradicionalnih jedi iz posamezne občine.

Občino Ivančna Gorica je tako predstavljalo Društvo prijateljev konj iz Višnje Gore, ki je svojo degustacijo odličnega konjskega golaža z domačim kruhom popestrilo še z vošnjami s kočijo z malo vprego s poniji in kočijo z veliko vprego.

Člani društva prijateljev konj Višnja Gora so ljubljanskemu županu Zoranu Jančiču podarili posebej izdelano sprehajalno palico.

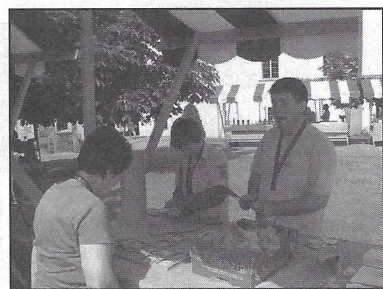
igranju in petju pa je dajal direktor občinske uprave Janez Radoš, ki je pokazal, kako se kleplje kosa. Kljub slabi napovedi je vreme kar zdržalo, za kar se vsi prisotni najbrž lahko zahvalimo tudi Juriju za zaigrano Sončno Dolenjsko.

Marija Okorn

Predstavili so se tudi: Andrej Malovrh z ličnimi izdelki iz gline; Sonja in Tone Ceglar s pridelki medu in medenimi izdelki; Sitik, d. o. o., s prodajo njihovih izdelkov ter Metka Maček z ekološko pridelanimi zelišči.

Občina Ivančna Gorica se je predstavila tudi s kratkim opisom, za katero je poskrbel gospod Pavel Groznik, in kulturnim programom, ki pa so ga oblikovali: harmonikar Jurij Omanen, ki se je predstavil z dvema pesmima, ter Šentviški slavčki. Takt pri

TURISTIČNO DRUŠTVO ZAGRADEC IN VAŠČANI KITNEGA VRHA VAS VABIJO NA

8. OBČINSKO TEKMOVANJE V ŽETVI PŠENICE S SRPOM, KI BO V NEDELJO, 01. 07. 2007, OB 13. URI NA KITNEM VRHU

PROGRAM PRIREDITVE:

od 13. do 14. ure – prijave in žrebanje parcel,
ob 14. uri začetek žetve

Po končanem tekmovanju sledi razglasitev rezultatov in podelitev nagrad. Za veselo razpoloženje in dobro počutje bodo poskrbeli Kitnci.

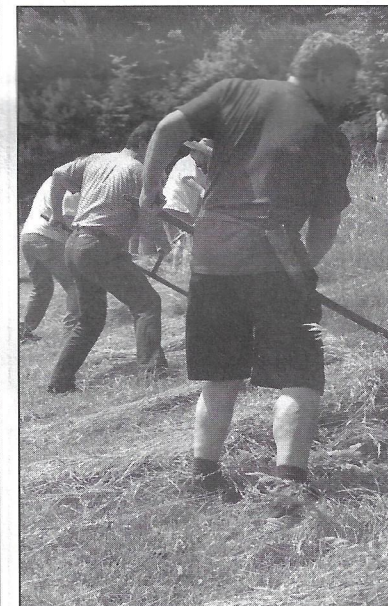
PRIDITE ŽANJCI, ŽANJICE IN NAVIJAČI!

Košnja na Lučarjevem Kalu VEČ KOT LE TEKMOVANJE V KOŠNJI

Dejstvo je, da je tradicionalna prireditev na Lučarjev Kalu, v tej po prebivalstvu majhni vasici nad Hrastovim Dolom, že zdavnaj prerasla okvirje lokalno-turističnega dogodka. Dokaz za to je letošnja izvedba tradicionalne košnje, ki se je udeležilo preko 40 koscev, po tekmovanju pa je sledila velika zabava pri koči Turističnega društva Grča, ki ji je takte dajal Ansambel Ceglar.

Letos so Lučarji imeli razloge za zadovoljstvo. Ne da jim je prizaneslo samo vreme, v tednu pred prireditvijo na prvo junijsko nedeljo jim je uspelo izvesti dolgo načrtovano investicijo, asfaltiranje prireditvenega prostora pri njihovi turistični koči. Na Lučarjevem Kalu je torej po novem večnamensko igrišče, ki bo seveda prišlo še kako prav.

Organizatorji so tudi letos na pobojcu na vrhu Lučarjevega Kala kot ponavadi označili t.i. parcele, velikosti 3 x 8 metrov, ki so čakale na letošnje kosce. Seveda je bučno spodbujanje gledalcev dajalo občutek, da je hitrost, torej, kdo prvi pokosi svojo parcelo, tisto najvažnejše,

toda komisija je ocenjevala tudi rez, poravnavo in čistost. Na čelu komisije je bil letos predsednik domače Krajevne skupnosti Dob Marko Kastelic, ki je nadomeščal Mileno Vrhovec, le ta je bila to nedeljo službeno zadržana. Kosci so nastopali v različnih starostnih kategorijah, vzpodbude pa, kot že rečeno, ni manjkalo. Manjkal je le t.i. VIP-dvoboj. Župan naše občine Jernej Lampret je sicer bil navzoč na lučarskem prazniku, toda za koso ni poprijel. Morda tudi zato ne, ker ni bilo svetnice Milene Vrhovec, ki se običajno preizkusi v košnji z županom. Seveda je za obiskovalce privlačno gledati kositi župana, toda če nima svojemu rangi in stažu primerne nasprotnika, je prav, da ne prime za koso. Pravzaprav je kar škoda, da ne prihaja več do teh zanimivih bojev, ki so se jih včasih občinski svetniki in svetnice bolj redno udeleževali. Morda pa prihodnje leto na 15. košnji na Lučarjevem Kalu, ki bo zagotovo vsaj tako uspešna kakor letošnja.

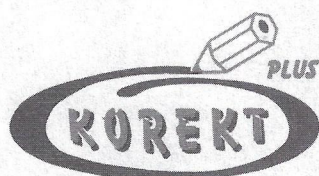
Matej Šteh

KOREKT PLUS – jezikovna šola in storitve, d.o.o.

Zgornja Draga 4a, 1294 Višnja Gora
nudi:

- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine za osnovnošolce od 2. do 9. razreda OŠ,
- pripravljani tečaj iz angl./nem. Za 9./9 razred za vstop v srednjo šolo,
- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine in nemščine za srednješolce od 1.-4. letnika SS v manjših intenzivnih skupinah od 2-6 učencev (pomoč pri težavah glede razumevanja šolske snovi ter dodatno izobraževanje,
- pripravljani tečaj za maturo iz angl. jezika za dijake 4. letnika,
- individualno poučevanje angleščine in nemščine za učence in dijake s težavami v šoli ter pripravljanje študentov na izpite iz angleščine,
- prevajanje iz angl. in nem. in obratno ter lektoriranje različnih angleških, nemških in slovenskih besedil.

Informacije in naročila na tel. 01/ 78 77 244 ali GSM 041 623 634 (prof. Lilijska Štepec).

NOVO!

MON SALON

Nanovo odprti frizerski salon MON
za vse mlade in mlade po srcu.

KJE?

V STIČNI, na pešpoti proti Gradišču mimo trgovine Tuš ter lokala Jama, samo 200 metrov in ste pri nas.

Za pričetke skrbite frizerki:
NEVENKA: 041/ 296 259
MONIKA: 031/ 576 672

DELOVNI ČAS:
torek - petek: 8.00 - 18.00
sobote: 7.00 - 12.00
ponedeljek, nedelja in prazniki: ZAPRTO

ŽENSKÉ NAD 50 LET

1. Joža Robida, TD Grad Šumberk,
2. Marija Nučič, Dobropolje,
3. Ivanka Urbančič, Tolčane

ŽENSKÉ DO 50 LET

1. Betka Blatnik, Kitni Vrh,
2. Angelca Bedene, Šmihel,
3. Nada Seliskar

MOŠKI NAD 60 LET

1. Avgust Kuhelj, Kitni Vrh,
2. Milan Trunkelj, Kitni Vrh,
3. Ludvik Verbič, Podboršt

MOŠKI 40-60 LET

1. Jože Črničev, Kitni Vrh,
2. Jože Zupančič, Kitni Vrh,
3. Lojze Rus, Sp. Brezovo

MOŠKI DO 40 LET

1. Gregor Zupančič, Malo Globoko,
2. Boštjan Štrus, TD Grad Šumberk,
3. Primož Bregar, Mučjava

ŽENSKÉ EKIPNO

1. DPŽ Ivanjščice,
2. TD Grad Šumberk,
3. Kitni Vrh

MOŠKI EKIPNO

1. Kitni Vrh I.,
2. Kitni Vrh II.,
3. TD Grad Šumberk I.

Utrinki s potovanja po Bolgariji

NA KMETIJSKEM PODROČJU ŠE VELIKO NEIZKORIŠČENIH MOŽNOSTI

V mesecu juniju je Zadružna zveza Slovenije organizirala strokovno ekskurzijo v Bolgarijo, deželo kontrastov in velike tradicije.

Bolgarija ima danes 8,5 milijona prebivalcev in meri 110 000 km². Celih 500 let je bila pod Turki, Rusi so ji pomagali pri osvoboditvi, 1878. leta so se Bolgari tako Turkov dokončno rešili. Rusom so bili zelo hvaležni za pomoč, zato je marsikateri spomenik v Bolgariji postavljen njim v zahvalo.

pričakovanja imajo seveda tudi od Evropske unije, saj se zavedajo da brez pomoči ne bo napredka.

Prestolnica Sofija leži na 550 m nadmorske višine, med dvema planinama. Ima 13 različnih univerz in 25.000–30.000 študentov. Mesto ima ogromno prostora za širitev in že se pojavljajo tuji vlagatelji.

Plovdiv je drugo največje Bolgarsko mesto, ki je lepše urejeno kot prestolnica. V bližini Plovdiva smo si

rdečih vrtnic 2000 kg cvetov, od belih pa 5000 kg.

Bolgarija postaja tudi vse bolj popularna turistična destinacija, zlasti ob Črnem morju.

V okviru strokovne ekskurzije smo se združniki sestali z generalnim sekretarjem regionalne kmetijske zbornice v Plovdivu, ki je bila ustanovljena leta 1991. Zbornica ima 91 članov, združuje agronome, kmete, veterinarje, banke, zadrage. Članstvo je prostovoljno in se financira s članskim prispevkom. Naloga zbornice je zastopanje interesov članov.

Obiskali smo eno največjih kmetij na območju Plovdiva, ki ima okoli 1100 živali, od tega 700 krav molznic. Prevladuje črno-bela pasma. Kmetija obsega 1000 ha površin, krmo za živali pridelajo na lastnem posestvu. Povprečna mlečnost na kravo je 7000 litrov. Dnevno oddajo v mlekarno v Plovdivu 10.000 litrov mleka. Trenutno kmetija dosega za ekstra kvaliteto 30 centov na liter mleka.

Na kmetiji imajo urejeno manjšo klavnico samo za klanje lastne govedi. Meso prodajajo mesarjem, šolam, vrtcem. Na kmetiji je zaposlenih 45 delavcev, od tega 3 veterinarji.

Naj zaključim z ugotovitvijo, da se Bolgarija počasi prebujala iz spanja. Če bodo znali dobiti in izkoristiti evropsko pomoč, vzpostaviti red in disciplino na vseh področjih, se bo Bolgarija počasi razvila v uspešno evropsko državo. Naravne danosti vsekakor imajo.

Milena Vrhovec

Na dvorišču samostana v Rili.

Sicer pa je cela država posejana s številnimi spomeniki, 9 bolgarskih znamenitosti je v Unescovi dediščini. Od 180 ohranjenih samostanov je gotovo največji in najlepši samostan v Rili. Zaradi zgodovine so Bolgari še danes zelo tradicionalni, kar vpliva na njihov razvoj. Imajo zelo slabe ceste, veliko neobdelanih, sicer zelo rodovitnih površin, pastir, ki pase ovce po prostranih površinah, je še vedno cenjen poklic. Imajo ogromno neizkoriščenih vodnih virov. Povprečna plača v Bolgariji je 250 evrov.

V Bolgariji je stičišče celinskega in sredozemskega podnebja, kar je zelo ugodno za uspevanje praktično vseh kmetijskih rastlin. V Bolgariji zelo dobro uspevajo žita, tobak, sončnice, sladkorna pesa, riž, vinska trta, orehi, češnje, marelice, breskve, zelenjava, itd. Veliko zelenjave, sadja in vina tudi izvozijo. Živinoreja v Bolgariji ni tako pomembna.

Po vstopu v Evropsko unijo so začeli malo bolj skrbeti za okolje. Velika

ogledali »dolino vrtnic« - svetovno znamenitost, kjer pridelajo največ rožnega olja na svetu – 1 tona, kar predstavlja 70 % eteričnega olja na svetu. Za 1 l rožnega olja rabijo od

Ogled kmetije v Plovdivu med molžo, kjer imajo 700 krav molznic.

OBVESTILO KMETIJSKIM GOSPODARSTVOM

Sofinanciranja kmetijstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica v letu 2007

V skladu z navodili Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo vse občine v državi dolžne pripraviti nove Pravilnike o sofinanciranju kmetijstva, gozdarstva in čebelarstva iz sredstev občinskega proračuna. Pravilnike je treba nato kot shemo o dodeljevanju državnih pomoči prigrasiti na dve pristojni Ministrstvi (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Ministrstvo za finance). Ministrstvi bosta pregledala, ali je posredovana prigrasitev popolna in ocenili, ali je državna pomoč skladna s predpisi Evropske skupnosti, in šele nato bo izdano pozitivno mnenje posamezni občini o skladnosti. Ta shema bo po pridobitvi soglasja veljala v obdobju 2007–2013.

Do pridobitve pozitivnega mnenja pa je zadržano in prepovedano izvajanje subvencioniranja iz občinskih proračunov.

Ker smo trenutno v fazi čakanja na soglasje, še ni mogoče objaviti javnega razpisa za sofinanciranje kmetijstva iz sredstev proračuna, vendar bo to storjeno takoj, ko bo Pravilnik usklajen in dobimo pozitivno soglasje.

Treba je poudariti predvsem to, da določenih postavk, ki so se subvencionirale še v letu 2006, sedaj ni več dovoljeno podpirati (to so pri nas osemenje krav in telic in nakup ter popravilo hladilnih bazenov).

Na novo pa je določena tudi višina dodeljenih sredstev državnih pomo-

či za posamezen ukrep določenemu prejemniku, saj ta ne sme presežati zgornje meje intenzivnosti pomoči, ki znaša največ do 40 oz. 50 % na OMD (območja z omejenimi dejavniki). Torej je prispevek posameznika višji, kot je bil doslej, saj je občina iz sredstev proračuna prispevala večji delež.

Takoj ko bo to mogoče, bo objavljen Javni razpis za sofinanciranje kmetijstva v občinskem glasilu Klasje, rok za prijavo pa bo 30 dni.

Pripravila:

Marija Okorn

Referat za kmetijstvo,
Občina Ivančna Gorica

ROK ZA ODDAJO ZAHTEVKOV ZA ŽIVALSKÉ PREMIJE (PROIZVODNO VEZANA PLAČILA) OD 1. 6. DO 30. 6. 2007

V letošnjem letu se bodo zahtevki za neposredna plačila za živali (proizvodno vezana plačila) izpolnjevali elektronsko; enako, kot je potekalo izpolnjevanje Zbirnih vlog za uveljavljanje neposrednih in izravnalnih plačil v kmetijstvu. To velja tako za Zahtevek za posebno premijo za bike in vole (klavnih premij za živali, ki so zaklane oz. izvožene v letu 2007, ni več) kot tudi za Zahtevek za dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih govedi.

Od 1. 6. 2007 do 30. 6. 2007 morate oddati zahtevke za posebno premijo za bike in vole vsi vlagatelji, ki želite uveljavljati pravico do plačila za živali za prvo obdobje od 1. 1. 2007 do 31. 5. 2007, in zahtevke za dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih živali (za krave, ki izpolnjujejo pogoje in so telile v obdobju od 11. 12. 2006 do 31. 5. 2007).

Zahtevkov ni več mogoče poslati na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (agencija) v obliki ročno izpolnjenih obrazcev, ampak se omenjeni zahtevki izpolnijo na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, na Kmetijski svetovalni službi ali samostojno preko informacijskega sistema e-poslovanje (<http://e-kmetija.gov.si>). Izjema je odprema bikov oz. volov v druge države članice EU (odprema v EU); v tem primeru je še vedno treba na agencijo poslati ročno izpolnjene obrazce, saj je za odpremljene živali treba zahtevek poslati, preden živali zapustijo območje RS.

Elektronsko izpolnjevanje vlog bo pripomoglo k temu, da se bodo morebitne napake na zahtevkih za živali reševale sprotito, kar pomeni manj pozivanja in administrativnega dela.

Pozivamo vas, da ste v letošnjem letu posebej pozorni na vlaganje zahtevkov za posebno premijo zaradi sprememb v številu obdobj in trajanju posameznega obdobja.

Obdobje Čas zakola/izvoza Obdobje vlaganja

PRVO	1. 1. 2007–31. 5. 2007	1. 6. 2007–30. 6. 2007
DRUGO	1. 6. 2007–30. 9. 2007	1. 10. 2007–31. 10. 2007
TRETJE	1. 10. 2007–31. 12. 2007	1. 1. 2008–31. 1. 2008

Po vsakem obdobju vlaganja za posamezno obdobje je predviden še 25-dnevni zamudni rok. Zahtevki, oddani po preteku zamudnega obdobja, pa bodo nepoznani.

Kmetijska svetovalna služba

Kmetijska zadruga Stična Z.O.O.

**PRIPOROČA NAKUPE V
SVOJIH PREHRAMBENIH TRGOVINAH :**

**SP trgovina RADOHOVA VAS
SP trgovina MULJAVA
SP trgovina ZAGRADEC
DELIKATESA Ivančna Gorica**

IZKORISTITE MERCATORJEVE UGODNOSTI TUDI V MANJŠIH TRGOVINAH !

**ZADRUŽNI HRAM
v Ivančni Gorici
pa vas vabi na
DNEVNO SVEŽE OKUSNE MALICE
PIZZE IN JEDI PO NAROČILU
TUDI V POPOLDANSKEM ČASU !
TEL: 01/7887-610**

NOVA V PRAVEM POMENU BESEDE

V teku je temeljita prenova poslovalnice Nove ljubljanske banke v Ivančni Gorici

Vsi, ki smo redni uporabniki bančnih storitev, smo v zadnjih tednih seveda opazili, da je banka v Ivančni Gorici premeščena na drugo lokacijo. Na mestu zdajšnje poslovalnice Nove

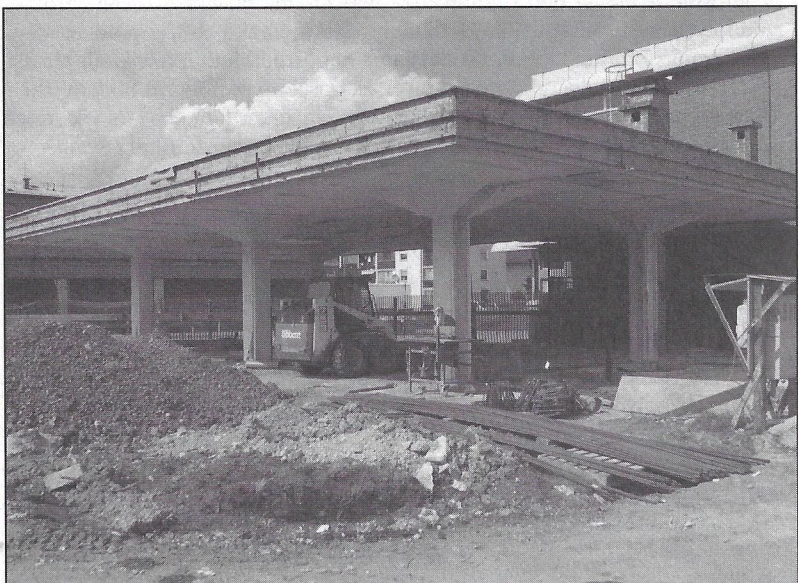
Moste, mag. Igorja Žvoklja, (pod to podružnico spada tudi poslovalnica v Ivančni Gorici), enota v Ivančni Gorici že dalj časa ni zadostovala normativom in standardom, ki veljajo

ranje oziroma preusmerjanje strank k elektronskemu poslovanju, prek različnih sistemov, ki ne zahtevajo strankinega obiska banke.

IN ŠE O BANKOMATIH ...

Pa se ob tej priliki dotaknimo še bankomatov. Brez njih skorajda ne znamo več živeti. Območje občine je s tovrstnim gotovinskim servisom dobro pokrito, saj se v občini nahaja osem oziroma sedem bankomatov, saj v Šentvidu trenutno bankomata ni. Prav primer v Šentvidu, kjer je nepričakovano prišlo do ukinitve bankomata, kaže, kako smo na tovrstne usluge ljudje navajeni. Pravega pojasnila za ukinitve bankomata v centru Šentvida pravzaprav nismo dobili, po besedah direktorja Žvoklja pa naj bi dosedanja lokacija ne bila najustreznejša za njihove bankomate. Vsak bankomat mora za svojo rentabilnost opraviti dnevno določeno število transakcij. Poleg tega so zaradi varnosti tudi vse višje zahteve pri lokacijah, nenazadnje pa naj bi dosedanja lokacija ne bila ugodna tudi zaradi možnosti parkiranja. Vse te zahteve pa naj bi izpolnila nova lokacija, in sicer pri trgovini Pipa ob regionalni cesti proti Radohovi vasi. Tu naj bi že pripravljali vse potrebno za postavitev bankomata. Sprememba bo vsekakor očitna, še zlasti če se zavedamo, da je naše uporabljanje bankomatov velikokrat povezano tudi z obiskom trgovine, pošte ali gostilne. V tem smislu se stara in nova lokacija bankomata razlikujeta, nič nenavadnega pa ne bo, če bo Šentvidčan ali nekdo, ki ne prihaja v Šentvid iz smeri Radohove vasi, za vse te svoje opravke zavil kar proti Ivančni Gorici. In po drugi strani bo bankomat na novi lokaciji ob zelo prometni cesti morda tudi razlog, da kakšen tolar več ostane v občini. Če ne v Šentvidu pa v Ivančni Gorici, kjer so bankomati in trgovine tudi blizu iste ceste.

Matej Šteh

ljubljanske banke namreč poteka temeljita prenova in adaptacija, banka pa se je preselila na nadomestno lokacijo pri nogometnem stadionu, na Ljubljanski cesti v Ivančni Gorici. Ker Ivančne Gorice vsi uporabniki bančnih uslug ne poznajo tako natančno, naj razložimo, da se do nogometnega stadiona pride tako, da v centru Ivančne Gorice zavijete proti Višnji Gori po stari cesti.

Na tem mestu bo banka poslovala vsaj do jeseni, do takrat so namreč načrtovana adaptacijska dela na objektu poslovalnice v centru. Pravzaprav bi lahko rekli, da gre za novogradnjo, od stare banke je namreč ostala samo nosilna konstrukcija, ki nosi streho, vse ostalo pa so delavci podjetja PIL 2 Inženiring iz Brezje pri Grosuplju sredi maja porušili. Obnova bo torej temeljita, kar si resnici na ljubo Ivančna Gorica zasluži, saj poslovalnica vse od njene izgradnje leta 1977 v tridesetih letih ni bila nikoli deležna večje prenove.

Po besedah direktorja podružnice

za poslovanje njihovih bank. Seveda si od obnove veliko obetamo tudi uporabniki, ki nas seveda najbolj teži čakanje v dolgih vrstah. Prenovljena banka teh vrst ne bo preprečila kar čez noč, bo pa po Žvokljehovih besedah v marsičem pripomogla k boljšemu in učinkovitejšemu poslovanju. Novi prostori bodo omogočali, da bo poudarjen stik med strankami in uslužbenci v obliki svetovanja v posameznih manjših prostorih, kjer bo zagotovljena diskretnost in možnost temeljite obravnave posameznih primerov. V bodoče naj bi se celo uvedlo naročanje za svetovanje, da bi bilo čakanja čim manj in da bi se banka na posameznega komitentata oz. njegove želje predhodno pripravila. Tovrstno delo v dosedanjih prostorih ni bilo mogoče, kar poudarja kljub kratkemu času dela na tem mestu tudi nova vodja poslovalnice v Ivančni Gorici gospa Mojca Sekulič. Za reševanje dolgih vrst pred blagajno pa ni predvideno odprtje še dodatne blagajne, pač pa aktivnejše propa-

NAŠI VAŠKI VODOVODI?

Čeprav naj bi javne zdravstvene zahteve vsem prebivalcem vedno in kjerkoli zagotovile zadosti kakovostne in poceni pitne vode, to tudi širše v Sloveniji še ni tako. Tudi v naši občini je kar nekaj območij, ki si preskrbo z ustrežno pitno vodo zagotavljajo prek tako imenovanih vaških vodovodov. Eno od takih je tudi območje Bukovice pri Šentvidu, Čagošč in Vidma pri Temenici.

Ko so predavnimi leti posamezniki s prostovoljnimi delom izgradili vaški vodovod, ni bilo za pričakovati, da bo ta z vsakim letom oskrboval več prebivalcev. Tako ima danes ta vodovod 81 priključkov in oskrbuje prek 120 ljudi, s tem da je interes po dodanih priključitvah na ta vodovod iz dneva

v dan večji.

To dejstvo, čedalje več predpisov in zahtev povezanih z kakovostjo pitne vode in pa uvedba HACCP sistema, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih tveganj, ki lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi, delovanje takih vaških vodovodov postavlja v povsem nove dimenzije.

In vprašanje seveda je, ali bodo posamezniki, ki danes upravljajo z vaškimi vodovodi in ki v to, da vodovod funkcioniira, vlagajo ogromno energije, kos novim izzivom in ali bo tem izzivom kos posamezna krajevna skupnost. Ta je za inšpekcijske službe tisti organ lokalne skupnosti, ki je odgovorna za ustrezno delovanje

vaškega vodovoda. Da je to vprašanje resno, pa dokazuje že imenovanje odgovorne osebe za zdravstveno ustreznost pitne vode, ki jo mora na zahtevo inšpekcijskih služb imenovati krajevna skupnost za vsak vaški vodovod. Kajti malo je tistih, ki so za to usposobljeni in so pripravljeni prevzeti odgovornost za zdravstveno ustreznost pitne vode, ki izhaja iz veljavnih predpisov.

Zato se bo prej ali slej treba odločiti, ali ne bi bilo bolje in varneje teh vodovodov prepustiti za to usposobljenim upravljavcem, pa ne glede na to, da bo potem strošek za posamezno gospodinjstvo po vsej verjetnosti nekoliko višji?

S. B.

PRI DEMČEVI OLGI JE SPET OMAMNO DIŠALO ...

... po perutničkah, čevapčičih, bučkah in ostalih sladkih jedeh z žara ter po mamljivih sladica, ki so jih pripravile pridne roke. Vzrok za to je bil tradicionalni piknik vaščanov Rup, ki je letos doživel jubilejno deseto izvedbo. Prišli so mladi in nekoliko manj mladi, povratniki, staroselci in tisti, ki bodo uradni prebivalci Rup šele postali. Vsi skupaj pa so se odlično zabavali skoraj do jutranjih ur.

Lojze Grčman

NOVI ASFALTNI IGRIŠČI V HRASTOVEM DOLU IN NA LUČARJEVEM KALU

Ko sem se pred nekaj dnevi vozil po vzhodnem delu naše občine, me je razveselil pogled tako na prelepo naravo kot tudi na asfaltni zaplati na vrhu Lučarjevega Kala in na sredi doline Hrastovega Dola. Ti nista pomenili nič drugega kot večnamenski asfaltni igrišči, ki bosta za obe vasi nedvomno velikega pomena. Vsaj tako lahko sklepam po navdušenju, ponosu in volji za delo, ki sta ga kazali skupini ljudi tako na Lučarjevem Kalu kot v Hrastovem Dolu. »Lučarci« za otvoritev igrišča celo napovedujejo otvoritveni medvaški derbi z ekipo Hrastovega Dola. Menda se bodo dobro pripravili.

Sicer bo igrišče na Lučarjevem Kalu, ki stoji ob stavbi Turističnega društva in tudi na njegovem zemljišču, nekoliko manjše oz. krajše od običajnih asfaltnih igrišč (kar je ugodno predvsem za otroke in starejše športne navdušence), na katerih se igra mali nogomet. Dolgo naj bi bilo okrog 32 metrov, širina pa je lahko prek 20 metrov tako, da bodo lahko ob stranski oz. out črti postavili še koš. Sicer so mere igrišča za mali nogomet (to je enako rokometnemu igrišču) za mednarodne tekme sledeče: dolžina vsaj 38 in največ 42 metrov, širina pa najmanj 18 in največ 22 metrov. Takšne mere so tudi na vseh igriščih, na katerih igramo tekme občinske lige v malem nogometu. Vendar nič zato, igrišče bo lahko služilo za nogometno vadbo ter bo primerno še za različne športne (rolanje, košarka, kolesarjenje, tenis ...) in druge dejavnosti (razne prireditve ...), predvsem pa naj bi bilo zbirališče mladih in mladih po srcu. Igrišče še ni povsem dokončano, a želja je, da bi zaščitno mrežo, reflektorje in gole postavili čimprej.

V Hrastovem Dolu bo igrišče »udobnih« standardnih mer, najbrž 20,5 x 41 metrov (prednost bodo imeli dobri tekači). Igrišče bo stalo ob podružnični šoli na občinskem zemljišču. Tako kot so na Lučarjevem Kalu dela večinoma izvajali vaščani, ki so obenem tudi člani turističnega društva, nogometne ekipe in še kaj, tudi v Hrastovem Dolu igrišča ne bi bilo brez navdušenih vaščanov, ki so obenem gasilci, nogometaši in še marsikaj drugega, pač po potrebi. Otvoritev igrišča bo (ob izidu Klasja bomo o tem najbrž govorili že v preteklem času) 10. junija.

Na obeh krajih me je navdušilo to, da je ob igriščih vse pripravljeno za razsvetljavo, zaščitno ogrado iz sodobnih sintetičnih materialov, prostor pa bo tudi za tribune, ki so Lučarjevem Kalu že izgrajene.

Kot vedno je poglavje zase financiranje igrišč, ki je dostikrat prepuščeno iznajdljivosti in podjetnosti krajanov, ki igrišče delajo. Pohvalno je, da si bodo breme financiranja na obeh igriščih porazdelili med več strani. Tako bo (ali je že) na Lučarjevem Kalu del stroškov poravnalo turistično društvo (za utrditev), KS Dob in Občina, v Hrastovem Dolu pa Gasilsko društvo, KS Dob in Občina.

A kar je najvažneje, je to, da sta igrišči praktično že zgrajeni, da se bo lahko tam zbirala mladina, ki sta ji igrišči prvenstveno namenjeni. Upajmo, da bosta dolgo služili svojemu namenu in da bo tam čim več dobre volje in čim manj poškodb.

Simon Bregar

BODOČI STARŠI!

VABLJENI V ŠOLO ZA STARŠE

ZD IVANČNA GORICA

Nosečnost je čas pričakovanja, veselja, vznemirjanja, pa tudi negotovosti in strahu.

Pomagali vam bomo, da se boste na prihod novega družinskega člana dobro pripravili.

Srečanja bodo v sejni dvorani občine Ivančna Gorica (Žolnir center).

14. 06. 2007 ob 17:00
16. 06. 2007 ob 10:00
18. 06. 2007 ob 17:00
20. 06. 2007 ob 17:00

Prijavite se lahko:

- v ginekološki ambulanti
- po telefonu 01/ 781 90 15
- na prvem srečanju

Mateja Pevec, dipl. babica

Državljeni in Policija - skupaj za varnost

VLOM V VAŠ AVTO LAHKO STORILEC IZVRŠI V MANJ KOT 30 SEKUNDAH

V zadnjem času smo policisti zabeležili porast vlomov tako v stanovanjske hiše kot tudi parkirana vozila, predvsem pa v vozila, ki so parkirana na območju pokopališč, turističnih krajev in izletniških točkah. Pri tem pa ne pridipravi velikokrat izkoriščajo tudi našo nepazljivost.

Zaradi svoje nepazljivosti ne ponujajte priložnosti nepridipravom, saj za varnost svoje lastnine lahko največ storite sami, in sicer:

- hiše in stanovanja redno zaklepajte, pri tem pa uporabite kvalitetne in zanesljive ključavnice, katerih vlomilci ne bodo mogli vlomiti,
- po možnosti vgradite kvalitetne alarmne naprave, ki bodo onemogočile vlom v stanovanje ali hišo,
- ko boste odsotni, doma ne hranite denarja, zlatnine ali drugih vrednejših predmetov,

- med dopustom se dogovorite s sorodniki, sosedi ali prijatelji o nadzoru vaše hiše in o sporočanju policiji ob pojavu neznanca, ki se gibljejo okoli hiše ali so poskušale nasilno priti v vaše stanovanje.

Ko zapustite svoje vozilo:

- Svojih torbic, kovčkov in drugih predmetov ne puščajte na policah, sedežih ali na drugih vidnih mestih. Ti predmeti so vaba za tatove; varneje bodo shranjeni v prtljžniku. Zlatnina, denar, kreditne kartice, čeki in dokumenti ne sodijo v predalet vozila.
- Prtljago naložite v vozilo tik pred potovanjem. Ne puščajte prtljage na strehi avtomobila.
- Če je le mogoče, ne puščajte ključev v avtomobilu brez nadzora (avtopralnice, servisi ...). Preprečili

boste ponaredek ključev in tatvino vozila.

- Ko zapuščate vozilo, zaprite vsa okna in vrata ter obvezno zaklenite vozilo, prtljžnik in pokrov posode za gorivo.

- Vključite alarmno napravo.

- Nikoli ne puščajte ključa v kontaktni ključavnic, tudi če zapustite vozilo le za kratek hip.

Če je bilo v vaše vozilo, hišo ali stanovanje vlomljeno, pri tem pa odvezeti predmeti, Vam svetujemo, da se ničesar ne dotikate ali premikate (storilec je mogoče pustil kakšno sled, po kateri ga bomo lažje odkrili), o vladu pa obvestite najbližjo policijsko postajo ali na tel. številko 113 in počakate na prihod patrolje.

VPO Marjan FRIC in VPO Rudi GRÜNBAKER

VABLJENI NA KRAJEVNI PRAZNIK KS AMBRUS

KS Ambrus vabi vse na praznovanje krajevnega praznika in počastitev državnega praznika v nedeljo, 24. 6. 2007.

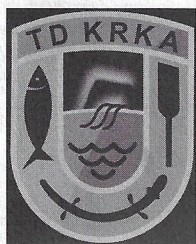
Ob 19. uri bomo položili temeljni kamen za mrliško vežico in nadaljevali na igrišču s proslavo. Tudi letos bomo pripravili tradicionalni golaž.

V okviru praznovanja pa vas prav tako v nedeljo, 24. 6. 2007, Kulturno društvo Ambrus v sodelovanju z gospo Marjeto Baša vabi na razstavo lončarskih izdelkov.

Izdelki so nastali na ustvarjalnih delavnicah otrok in odraslih. Enkrat tedensko so jih oblikovale neizkušene roke zagnanih ustvarjalcev. V Kulturnem domu so pod budnim očesom gospe Baše gnetli glino, jo oblikovali in ji vdahnili svojo dušo.

Razstava bo na ogled v spodnjem razredu podružnične OŠ Ambrus, svoja vrata pa bo odprla že ob 11. uri dopoldne. Prav tako si boste istočasno lahko ogledali tudi idejni načrt mrliške vežice.

Vljudo vabljeni!

www.tdkrka.si,
e-mail: tdkrka@planet.si

NA OGLED TUDI POLTARICA

Kot smo vam obljubili prejšnjič, tokrat predstavljamo jamo Poltarica. V prihodnji številki pa vas bomo seznanili s projektom Oživljanje vodnjakov v Sloveniji, v okviru katerega smo bili na podlagi razpisa Ministrstva za okolje in prostor ter družbe Helios iz Domžal izbrani za sofinanciranje obnove vodnjaka v Gabrovčecu.

Jama Poltarica, nova soseda Krške jame, je bila odkrita aprila leta 2003. Nahaja se pred vasico Gradiček, tik nad izvirom Poltarice, prvega pritoka reke Krke. Do danes je raziskanih 740 metrov podzemnih rogov, dvoran, kanjonov in sifonov. Krasijo jo številni kapniki, zaves, cevčice, pet sifonskih jezer, človeške ribice in brzice. Ob visokem vodostaju reke je moč videti tudi podzemni slap. Temperatura v jami je med 8 in 9 stopinj. Odkrivanje in raziskave jame vodi Jamarski klub Krka. Jama ni turistično urejena, si jo je pa, v spremstvu jamarjev in v soju karbidovk, možno ogledati v dolžini 180 m.

OGLED JAME POLTARICE

Za dodatne informacije in dogovor ogleda lahko pokličete na tel.št.: Jamarski klub Krka, tel.št.: +386 (0) 31 766 555.

NA SPREJEMU V DRŽAVNEM ZBORU

Predsednik državnega zbora France Cukjati je 4. junija v predverju dvorane državnega zbora sprejel predstavnike turističnih krajev, ki so v lanskoletnem tekmovanju Turistične zveze Slovenije Moja dežela – lepa in gostoljubna dosegli najvišja mesta. Sprejema so se udeležili tudi župan naše občine Jernej Lampret ter predsednik Občinske turistične zveze Ivančna Gorica Pavel Groznik in predsednik Turističnega društva Muljava Uroš Lampret. Muljava je lani namreč dosegla tretje mesto med manjšimi turističnimi kraji.

Predsednik Cukjati je zbranim gostom v kratkem nagovoru čestital za dosežene uspehe, predsednik TZS Dominik S. Černjak, pa je vse navzoče povabil, da še naprej sodelujejo in ustvarjajo Slovenijo prijazno vsem turistom.

mš

ANSAMBEL ŠRANGARJI

Ko se na mnogih radijskih postajah oglasi skladba Ljubi moj, mnogi vedo, da gre za sorazmerno mlad ansambel, katerega sestavljajo štirje člani, ki so si dali ime Šrangarji. Fantje prihajajo iz okolice Ljubljane, ustanovitelj ansambla pa je harmonikar Jaka Kastelic, ki prihaja iz Višnje Gore.

Šrangarji so na slovenski narodnozabavni sceni od leta 2002. Sprva so bili trije člani, Jaka Kastelic (harmonika), Damjan Žibert (kitara, klaviature) ter pevka Helena Krmeč. Kmalu pa se je ekipi pridružil še basist Imre Farkaš. Leta 2004 je pevka prenehala sodelovanje, a kmalu se jim je pridružil še četrti fant, dijak srednje glasbene šole in vsestranski glasbenik Tomy Farkaš, sin Imreta Farkaša, tudi glasbenega pedagoga. Ker sta madžarskih korenin, je še toliko bolj zanimivo, kako sta vzljubila slovensko narodnozabavno glasbo. Značilno za Šrangarje je tudi, da sami ustvarjajo glasbo in pišejo besedila.

So uspešen ansambel, ki je prejel kar nekaj nagrad. Leta 2003 so v Števerjanu postali najboljši debitanti od 32 ansamblov. Istega leta so na Koroškem festivalu dobili prvo nagrado strokovne žirije za najbolj hudomušno pesem, prav tako so leta 2004 na Koroškem prejeli drugo nagrado strokovne žirije in še bi lahko naštevati. Kot nam že samo ime pove, Šrangarji največ igrajo na porokah, veselnicah in drugih slavjih, kot so rojstni dnevi in podobno. Letos so izdali svoj prvi CD, na katerem lahko poleg najbolj odmevne skladbe Ljubi moj slišite še preostalih 10 skladb, ki pa so prav prijetne za poslušanje. Lahko jih vidite tudi na televizijskih zaslonih, kjer se velikokrat pojavljajo, ter na raznih velikih koncertih in prireditvah, kjer pa jih lahko slišite tudi v živo. Naj še omenim, da Šrangarji pripravljajo svoj drugi CD, zato jim zaželimo obilico navdih, da bo projekt čimprej med ljubitelji narodnozabavne glasbe. Če ste si zaželeli njihov prvi CD, ga lahko dobite pri njih osebno ali pa prek njihove spletne strani www.srangarji.cjb.com.

jk

**Gostilna in picerija
Krjavelj**

Ljubljanska cesta 38, 1295 Ivančna Gorica

Nudimo vam • malice • kosila • pizze
dostavo

Primerno zlasti za starejše osebe, podjetnike in druge!

Tel.: 01/787-71-10, GSM: 051/367-330

SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

VELIKI USPEHI NA DRŽAVNIH TEKMOVANJIH IZ ZNANJA STROKOVNIH PREDMETOV V Š. L. 2006/07

Zadnja leta dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, programa ekonomski tehnik, dosegajo izjemne rezultate na vseh možnih državnih tekmovanjih in natečajih iz znanja strokovnih predmetov. Uspehi so rezultat izredne prizadevnosti in sposobnosti mladih kot tudi ustrezne angažiranosti mentorjev, ki jih pri teh aktivnostih spodbujajo in jim pomagajo.

Dosežki so še posebno pomembni, ker gre za primerjavo strokovnih znanj vseh srednjih šol v Sloveniji, ki imajo v izobraževanje vključen program ekonomski tehnik, in takih šol je čez 30.

Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica poleg drugih številnih pohval in priznanj tako vse bolj pridobiva na ugledu in pomenu v slovenskem prostoru.

Udeleženci državnih tekmovanj so deležni tudi posebne pozornosti šole, in sicer pri vsakoletni podelitvi Jurčičevih nagrad in priznanj najboljšim dijakom. Naj omenim samo najvidnejše letošnje dosežke naših bodočih ekonomistov na državnih tekmovanjih:

Julija Vidmar iz 2. letnika je na državnem tekmovanju iz računovodstva dosegla 1. mesto (mentor: An-

ton Brčan).

Gašper Mohorčič in Katja Kastelic iz 2. letnika sta dosegla zlato priznanje v hitrostnem prepisovanju besedil, **Uroš Ljubič** iz 2. letnika pa srebrno priznanje. Skupaj so navedeni dijaki dosegli 1. mesto v državi (mentorica Dragica Eržen).

Martina Mišmaš iz 3. letnika je dosegla 2. mesto iz znanja Gospodarskega tekmovanja, zlato priznanje na tem tekmovanju je dosegla tudi **Sabina Štepec**, srebrno pa **Miha Gašperšič**, oba dijaka 3. letnika (mentorica Mira Mikec).

Dijaki 2. F-razreda, ki sodelujejo v mednarodnem projektu e-twinning, so dosegli Zlati kabel za najbolj inovativen srednješolski e-twinning projekt (mentorja Jerica Glavan in Anton Brčan).

Dijaki 1. G-razreda so si priborili 3. mesto za predstavitev Učnega podjetja (mentorica Alenka Hočevnar).

Mitja Šinkovec iz 3. letnika je prejel srebrno priznanje na tekmovanju iz Poslovne matematike (mentorica Marta Fister).

Sanja Zajc iz 4. letnika in **Simona Hrovat** iz 4. C sta prejeli srebrno priznanje iz znanja Ekonomije (mentorica Marjeta Vozel - Verbič).

Grega Skerbiš iz 2. letnika PTI je sodeloval na državnem tekmovanju Mladi podjetnik s projektno nalogo z naslovom: Oživitev zgodovinskega objekta - grad Mirna (mentorica Jožica Strmole).

Dijaki 3. letnikov so na natečaju EU prejeli za plakat Postavi se za svoje pravice, 2. mesto v državi (mentor Igor Gruden).

Posebno priznanje gre tudi dijakom **3. C-razreda** za celoletni projekt Mini Wolf, d. o. o., s katerim so popestrili informativni dan in Jurčičev pohod (mentorica Ana Godec).

In še bi lahko naštevali. To so le najpomembnejši dosežki naših ekonomskih tehnikov. Upravičeno smo ponosni na njih.

Želimo, da bi se taki uspehi nadaljevali tudi v prihodnje. Sodelovanje dijakov na državnih tekmovanjih je za udeležence pomembna izkušnja tudi v smislu razvijanja lastne kreativnosti, utrjevanja odgovornosti in ambicioznosti ter krepitve samozavesti, kar je danes še posebno pomembno pri nadaljevanju njihovega šolanja kot tudi pri iskanju prve zaposlitve.

Mira Mikec, univ. dipl. ekon.

ODPLESALI MATURI NASPROTI

Letošnja generacija maturantov Srednje šole Josipa Jurčiča se je od srednje šole poslovila 17. maja. Po slovesni podelitvi spričeval osmim zaključnim oddelkom je sledil še tradicionalni ples maturantov na ulici v središču Ivančne Gorice, kjer jih je nagovoril tudi župan Jernej Lampret. Naslednji dan so se dijaki udeležili še plesa maturantov na ljubljanskih ulicah. Pa srečno na maturi! (mš)

Med 10. in 17. majem so na srednji šoli Josipa Jurčiča gostovali dijaki in profesorji partnerske šole iz Hirschaida. Pisana družčina 19 dijakov in treh profesorjev je prisostvovala pouku, spoznavala lepoto naše občine in se skupaj z dijaki in profesorji gostitelji odpravila tudi do Škocjanskih jam, Lipice in slovenske obale. Na šoli so se vrstile zanimive delavnice in okrogle mize na temo Naša svoboda je naša odgovornost in Problematika mladih v obeh državah evropske unije - Slovenija, Nemčija.

Seveda ni manjkal niti obisk Občine in sprejem pri županu Jernej Lampretu ter samostana Stična. Za zaključek pa je vse skupaj očarala še bela Ljubljana s svojimi mestnimi znamenitostmi in obiskom vodnega mesta Atlantis. Da je bil teden bogato doživetje za vse, je neizpodbitno dejstvo, zato je bilo tudi slovo v znamenju obljube ponovnega snidenja. (mš)

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

Enota Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, tel. št.: 7878 121, sikivancna@gro.sik.si

URA PRAVLJIC IN PREDSTAVITEV DVEH DOMAČIH USTVARJALCEV: MELITA PERKO IN GABRIJEL VRHOVEC

V knjižnici smo še posebej zadovoljni, kadar lahko predstavimo ustvarjanje naših občanov. Pred kratkim je izšla slikanica s pesmicami Ivančanke Melite Perko z naslovom Pametna Kokoš. Da so pesmi primerno zaživele, jih je ilustriral karikaturnist in ilustrator Danijel Vrhovc iz Višnje Gore.

V torek, 12. junija, ob 18. uri bomo v knjižnici predstavili Melitino ustvarjanje. Medtem pa bo Danijel pravljичne junake risal kar pred očmi malčkov. Mogoče vam bo kako karikatur/ilustracijo narisal tudi za domov. Melita pa je naredila dobrodelno potezo in podarila domači knjižnici 200 knjig, te pa bomo podarili vsem mladim obiskovalcem na dan predstavitve in tudi vam, ki boste v dneh po predstavitvi prihajali v knjižnico že po počitniške zaloge.

HERALDIKA V NAŠIH KRAJIH: ANTON DRAB

Še eno dejavnost našega domačina Antona Draba boste spoznali, če si boste ogledali razstavo grbov. Gospod Drab zbira podobe grbov v naših krajih. Razstavo si lahko ogledate v knjižnici od 15. junija v času odprtosti.

POČITNIŠKA AKCIJA PO KRAJEVNIH KNJIŽNICAH: KNJIŽNIČAR PRI VAS

V začetku počitnic bomo tako kot lani izvedli izposojevalno akcijo po krajevnih knjižnicah. V dneh, ko bomo pri vas ves dan, si boste knjige lahko izposodili do konca počitnic (brez zamudnine). Otroci bodo lahko izpolnjevali tudi nagradni počitniški kviz. Vabljeni ste novi člani. Izkaznica vam kasneje velja tudi v knjižnici v Ivančni Gorici itd.

Koledar:

- knjižnica v Stični: v ponedeljek in torek, 2. in 3. julija, od 11. do 18. ure.
- knjižnica v Šentvidu: v sredo in četrtek, 4. in 5. julija, od 11. do 18. ure.
- knjižnica na Krki: v sredo in četrtek, 4. in 5. julija, od 11. do 18. ure.
- knjižnica v Višnji Gori: v ponedeljek in torek, 2. in 3. julija, od 11. do 18. ure.

PISMO KOT OBLIKA IZRAŽANJA - NAGRADNI RAZPIS

V knjižnici bo med počitnicami in vse do 15. septembra potekalo zbiranje vaših izdelkov po razpisu Arhitektura besede: Pišemo s Plečnikom. Poiščite razpis v Klasju in sodelujte!

OGREVANJE - VODOVOD

Prodaja in montaža:

instalacijskega materiala
toplotnih črpalk
sončnih kolektorjev
instalacije centralnega ogrevanja
vodovodnih instalacij
talno stensko ogrevanje
predelava kotlovnice
RF suhomontažni dimniki
klimatskih naprav

EKOFLAM d.o.o., Šentvid pri Stični 103

1296 Šentvid pri Stični

Trgovina Stična 13, delovni čas: 7-18

Tel/Fax: 01/ 78 78 283, gsm: 041 626 146

e-mail: ekoflam@volja.net

POVEZOVANJE TD VIŠNJA GORA IN VIZ VIŠNJA GORA

Zlato priznanje na Festivalu Več znanja za več turizma v Murski Soboti, v konkurenci med 30. srednjimi šolami (gostinstvo in turizem, ekonomskimi, gimnazijami iz Slovenije in zamejstva) in eno višjo šolo.

Vzgojno izobraževalni zavod Višnja Gora se že precej let udeležuje turističnih festivalov, ki jih Turistična zveza Slovenije pripravi za mlade. Sodelovali so dijaki vseh programov srednjega poklicnega izobraževanja – kuhar, administrator, tekstilec in slaščičar. Večkrat smo se predstavili na prireditvah, ki jih je imelo TD Višnja Gora. Lani in letos pa smo s Turističnim društvom sodelovali že pri pripravi raziskovalne naloge in turistične tržnice. Tako so naši dijaki lahko bolj upoštevali značilnosti in prostorske pogoje Višnje Gore.

Ugotovili smo, da so ideje zanimive in tudi izvedljive. Ko bi prvič pripravljali letošnjo idejo Svet gob, bi bilo precej dela, potem pa vsako leto manj. Še najtežje bi bilo pridobiti dovolj obiskovalcev. Po eni strani je organizacija prireditve velik zalogaj za društvo, ki dela na prostovoljni bazi, po drugi strani pa je popestritev z neko novo prireditvijo tudi dobrodošla. Za zdaj na področju turizma, vsaj v manjših krajih, dogodki potekajo s pomočjo društev, profesionalnih organizacij še ni. Verjetno bi bilo za profesionalce premalo zaslužka. Tudi v Ljubljani dogodke financira proračun mesta Ljubljane. Posamezne nastope financirajo tudi gostinci, predvsem na dobrih lokacijah, ko jim goste privabijo skupne reklamne akcije. Festival Več znanja za več turizma je dober način učenja za mlade gostinske delavce. Ko bodo v praksi, se bodo spomnili teh idej in kaj vse je potrebno za dobro predstavitev in privabljanje gostov.

Letos je bilo na stojnici v Murski Soboti precej zanimanja za našo predstavitev in za celotno turistično ponudbo občine Ivančna Gorica.

Letošnja tema za Festival Več znanja za več turizma je bila Kulinarika in

kultura turizma.

Septembra smo na naši šoli izvedli naravoslovni dan, katerega tema so bile gobe. Ker je ta dan lepo uspel, se nam je porodila ideja, da bi delo in spoznanja, do katerih smo prišli, vključili in nadgradili v tej raziskovalni nalogi. Zato je razpisana tema letošnjega festivala prišla kot naročena.

Tema naše naloge so GOBE V KULINARIKI. Razmišljali smo, kako bi z gobami obogatili turistično ponudbo našega kraja, kako bi z njimi obogatili kulinarico naših gostincev – v zadovoljstvo domačih in tujih turistov. Sklenili smo, da bomo raziskali možnosti za uporabo gob v turističnem proizvodu. Naš celoviti turistični proizvod naj bi bil SVET GOB, ki bi izboljšal in obogatil turistično ponudbo Višnje Gore ter privabil domače in tuje turiste.

Prvi del naloge je raziskovalni. V njem raziščemo vse o gobah (zgradba, razmnoževanje, gojenje, nabiranje, zdravilna moč gob) in o kulinariki ter gobah v kulinariki. Ugotovimo, kakšni so sodobni trendi v kulinariki ter raziščemo možnosti, kako bi našo idejo – turistični proizvod – umestili v prostor. V tretjem delu pa oblikujemo turistični proizvod in ugotavljamo možnosti realizacije naše ideje v praksi.

Zamislili smo si, da bi si turisti najprej gobe nabrali, nato bi si jih pripravili in nazadnje poskusili.

Anketa, ki smo jo izvedli, je pokazala, da si več kot polovica anketiranih potencialnih turistov želi nabirati gobe pod vodstvom izkušenih gobarjev in da si želijo spoznati čim več gob. Prireditev bi lahko potekala ne glede na gobarsko sezono, ker imamo v neposredni bližini gojitelja gob Kadunc, d.

o. o., ki ima gobe vedno na voljo.

Čez dan bi se vrstili različni dogodki:

- gobarski pozdrav z začaranimi gobami, navodila za nabiranje gob, nato gobarski krst,
- pripravili bi razstavo fotografij, ki bi jih turisti posneli ob nabiranju gob,
- srečanje slovenskih mikrologov in determinatorjev gob,
- nagradni kviz o poznavanju gob,
- predavanje o zdravilnih učinkih gob,
- predstavitev gob, ki se ne nabirajo množično,
- predstavitev možnosti lastnega gojenja gob,
- možnost nakupa vložnih, posušenih, svežih gob,
- izmenjava kuharskih receptov,
- pripovedovanje vicev o gobah,
- igranje računalniške igrice, več več o gobah, večjo nagrado priigraša,
- možnost izdelave in nakupa spominkov iz sveta gob.

Tako bi turisti preživeli dan v spoznavanju gob. Naslednje področje, katerega bi predstavili turistom, je kulinarika povezana z gobami.

Spoznali bi slovenske narodne jedi, ki vsebujejo gobe. Seznanili bi se z uporabo gob v italijanski in francoski kulinariki. Potekale bi degustacije gob. Pripravili bi gobe kot predjedi, glavne jedi, priloge, omake. Uporabili bi različne vrste gob, za katere smo ugotovili, da se vedno dobijo na trgu:

- zamrznjene lisičke, jurčki, šampinjoni,
- šampinjoni v slanici,
- jurčki, šampinjoni v kislu,
- sveži šampinjoni, bukovci, ostigarji, šitake,
- tartufi v omaki, v olju, sveži.

V pogovoru s prebivalci Višnje Gore smo zvedeli, da bi morali v kulinarico ponudbo vključiti tudi polže, ker je polž simbol Višnje Gore. Zato smo združili gobe in polže in nastala je nova jed – gosposke gobe. Za to ime smo se odločili, ker v današnjih časih veljajo polži za jed, ki jo je jedla gospoda, naj bo zaradi posebnega okusa ali pa tudi cene.

S TD Višnja Gora smo se dogovarjali, da bi letos naši dijaki nastopili na Aninem sejmu, ker imajo v okviru naloge pripravljene lepe izdelke – obeske za ključke v obliki gobic, prjemalke za posodo in kuhinjske sete, potiskane z motivom gob, rastišče gob šitak (Kadunc, d. o. o.) –, ki bi bili zanimivi za obiskovalce.

Zelo smo veseli, da nas je Turistično društvo Višnja Gora vsestransko podprlo v naših prizadevanjih in izgleda, da nam bo s skupnimi močmi uspelo tudi kakšno idejo spraviti v življenje.

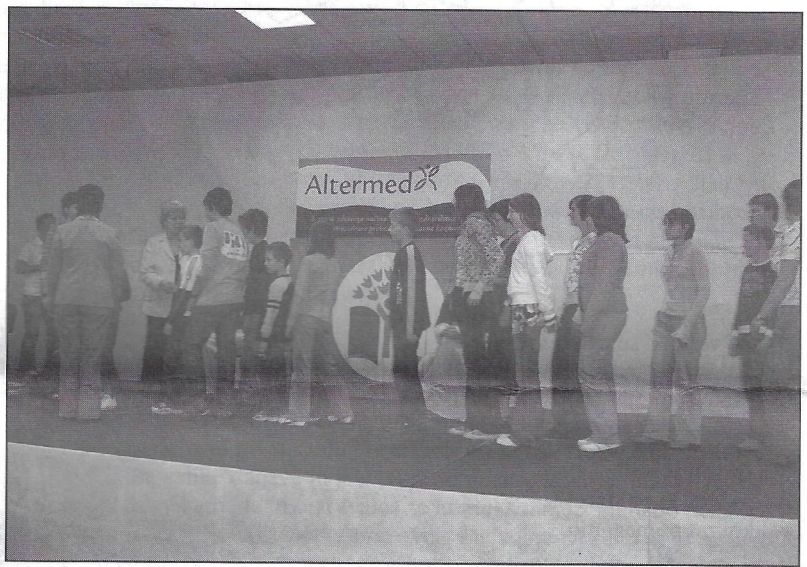
Tanja Miklič, Tončka Pal

EKOZASTAVA V NAŠI ŠOLI

V soboto, 2. 6. 2007, smo ekopredstavniki OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični skupaj z ravnateljico in mentorico odšli na podelitev ekozastav v Celje. Ob 12. uri smo se v Modri dvorani Celjskega sejma zbrali številni predstavniki šol in vrtcev, da bi prvič prejeli ekozastavo. Nacionalna koordinatorica za slovenske ekošole gospa Nada Pavšer z Ministrstva za okolje in prostor nas je nagovorila, s pevko Jadranko Juras pa sta podelili zastave. Razglasili sta tudi rezultate ekokvizita in nagrajence natečaja Slopak.

Po končani prireditvi smo se še fotografirali in si ogledali razstavo 40-ih osnovnih šol in vrtcev. Pokazali so nam ekoizdelke, raziskovalne naloge, namaze, kreme, zelišča, peciva itd.

Ponosni smo, da smo prejeli ekozastavo. Trudili se bomo, da jo bomo obdržali vsa naslednja leta.

Erik Rojec, 7. c
OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

IVANŠKI VRTEC TUDI »MENTORSKI« VRTEC

Vrtec Ivančna Gorica je v šolskem letu 2006/2007 (prek Zavoda RS za šolstvo) mentorski vrtec, ki strokovno povezuje naslednje vrtce: Jelka, Mladi rod ter H. K. Andersen iz Ljubljane in vrtec Ringaraja, ki se nahaja pri Osnovni šoli Dobropolje.

14. maja je bilo v prostorih Jurčičeve domačije na Muljavi organizirano tretje srečanje strokovnih delavcev zgoraj omenjenih vrtcev, ki so analizirali svoje strokovno delo s področja matematike in logičnega mišljenja predšolskega otroka. Skupino vzgojiteljic in pomočnic vzgojiteljic je vodila Branka Kastelic, vzgojiteljica iz vrtca Čebelica iz Šentvida pri Stični.

Istočasno je potekalo drugo strokovno srečanje ravnateljev in pomočnikov ravnateljev, ki ga je v tem šolskem letu vodila Branka Kovaček. Tema srečanja je bila vpogled v strokovno delo vzgojitelja v posameznem oddelku - hospitacije. Tako je naš vrtec ne le vodil strokovno delo drugih vrtcev, temveč tudi pričaral nekaj kulturnih znamenitosti naše občine.

BK

SPOZNAVAJO

DOMAČO OBČINO

Takole so se otroci enega od oddelkov vrtca v Šentvidu pri Stični postavili pred župana in direktorja občinske uprave ob svojem obisku občine v začetku meseca maja. Otroci se torej že v zelo kmalu seznanijo z našimi občinskimi simboli in občinsko stavbo. Če jim pa je ob obisku Občine v spominu ostalo še kaj drugega, kakor bonbončki, katerih so bili deležni, pa tudi ne bo nič narobe. (mš)

POMOČ OSTARELIM

Ljudje smo vedno pripravljeni pomagati sočloveku v različnih stiskah.

Da bi si ljudje na svetu lažje pomagali, je pred več kot sto leti Švicar Henry Dunat osnoval mednarodno organizacijo Rdečega križa. Sam je po bitki na severu Italije zašel na bojišče in videl na tisoče vojakov, ki so umirali, ker jim nihče ni mogel pomagati. Da bi tako trpljenje tudi v prihodnje preprečil ali vsaj omilil, je obiskal mnoge podobno misleče prijatelje v različnih deželah ali pa jim je pisal in jih povabil na skupni posvet v Švico. Ti so leta 1863 ustanovili Rdeči križ, mednarodno organizacijo za pomoč vsem ljudem v stiski, tudi starostnikom.

STAROST

Skoraj vsak, ki se na svet rodi, se čez leta v starca spremeni. Taki smo tudi mi. Ko bomo stari, bomo potrebni pomoči.

Vsi dovolj sposobni smo, da ljudem, ki so starejši, velikokrat pomagamo.

Ko teta s kufrom iz trgovine gre, zelo, zelo utrujena je. Pravim vam, ljudje, hitro ji pomagajte!

Vesela ona bi bila, kljub pozabljenosti se vas bi vedno spomnila.

Alenka, 9. b, OŠ Stična

OČISTIMO POTOČEK

Očistimo potoček, da bo čist kot robček.

Da žabe bodo zbežale in spet iz mlake bodo kukale.

Da račke se bodo vrstile in svoje otročičke plavati učile.

Da ribice se v zlatem soncu zopet blešče in se žabam smeje.

Očistimo potoček, saj ni tako težko, dajmo malo moči, pa bo.

Katja, 4. b, OŠ Stična

MOJ OČKA

Moj očka je strokovnjak, pozna ga vsak. Ko delo postori, se z nami veseli. Moj očka me ima rad, kakor da sem srček zlat. Mamica mu reče: Kam pa kam? Še poljubček, pa gre že drugam.

Kaja, 4. b (8), OŠ Stična

Vsak dan se človek zbudi v dobrem upanju. Tako tudi starejši ljudje, ki upajo, da jim bo kdo priskočil na pomoč, če bodo v stiski. Zelo so pozorni na vsako podrobnost, ki jo stori človeška roka. Naša pomoč, tudi topla beseda ali pa že sam dober dan zaleže veliko, vzbudi nekakšno upanje. Cenijo zaupanje, srečo, ljubezen. Mnogo starejših ljudi živi samih. Otroci so se zaradi zasluzka odselili v mesta. Ti ljudje bolj še posebej jim je hudo pozimi; če je ta dolga in mrzla, je še toliko huje. Takrat stari ljudje ponavadi sedijo za pečjo in le redko zapustijo hišo, saj se bojijo snega in ledu. Ko pa jih spremlja še bolezen, so stiske in tegobe toliko večje. Slovenski pesnik Tone Pavček je zapisal: »Na svetu si, da gledaš sonce. Na svetu si, da greš za soncem. Na svetu si, da sam si sonce in da s sveta odganjaš – sence.« Če bomo te verze imeli v mislih, bo na svetu vsem lepo: nam mladim in mladim po srcu, našim starostnikom.

MOJA POMOČ STAREJŠIM

V naši vasi živi več starejših ljudi. Na srečo jih večina stanuje skupaj z družino ali pa imajo sorodnike v bližini. Le ena starejša gospa živi skupaj s sinom, ki je invalid že od rojstva. In prav ta dva skoraj vsak dan tudi obiščem in postorim, kar me prosita. Nahranim zajce, odpeljem psa na sprehod ... Invalidu večkrat operem avto. Letos sem tudi že pokosil travo okoli njune hiše. To naredim z veseljem. Za vsako storjeno delo sta mi zelo hvaležna in me večkrat pohvalita. Vedno znova me presenečata. Gospa mi daje darove, ki jih sama naredi. Za rojstni dan me vedno obdara s čokolado. Za storjeno delo mi je tudi že hotela dati denar, a so me starši poučili, da se od ljudi, ki so v stiski, ne jemlje denarja. Povedali so mi, da je človek bogat takrat, ko daje drugim; in več, ko daš, več imaš. Že star slovenski pregovor pravi: Dobrota ni sirota. Zapomnil si ga bom.

Robert, 8. d, OŠ Stična

POMLADNE ROŽE

Na našem vrtu spet cvetijo zvončki in trobentice, mačice, vijolice.

Belo, rumeno, vijolično cvetje je zadišalo v naše zavetje.

Ko zima prišla bo, se cvetje skrilo bo. A kmalu vrne se pomlad in cvetje z zelenih trat.

Katja, 4. b, OŠ Stična

MAMA

Mama je kot rdeča roža, ki nikoli ne veni, vedno vsak dan me poboža, je prijazna kot za tri.

Kadar sem zelo bogata solz in vseh skrbi, mehka njena je beseda, kakor trata me razveseli.

Ob njej, z njo, v bližini nje sem polna zdravja, sreče, radosti, kadar pa sem hudo bolna, mi pove vesele stvari.

Za zaključek pa je sonce, ki vedno zame le žari, to sonce doseže že vse konce, ki le zame hrepeni.

Rebeka, 4. b (8), OŠ Stična

V vrtcu čebelica nas je obiskal g. Leopold Sever

OTROCI O RIMSKEM MILNIKU

V vrtcu Čebelica v Šentvidu pri Stični, natančneje v skupini Pikapolonic (katero vodi ga. Branka Kastelic, dipl. vzg.), sem v mesecu maju opravljala prakso študentka Pedagoške fakultete v Ljubljani Tanja Berdajs. V tem času smo v skupini raziskovali rimski milnik, ki je v grbu občine Ivančna Gorica, ter življenje v starem Rimu. Marsikdo bi si mislil, da to ni tema za otroke v vrtcu. Toda ravno njihove glavice so najbolj željne novih znanj. Če se zadeve pravilno zastavi in predstavi, lahko v vrtcu raziskujemo in spoznavamo bolj ali manj vse.

Ko sem razmišljala, kako bi otrokom čim bolj približala to zgodovinsko obdobje, sem se spomnila mojega nekdanjega učitelja iz osnovne šole, g. Leopolda Severja. V našem okolišu je znan kot poznavalec za zgodovino naših krajev ter ljubiteljski zbiralec rekordanin. G. Severja sem kontaktirala prek pisma, na katerega se je odzval izkorpno hitro.

V vrtcu je prišel »oborožen do zob« z izkopaninami (katere je večinoma izkopal sam), pripomočki za pridobivanje zlata (s katerim so se bogati Rimljani pogosto krasili), mikroskopom (pod katerim smo si ogledali zlati prah), pol dragimi in dragimi kamni itd. Ko je stopil med otroke, je bilo več kot očitno, da ima gospod za sabo več let pedagoškega dela. V trenutku je z otroci navezal stik ter jih naravnost očaral z vsem, kar je prinesel s seboj (otroke je najbolj zanimala rimska cev, izkopana pri Višnji Gori, na kateri so se poznali prstni odtisi Rimljanov, ki je to cev izdelal). Otroci so bili navdušeni, predvsem pa so izvedeli in videli veliko novega (no, po kronologiji starega).

Nekaj novega pa se je ta dan zgodilo tudi g. Severju. Ob odhodu mi je zaupal, da v vsej svoji pedagoški karieri do zdaj še nikoli ni »predaval« v vrtcu. Vse je enkrat prvič (ne glede na starost ali izkušnje).

Tanja Berdajs

G. Leopold Sever med otroki in z nekaterimi svojimi izkopaninami

Ekološki otroški kotiček radia Zeleni val

HOJ, PRIJATELJ MOJ MALI!

Kje si se potepal? Prav gotovo si lovil metulje na travnikih in užival v naši lepi naravi. Se zdi samo meni ali tudi tebi, da je svet lepši, odkar za njegovo čistočo skrbimo zelenčki? Saj ti lahko tako rečem? Zelenček. To je tisti, ki skrbi, da je bližnje in daljno okolje čisto, da na tleh ne ležijo smeti in se jokajo: »Zakaj ste me pustili tukaj? Hočem na ekološki otok!«

Veš, enkrat je živela plastenka, ki jo je veter premetaval sem ter tja in tudi ona je vpila: »Zakaj ste me pustili tukaj? Hočem na ekološki otok!«

Ta zanima, kako je skočila na tla? Sama zagotovo ne, to mi lahko verjameš. Pri tem ji je pomagal šolar, ki ni vedel, da plastenka ne sodi na tla, temveč ... jasno, na ekološki otok, to ve zdaj že vsak dojenček, no takrat pa tisti šolar tega ni vedel in jo je, poooooonk, vrgel na tla. »Nezaslišano,« bi rekla steklenica. »Česa takega svet še ni prebral,« bi dodal časopisni papir. Oba bi se strinjala, a pomagati ji nista mogla. Plastenki je bilo všeč, da jo je veter premetaval sem ter tja, saj je primer tako velik zanimivega. Še bolj pa bi ji bilo všeč, da bi jo kdo, pa tudi videla veliko zanimivega. Jaz sem že videl vetrnico, ki pleše v vetru in poje same vesele pesmi. Ko sem prišel bliže mi je plastenka šepnila na uho nekaj pomembnega. Ne, to ni bila skrivnost, kar mi je povedala, sem prebral že v knjigi. Takole je bilo. Rekla je: »Eko Ferdo, poslušaj, jaz sem narejena iz nafte.« To sem že vedel, a sem se vseeno delal začudenega, da bi jo s tem spodbudil, da bi se še pogovarjala z menoj. »Veš, nafta je naravni vir, ki se uporablja tudi za goriva, na primer bencin, ki je zelo dragocen.« Tokrat sem dodal še sam, da če bomo nafto uporabljali tako potratno kot danes, je lahko že v naslednjih stotih letih zmanjka. Zda se je plastenka prestrašila: »Kaj bo z mojimi bratci, sestrkami?« Odgovoril sem zelo poučeno, da je prihodnost njene družine v recikliranju. To pomeni, da je treba odpadke ločevati, varčevati z elektriko in se obnašati kar se da ekološko. Ko me je prosila, ali jo lahko odnesem do ekološkega otoka, kjer se bo pridružila svojim najdražjim, sem se sklonil, jo pobral in z veseljem odnesel do ekološkega otoka. Krasna zgodba, ki se lahko pripeti tudi tebi. Samo ušesa moraš uporabljati, da boš slišal tisto, kar drugi ne slišijo, in oči, da boš videl, kar drugi ne vidijo.

Še nekajkrat grem spat in že bo tu 15. junij, dan, ko bo v Mercatorjevem centru Grosuplje zaključno žrebanje najboljših nagrad. Se dobiva tam ob 17. uri? Jaz bom zagotovo tam. Zaigral ti bom pravo predstavo o odpadkih in o tem, kam sodijo. Se vidiva!

Tvoj EKO FERDO
Za radio Zeleni val: Petra Bor

DOMOZNANSKA GALERIJA

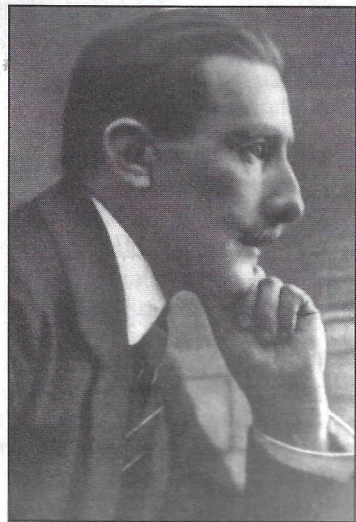
ANTON CODELLI

KRANJSKI PLEMIČ, POMEMBEN IZUMITELJ

V RAZVOJU TEHNIKE V 20. STOLETJU

Izvor in družinske povezave rodbine Codelli

Leta 1875 se je v Neaplju v Italiji staršema Rozaliji Taufferer in Karlu Codelliju, ki sta bila tam na krajšem oddihu, rodil sin Anton, plemič italjanskega rodu, katerega rodbina je že od leta 1700 prebivala na Kranjskem. Codellijevi so prišli v Ljubljano z Goriškega in si v Ljubljani kupili grad Turn ob Ljubljani, kjer je pozneje nastalo večje grajsko območje z okoliško zemljiško posestjo. Kranjci so Codellijeve kot prišleke hitro sprejeli za svoje in izumiteljev praded Anton Franc Codelli (1753–1832) je bil celo nekaj let ljubljanski župan. Posest se je toliko razširila, da so sčasoma celo področje na vzhodnem obrobju takratne Ljubljane začeli imenovati Kodeljevo, kar se je ohranilo do danes.

Podoba izumitelja
Antona Codellija

Rodbinsko so se Codellijevi povezali z nemško plemiško družino Taufferer, ki je na takratnem Kranjskem dala večje število pomembnih državnih uradnikov, častnikov, pisateljev in duhovnikov. Nekateri Tauffererji so bili opatje tako v stiškem kot v kostanjevskem cistercijskem samostanu, Maksimilijan Taufferer pa je bil lastnik leta 1709 na novo zgrajenega gradu na Peščeniku pri Višnji Gori. Ker se je Karel Codelli poročil s Maksimilijanovo sestrino Rozalijo Taufferer, se

je Anton Codelli rodil kot Višnjjan, čeprav je le redkokdaj zašel v Višnjo Goro. Mnogi menijo, da je Anton podedoval tehniško nadarjenost prav po materi.

Izobraževanje Antona Codellija

Anton Codelli se je izšolal v Ljubljani in na Dunaju. Maturiral je leta 1894 na Dunaju in se po očetovem zgledu po maturi najprej zaposlil v avstrijski vojni mornarici. Že leta 1907 pa je vojsko zapustil, se kratak čas preizkušal v študiju prava in pozneje tudi tehnike na dunajski univerzi, vendar akademskega naziva ni nikoli dosegel, ker se je preveč posvečal drugim rečem. Privlačila sta ga predvsem elektrotehnika in avtomobilizem, ki sta se takrat hitro razvijala. Prek svojih znancev in prijateljev, s katerimi je veliko sodeloval, se je povezal z nemško elektronsko firmo Telefunken in več let uspešno sodeloval s tehničnim direktorjem grofom Arcom. Vse, kar je Anton Codelli dosegel na področju tehničnih izumov, patentov in izboljšav, je dosegel na osnovi samozobraževanja in naravne nadarjenosti za to področje.

Vihrovo mladostno življenje

Anton Codelli je že leta 1898 v Ljubljano pripeljal prvi avtomobil firme *Benz velo confortabile*, ki je imel 2,75 konjskih moči in je zmogel hitrost do največ 24 km na uro. Kljub temu

Anton Codelli s prvim avtomobilom na takratnem Kranjskem

je v takratnih ljubljanskih časnikih pisalo, da se baron Codelli podi po mestu z nezaslišano hitrostjo in da s tem ogroža staro in mlado na ljubljanskih ulicah. Ko se je naveličal prašnih makadamskih cest v Ljubljani in njeni okolici, se je s šoferjem Bernikom podal v Švico do Nice, kamor je prispel po desetih dnevih naporne vožnje. Majhna moč motorja je Codellijeve avtomobilu delala veliko težav zlasti po klancih navzgor. Šoferju je dal zlatnik honorarja za zahtevno vožnjo do Nice. Tam se je mladi Codelli toliko razživel, da je v nekaj dneh napravil vse prihranke in avtomobil in zato moral prositi šoferja, da mu vrne tisti podarjeni zlatnik, da sta si kupila karti za vlak do Ljubljane.

Pozneje si je mladi Codelli umislil še več avtomobilov, ki so imeli že tudi nekaj več konjskih moči kot prvi. Zanimale so ga tudi ženske. Najprej se je po prihodu iz vojske zagledal v šest let starejšo plemkinjo Emmy Auerspergovo, vendar ga je njen oče odsvolil kot preveč vihravega in boemskega človeka.

Prvi tehnični izumi in patenti

Mladi Anton Codelli pa ni samo vihral naokoli in zapravljal denarja, ampak je na osnovi svoje tehnične nadarjenosti kmalu začel s pomembnimi tehničnimi izboljšavami in izumi. Že leta 1898 je patentiral izboljšavo vžiga v bencinskem motorju s trajno žarečo cevko, današnjo svečko. Leta 1906 je razvil rotacijski eksplozijski motor, predhodnik pol stoletja poznejšega Wanklovega motorja.

Sodelovanje z nemško firmo Telefunken ga je pripeljalo do izboljšav in patentiranih izumov v brezžičnih povezavah pri prenosih električnih signalov. Razmišljanja in zavzetost za razvijajočo se elektrotehniko sta ga pripeljali tudi na področje brezžičnega prenosa slike na daljavo, tako da je prijavil in patentiral v Nemčiji in pozneje v Jugoslaviji večje število izboljšav in izumov, ki so bili pravi predhodniki današnje televizije.

Leta 1910 je izdelal radijski sprejemnik za sprejem točnih časovnih signalov in ga podaril prijatelju Belarju, ki je bil profesor na Višji realni gimnaziji v Ljubljani, poznejši elektrotehnični šoli. Ta je imel v kletnih prostorih na Vegovi ulici v Ljubljani prvo potresno opazovalnico za ljubljansko področje.

Codellijev patent o prenosu slike na daljavo v Kraljevini Jugoslaviji

Povezave Antona Codellija z Višnjo Goro

Nimamo zanesljivih podatkov, koliko je mladi izumitelj zahajal tudi v Višnjo Goro, od koder je izhajala njegova mati in kjer so imeli nekdanji Tauffererji svoj grad, zgrajen v pozno renesančnem stilu. Imenoval se je Novi grad na Peščeniku, toda v Višnji Gori smo mu na kratko rekli Codellijev grad. Žal je bil v jeseni leta 1943 do tal požgan.

Ne daleč od tega gradu je bilo večje gospodarsko poslopje, imenovano grajska pristava in malo naprej ob potoku Višnjica je bil grajski mlin. Tega je imel nekaj časa pred vojno v najemu moj stric France Skubic in tu smo se otroci pogosto igrali tudi s Codellijevimi vrstniki in njihovimi sorodniki in znanci, kamor so otroci poleti prihajali na počitnice. Codellijevi so bili sploh znani po tem, da so bili prijazni s domačini in so se tudi zato tako dobro udomačili na Kranjskem in pozneje v prvi Jugoslaviji.

Malo po dolini navzgor od grajske pristave proti današnjemu železniškemu predoru so imeli Codellijevi še pred drugo svetovno vojno ribnike, kjer so gojili krape in se vozili s čolni. Neposredno po drugi svetovni vojni, ko je bilo posestvo nacionalizirano, so v tej dolini organizirali veliko gosjo farmo. Zaradi prevelike populacije živali in zaradi neustrezne veterinarske oskrbe (pomankanje zdravil) je izbruhnila med gosmi huda črvesna okužba (kokcidioza ali morda salmoneloza), tako da je v nekaj mesecih vse živali pobralo in farme je bilo konec.

Dolina ob železniški progi proti tunelu je bila pred tem zelo

Codellijev grad na Peščeniku pri Višnji Gori (skrajno desno in zgoraj)

lepa in že zategadelj menim, da je mladi Anton Codelli prihajal tudi v Višnjo Goro, saj si take romantike, združene s tehničnimi užitki v Ljubljani, čeprav je neposredno mimo njegove graščine tekla Ljubljana, ni mogel privoščiti. V Višnji Gori je vse naokrog bila mirna bajerska voda, obdana z bujnim zelenjem, iz tunela pa se je od leta 1894 vsake toliko časa prikazala lokomotiva z osebnimi ali tovornimi vagoni in spuščala gosto paro. Prav gotovo je to moralo navduševati tudi mladega tehničnega izumitelja.

Poleg tega se je v Višnji Gori v primerjavi z Ljubljano v mesečnih poletnih nočeh oglašalo fantovsko petje, kar je še posebno rada poslušala Antonova mati Rozalija, ki je zlagala tudi pesmi v nemščini. Njeni stihji so ohranjeni v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Še po drugi svetovni vojni, ko Codellijevega gradu že zdavnaj ni bilo več in so se v njegove ohranjene kletne prostore naselili Romi, smo se višnjegorski fantje, vodeni od starejše generacije (Vidic Vinko, starejši), ki se je še spominjal rahločutne baronice, včasih po pevskih vajah pri Organistovih šli zapet kako ponočno podoknico pod hribček, kjer je nekoč stal Codellijev grad. Odmev na tem mestu je bil resnično dober, tako da smo kdaj pa kdaj tudi sami v odmevu prisluhnili svojemu petju.

Težka leta druge svetovne vojne in povojnega obdobja

Ker je mladi Codelli že pred prvo svetovno vojno pomembno sodeloval pri razvoju brezžičnih prenosov električnih signalov na velike daljave in je v takratni nemški koloniji Gani v Afriki razvil antene in ojačevalce za kontaktiranje z matično nemško državo, je ob začetku prve svetovne vojne moral dati te naprave razstreliti, da ne bi prišle v roke silam Antante. Kaže, da so mu to po koncu druge svetovne vojne tako zamerili, da je moral zapustiti Jugoslavijo in emigrirati v Švico, kjer je leta 1954 umrl in je tam tudi pokopan. Ni dokazano niti znano, ali je Anton Codelli v drugi svetovni vojni kaj sodeloval pri radijskih povezavah afriškega Rommelovega ekspedicijskega korpusa z glavnim štabom v Berlinu. To je povsem neverjetno, ker njegove tehnične iznajdlivosti v tistem času niso bile več potrebne in ker je bil Anton Codelli nasprotnik nacističnih oblasti v Nemčiji. Že pred drugo svetovno vojno je zaradi tega moral prenehati sodelovati s firmo Telefunken.

Spominska plošča Antonu Codelliju na graščini Turn v Ljubljani

Vse imetje na Kodeljevem v Ljubljani, kjer je danes velik rekreacijski športni center, je bilo po vojni nacionalizirano. Kljub temu ima Anton Codelli v eni od sob gostišča Pri Jovotu, ki stoji na tem področju, spominsko sobo, kjer na steni visi njegova slika in posnetek enega od njegovih številnih patentov. Decembra 1995 so mu na njegovi nekdanji graščini Turn na Kodeljevem v Ljubljani odkrili spominsko ploščo. Njegovo ime nosijo tudi nekatera športna, zlasti avtomobilska društva in združenja v Sloveniji.

Valentin Skubic

RAZSTAVA OB ŠESTOLETNICI SMRTI VIRIDE VISCONTI

V razstavnih prostorih Muzeja krščanstva na Slovenskem v Stični je bila 2. junija odprta zanimiva razstava o Viridi Visconti, znani dobrotnici stiškega samostana, ki je živela v drugi polovici 14. stoletja v danes izginulem lovskem gradiču na Pristavi nad Stično. Otvoritev razstave in odkritje Viridinega obeležja naslednjega dne na Pristavi je pomenilo zaključek obhajanja šeststoletnice Viridine smrti, v katero je bilo vključeno tudi v praznovanje letošnjega praznika občine. Razstava, ki je namenjena širšemu krogu obiskovalcev, z vrsto estetsko in barvno usklajenih panojev vsebinsko pregledno skuša obiskovalcu približati dobo in osebnosti, ki so zaznamovale notranjeavstrijski politični in družbeni prostor. Razstava je zasnovana trojezično, saj bodo jubilej obeležili tako Avstrijci kot tudi Italijani, zato bo lahko dopolnila njihovo vedenje o vojvodinji Viridi.

Razstava bo na ogled celo poletje do jeseni in jo je možno videti tako med kot ob koncu tedna.

Aniversarij za pokojno Gospo s Pristave

Po odprtju razstave so se obiskovalci lahko napotili v stiško baziliko, kjer je dr. Anton Nadrah opravil slovesno spominsko mašo za pokojno vojvodinjo. Kot je razložil že med odprtjem razstave, šteje stiški samostan Virido Visconti med svoje velike t.j.

dobrote, izkazane stiškemu samostanu, na ta dan opravljajo zanjo in njeno družino pogrebno mašo in molitve.

Spominska maša je potekala deloma v latinskem liturgičnem jeziku, ki je bil v času Viride običajen, pogrebno slavje pa je s koralnim petjem spremljala samostanska družina. Pod vodstvom brata Gaudencija nam je pričarala čase, v katerih je od samostanskih zidov vsak dan še odmevalo koralno latinsko petje.

Po zaključenem liturgičnem delu so spomin na Virido počastili s kratkim koncertom. Operni solist Branko Robinšak je ob orgelski spremljavi brata Gaudencija zapel šest pesmi v čast Mariji, med njimi tudi dve najbolj znani: Ave Mario Charlesa Gounoda in istoimensko skladbo Julesa Masseneta.

M. A. Ficko

pomembne dobrotnike. V skladu z nekrologijem, kjer je zapisan datum njene smrti, že šesto let v zahvalo za

Obeležje je odkril župan Jernej Lampret v družbi podžupana Dušana Strnada in predsednika KS Metnaja Bojana Zajca. Blagoslov je opravil dolgoletni stiški opat Anton Nadrah.

V nedeljo, 3. junija, je v sodelovanju Občine Ivančna Gorica, samostana Stična in Krajevne skupnosti Metnaja potekalo na Pristavi nad Stično slovesno odkritje spominskega obeležja vojvodinje Viride Visconti. Obeležje, katerega avtor je kipar Jože Trontelj, ki je pri nas, zlasti v stiškem samostanu, že veliko ustvarjal, bo od zdaj naprej vsakega popotnika, ki se bo ustavil pri cerkvi svetega Lamberta na Pristavi, spominjalo, da je tod živela vojvodinja Virida iz milanske rodbine Visconti.

Slovesno odkritje je potekalo ob kratkem kulturnem programu, ki je dopolnjevala pristavsko žegnanje. Sveto mašo je vodil p. Anton Nadrah, s petjem in glasbo je sodeloval Mladinski pevski zbor župnije Stična, program pri odkritju obeležja pa so sooblikovali mladi glasbeniki Nejc Umek, Ana Prebanda in Janja Omejec.

FOLKLORNA SKUPINA STIČNA V LOGATCU

Za folkloriste Folklorne skupine Stična je bila letošnja pomlad zelo pestra. Po uspešnem 2. folklornem večeru smo se začeli pripravljati na območno srečanje odraslih folklornih skupin, ki je bilo 20. aprila v Ivančni Gorici. Naš trud je bil poplačan z uvrstitvijo na medobmočno srečanje folklornih skupin, ki se je dogajalo 25. maja v Narodnem domu v Logatcu.

Na obeh srečanjih smo se predstavili z odrsko postavitvijo »Portna nedelja 1844«, ki jo je sestavila Tina Jerala. Temelji na zapisu, ki je bil leta 1844 objavljen v takratnem časopisu Carniolia in opisuje sejem, ki se je na »portno« nedeljo dogajal v Stični. To je bil dan hlapcev in dekel, ki so takrat imeli dela prost dan. Celodnevno veselje se je končalo zvečer v gostilni, kjer se je rajalo do zgodnjih jutranjih ur. In prav to zabavo folkloristi prikazujemo v svojem spletu.

Oder v Logatcu smo si delili z različnimi folklornimi skupinami iz vse Dolenjske in Bele krajine. Poleg nas so nastopali predstavniki FS Klas Posvetnega društva Horjul, Društvo

MFS Ivan Navratil iz Metlike, FS Kres iz Novega mesta, KUD Oton Župančič iz Vinice, FS KUD z Račeka, FS iz Račne, FS KD Plamen iz Škocjana ter FS iz Dragatuša.

Svojo nalogo smo več kot odlično opravili in s svojo predstavitvijo smo bili zelo zadovoljni. Po končanem plesnem delu je sledila pogostitev v osnovni šoli 8. talcev v Logatcu. V

znamenju domače glasbe in »frajtonarice«, ki sta jo vlekla Klemen in Mateja s pomočjo Monike na baritonu ter Domna in Damijane na klarinetu, smo folkloristi zaplesali in ustvarili odlično vzdušje za zabavo, ki se je nadaljevala pozno v noč vse do zgodnjega jutra.

Napisala: Ana Omejec
Foto: Aljaž Celarc

DRZNE IN LEPI BLESTELI V MAKEDONIJI

Gledališče Drzne in lepi, ki deluje v okviru Kulturnega društva Stična, je ponovno zelo uspešno zastopalo Slovenijo na 43. mednarodnem dramskem amaterskem festivalu v Kočanih v Makedoniji. V tekmovalnem delu festivala, kjer se že 43 let zapored zbirajo najboljše makedonske amaterske skupine, so letos drugič zapored sodelovale tudi predstave iz tujine, in sicer iz Srbije, Bosne in Hercegovine ter Slovenije. Drzne in lepi so gostovali z avtorsko predstavo Kava, čiki, alkohol, živci v režiji Dejana Spasića in prejeli nagrado za najbolj inventivno predstavo festivala. Članica ansambla Maja Nograšek pa je prejela nagrado za najboljšo žensko stransko vlogo. Glavno nagrado festivala je prejelo gledališče iz Pivnic v Srbiji.

Mik Lampret

Spoštovani ljubitelji naše kulturno-zgodovinske dediščine!

Vabimo Vas, da se v torek, 19. junija, ob 19. uri v Kulturni dvorani Stična v organizaciji Društva VIR za ohranjanje naravne in kulturne dediščine in Narodnega muzeja Slovenije udeležite tiskovne konference ob izidu monografije

Stane GABROVEC, Ana KRUH, Ida MURGELJ, Biba TERŽA:

Stična II/1. Gomile starejše železne dobe
/Grabhügel aus der älteren Eisenzeit/

Katalogi in monografije 37, 2006.

Akademik prof. dr. S. Gabrovec je z dragoceno pomočjo sodelavk pripravil celovito objavo grobnih najdb stiških gomilnih grobišč. Na ta način je strokovni in širši zainteresirani javnosti s katalogom in 214 tablamami risbami najdb na voljo monumentalni sklop bogatega gradiva iz starejše-železnodobnega dolenjskega središča pri Stični. V obsežni objavi so na enem mestu podani najpomembnejši grobovi s celovitimi sklopi najdb, ki od avtorjevih kronoloških študij iz 60. let 20. st. naprej tvorijo definicijo posamičnih časovnih horizontov dolenjskega starejše-železnodobnega obdobja. Hkrati pa so poleg sistematično podani vsi ostali grobovi, v največji meri še neobjavljeni, ki so

– predvsem tisti dobro dokumentirani – dragocen dokument in pričevalec o stiški železnodobni družbi. Celovita objava stiških grobnih najdb dodatno potrjuje mesto Stične kot najpomembnejšega starejše-železnodobnega dolenjskega središča in enega najpomembnejših centrov v jugovzhodno alpskem območju, ki je imel stike s širšim evropskim prostorom.

O pripravi monografije in njenem pomenu bosta na tiskovni konferenci spregovorila akad. prof. dr. Stane Gabrovec, akad. prof. dr. Biba Teržan ter glavni urednik dr. Peter Turk.

Vsi ste na ta arheološki in kulturni praznik Stične prisrčno vabljeni!

Josip Jurčič:
SOSEDOV
SIN

LETNO GLEDALIŠČE NA MULJAVI

PREMIERA: 22. JUNIJ 2007 OB 21. URI

PONOVITVE:

23., 29. IN 30. JUNIJ 2007

6. IN 7. JULIJ 2007 OB 21. URI

OTROŠKI IN ODRASLI EX TEMPORE NA MULJAVI

Na Jurčičevi domačiji na Muljavi sta v mesecu maju potekali dve likovni srečanja: 14. so ustvarjali otroci, 26. in 27. pa odrasli likovni ustvarjalci. Obe srečanja sta že tradicionalni in za njuno izvedbo z roko v roki poskrbata Javni sklad RS za kulturne dejavnosti območna izpostava Ivančna Gorica in Kulturno društvo Kresnička Muljava.

Otroci, ki so v sončnem spomladanskem dnevu ustvarjali na Muljavi, so za sabo pustili številna dela v akvarni tehniki in makete Plečnikove arhitekture. Dela so nastajala pod mentorskim vodstvom akademskega kiparja Borisa Prokofjeva in akademske slikarke Joanne Zajac. Prepričljivost tako nastalih podob, ki v različnih barvah krasijo prostore Jurčičeve domačije, kažejo na pomen naše skupne kulturne dediščine ter na nujnost, da se zavest o vrednosti le-te prenaša skozi različne oblike v prihajajoče mlade rodove.

Na Muljavi so ustvarjali učenci iz SŠ Josipa Jurčiča (mentorica Anja Šmajdek): Urša Boben, Lara Škof, Matija Omejec, OŠ Stična (mentorica Anka Koželj): Tina Berdajs, Kaja Jurčič, Peter Tihle ter OŠ Ferda Vesela (mentorica Jelka Rojec): Barbara Glavič, Jernej Puš in Andrej Mikelj, ki so svoje dosedanje likovne izkušnje poglobili ter nadgradili.

Odrasli likovni ustvarjalci - ljubitelji in akademsko izobraženi - so se posvetili

kovnega krožka pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica. Skozi svoje likovno izražanje postopno stopnjuje težavnost zastavljenih

Tudi Matjaž Bukovac je zvest udeleženec muljavskega ex tempore in ravno tako eden od lanskih nagrajencev. Letos se je uspešno spoprijel z malim formatom in izdelal prikupno podobo cerkve v črni barvi z dodatkom rumene svetlobe.

Jožica Serafin je ustvarila prepričljivo grafiko drevesa, s katerim se je spo-

Tatjana Lampret, Andreja Koblar Perko, Štefan Horvat

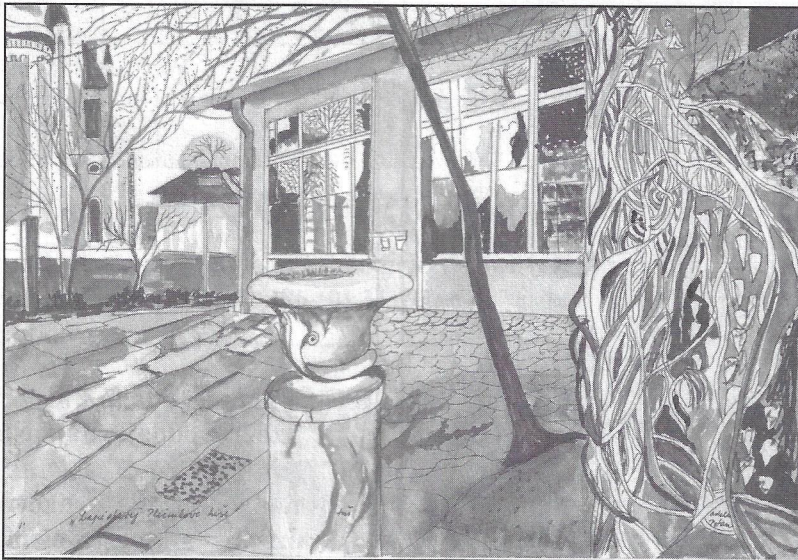
padla z različnimi odtenki in učinki črne barve.

Na otvoritvi razstave, ki jo je vodila idejna avtorica srečanja Tatjana Lampret, sta z glasbenimi utrinki nastopila Domen in Janja Omejec. Posebni gost razstave je bil tudi pobudnik in častni občan občine Ivančna Gorica, ki sodeluje na muljavskem ex tempore že od samega začetka, Štefan Horvat.

Vsa dela, izdelana v pretežno črni barvi, bodo v juniju predmet strokovnega ogleda akademskega kiparja Zorana Pozniča, ki bo izbral likovna dela na temo: Tudi črna je barva za regijsko razstavo v Trbovljah (15. novembra 2007).

za JSKD RS
OI Ivančna Gorica: S. Z.

problematic gradnje slike. Nagrajeno delo je filigranska interpretacija dvorišča Plečnikove hiše v Trnovem.

Adela Margita Petan

OBMOČNO SREČANJE PEVCEV LJUDSKIH PESMI IN GODCEV LJUDSKIH VIŽ

Letošnje območno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž je potekalo 20. maja na Stari Vrhnik v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti OI Vrhnik. V prijetnem vzdušju pod sedemdesetletno lipo na dvorišču stare kmetije sta našo izpostavo zastopali dve skupini: Pevci ljudskih pesmi Zarja KD France Prešeren Račna in Dobropoljka Veronika Zajec na violinskih citrah. Želimo si, da se naslednjega srečanja udeležijo tudi pevci ljudskih pesmi, ki delujejo v okviru občine Ivančna Gorica. Na naši izpostavi konstantno podpiramo vse skupine, ki ohranjajo slovensko nematerialno kulturno dediščino. Vsi zainteresirani so seznanjeni s številnimi seminarji na tematiko ljudskega izročila, ki jih organizira centralni JSKD RS v Ljubljani in drugih krajih po Sloveniji.

PLEČNIKOVA DEDIŠČINA TUDI V STIČNI

(Jože Plečnik 1872-1957)

Letos mineva petdeset let od smrti znamenitega arhitekta Jožeta Plečnika. V letu 2007 se je ali se še bo zvrstilo mnogo prireditvev, znanstvenih srečanj in razstav v čast temu svojevrstnemu arhitektu, ki ga danes pozna in ceni tudi Evropa. Vsi vemo, da je ravno Plečnik vtisnil Ljubljani neizbrisni pečat. Pred kratkim so ljubljanske Žale s Plečnikovim »mestom mrtvih« postale del evropske kulturne dediščine in s tem tudi spomeniško zaščiten park. Plečnik je namreč malo pred drugo svetovno vojno zasnoval mrliške vežice, takrat so jih še imenovali kapelice, saj nosijo imena farnih zavetnikov vseh ljubljanskih župnij, upravno stavbo, delavnice, parkovno zasaditev in opremo. Vse je uglasil v zavidljivo uravnoteženo celoto, ki ji v evropskem prostoru ni para.

Kdor je že kdaj obiskal Žale, je lahko opazil, da je vsaka od kapelic z vso pripadajočo opremo posebna stvaritev. Niti dve si nista enaki. Celota pa v svoji usklajenosti pomirja in tolaži. Pokojniki odhajajo na zadnjo pot skozi slavalok zmage nad smrtjo, z vrha jih namreč blagoslovja Vstali Kristus.

Plečnik se je, še posebej po osvoboditvi, ko mu niso več dajali možnosti za večja dela, zavzeto ukvarjal z opremo sakralnih prostorov in z oblikovanjem liturgičnih predmetov. Tudi v tem je bil nedosegljiv mojster. V stiskem samostanu hranimo nekaj njegovih umetnin. Večinoma jih niti ne opazimo ali pa zanje niti ne vemo. V njegovo čast jih bomo predstavili v prihodnjih številkah našega Klasja.

M. A. Ficko

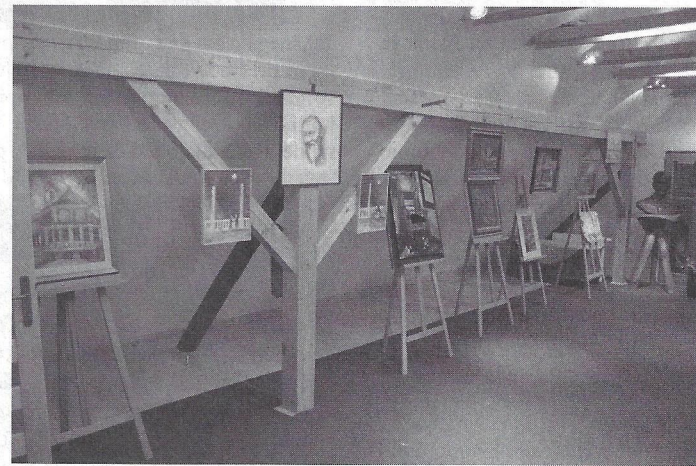
JSKD

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica
in Galerija Kresnička

vabita na

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE

Muljava,
20.- 24. avgusta 2007

Ex-tempore Muljava 2007

BORIS PROKOFJEV
akademiški kipar
kiparska delavnica: oblikovanje različnih materialov

JOANNA ZAJAC
akademska slikarka
likovna delavnica: akvareli

KATARINA ISTENIČ RUDOLF
univ. dipl. filozofinja in sociologinja kulture
rokodelska delavnica
Prepletanja: pletenje, kvačkanje, tiskanje na tkanino

Delavnice bodo potekale na Jurčičevi domačiji na Muljavi, vsak dan od 10. do 13. ure.

Tedenska kotizacija za posamezno delavnico: 25 EUR - za učence, dijake, študente, upokojene in člane kulturnih društev, 40 EUR - za ostale udeležence

Prijave in dodatne informacije na tel.: 01/7869-070, 051/675-238 Barbara in 031/259-816 Tatjana, e-pošta: oi.ivancna.gorica@jskd.si, ali osebno na JSKD OI Ivančna Gorica, Cesta II. Grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica

dvema izzivoma. Prvi je bil tema črne barve: Tudi črna je barva. Razpisana tematika ni omejevala ne vsebine ne sloga, prav tako so v pošteve prišle vse tehnike in materiali. Tako je med drugimi deli nastal kolaž z značilnostmi vitraža pod ustvarjalno roko Joanne Zajac in slika Sandi Zalar z motiviko stola s prepričljivim črnim plišem.

Druga tema se nanaša na letošnji mednarodni projekt Dnevi evropske kulturne dediščine, ki so posvečeni arhitektu Jožetu Plečniku. Številni ustvarjalci so se odzvali tudi na ta izziv. Nastale so podobe Plečnikovih Žal, njegovih cerkva, ljubljanskih mostov, tržnice itd., med drugimi tudi prekrasen zaris kapitela, ločen od stebra, v delu majhnega formata živih barv Svetlane Jakimovske Rodić.

Letošnja selekcija je tako sledila dvema razpisanim tematikama in bo dvojna. Že ob zaključku srečanja je strokovna žirija izbrala štiri likovna dela, katerih ustvarjalci so dobili denarne nagrade. Žirija je v prvi vrsti upoštevala sledenje razpisanim likovnim tematikam in napredovanje posameznih likovnikov skozi leta ter seveda prepričljivost likovnega izražanja. Nagrajena so bila dela Pavla Ščurka, Adele Petan, Matjaža Bukovca in Jožice Serafin.

Pavle Ščurk postopno gradi svojo pot vizualnega ustvarjalca in gradi likovno polje skozi barvne impresije. Nagrajeno delo je abstraktna podoba imaginarne domišljajske pokrajine. Adela Petan je neutrudljiva članica li-

Pogovor s Tomom Križnarjem

SEM ZA ČLOVEKA Z VELIKO ZAČETNICO

Tomo Križnar. Človek, s katerim se je pred približno letom dni poistovetila vsa Slovenija, si slave ne želi. Ostaja neuklonljivi borec za zatiranje in potep-tane. Materialnost mu ne pomeni veliko, v neizprosni kolesu kapitalizma pa glasno opozarjanje na napake pogosto (p)ostane plavanje proti toku. In še veliko več od tega.

Kako s skoraj enoletne razdalje gledate na vse dogajanje v zvezi z Darfurjem?

Prizadene me, da sem bil medijski glavni junak jaz in ne Darfurci, zaradi katerih sem še žrtvoval. Jaz sem eden, njih, ki trpijo, pa je na milijone. Sprejeli smo bistvo: to so bile žrtve genocida vojne za surovine med ZDA, Evropo in Kitajsko. Vse skupaj smo vzeli kot neke vrste nogomet, na način: naš človek je v Afriki, rešimo ga.

Se vam zdi, da vaš cilj ni bil povsem izpolnjen?

Na neki način nisem uspel pridobiti ljudi za akcijo, ki sem jo začel podobno kot leta 1989 tisto za Nube – iz Slovenije sem jo skušal razširiti v EU, Združene narode, prišla je v roke Američanom. Tudi zdaj poskušamo z dokumentarnim filmom, knjigo, pri-spevki. Posnetki so šele zdaj prišli iz Darfurja, po zelo čudnih poteh. Tako se šele dogovarjamo s TV Slovenija, šele presnemavamo posnetke. Septembra bomo začeli montirati, tako da naj bi dokumentarec iz Slovenije v svet krenil nekje pred novim letom. Ko sem septembra lani prišel na Brnik je vse zajela evforija, tudi mene samega. Ko pa sem bil nato nekaj časa sam, sem začutil, da to veselje sploh nima nobene utemeljitve. Srečen sem, da ste me z mednarodno pomočjo rešili, ampak, kaj pa tisti, ki sem jim jaz obljubil, da bom storil vse, da se njihovo trpljenje konča?! Nekaj so televizijska poročila, ki so bolj ali manj propaganda, drugo pa je trpljenje občutiti na svoji koži. Ne smemo pustiti, da močnejši iztrebijo šibkejši. To se lahko nekaj časa zgodi tudi nam. Če ves svet ne bo protestiral, bomo kar sprejeli, da je normalno, če močnejši vedno zmagoajo. S sodobnimi sredstvi komunikacije in znanjem lahko preprečimo genocide.

Človeštvo pa zanima le kapital.

Dokler ne bomo od tega vsi umrli. Sem za napredek, vendar ne ob razčlovečenju, robotizaciji, izgubi čuta do drugega. Moramo si prizadevati za trajnostni razvoj, ki bo zaščitil naše naravno okolje, hkrati pa tudi našo socialno varnost.

Se je stanje v Darfurju v tem času kaj spremenilo?

Čisto nič, zato pa sem živčen in zato hitimo delati dokumentarec, ki ga bomo kazali svetu, predvsem po Zahodu. Del, kjer so Japonska, Kitajska in arabske države, se ne zmeni veliko za človekove pravice. Ta del ni imel niti toliko humanizma in renesanse, kot smo ju imeli mi. Niso imeli Galileija, Frančiška Asiškega, matere Terezije. Živeli so v bolj krutih razmerah. Nočem reči, da je njihova kultura in civilizacija manj vredna, človekovih pravic pa ne cenijo, vendar mi o tem malo vemo. Menim, da je evropska civilizacija lahko drugim

hodim zato, da ohranjam svojo prvin-skost. Kot je rekel Jezus – bodite takšni kot otroci.

Kaj Tomo Križnar počne, da se preživi?

Pustil sem službo ekonomista, ker me je motilo, da sem moral ustvarjati in zadovoljevati umetne potrebe. To ni moje poslanstvo. Leta 1985 sem se usedel na kolo in se odpeljal. In sem še kar na kolesu. Pišem knjige, delam dokumentarne filme, predavam. Denarja imam komaj za sproti, ob treh otrocih, ki jih preživljam. Hišo imamo »za silo«, avto se mi je pokvaril, ampak udobje ni najpomembnejše.

Dejali ste, da so vaši posnetki iz Afrike v Slovenijo prišli po čudežni poti.

Večer, preden so me zaprli, sem se z vojakom iz Nigerije dogovoril, da na njegov računalnik preneseva 7000 digitalnih fotografij. Naslednji dan zjutraj sem imel še naprej občutek, da se bo nekaj zgodilo, zato sem vrečko s 36 urami videomateriala, 7 zvezki dnevnikov in 15 diafilmov postavil v prvo zaklenjeno pisarno, saj sem živel v šotoru, kamor lahko vsak pride. Ko so me odpeljali, sem se zlagal, da vrečke nisem imel. Po mesecu in pol, ko sem prišel domov, mi je dr. Vajgl iz predsednikovega urada sporočil, da je prišla elektronska pošta. Posredovala jo je prijateljica s TV Slovenija. V vrečki je bil namreč tudi prospekt zadnjega filma, kjer je pisalo, da je ta zadolžena za distribucijo mojih filmov. V e-mailu je pisalo, da je bila vrečka najdena, vendar je Tomo Križnar v zaporu. Poleg tega pa še, da jim je žal, da ni bilo prav, kar so naredili njihovi vodje iz Afriške unije. Odgovorili smo, naj vrečko spravijo, ter da bomo poslali nekoga ponjo. Čez tri mesece je v omenjeno pisarno prišel direktor sudanske organizacije za razvoj, se dogovoril, da so vsebino vrečke strpali v televizijski sprejemnik in nato vse skupaj kot pokvarjen sprejemnik prepeljali iz Afriške unije, gradivo pa so nato štiri mesece nosili uporniki prek vojnih ozemelj, taborišč, pogorišč. Tik pred 1. majem sem to dobil s pomočjo neke britanske novinarke. Takoj smo začeli akcijo, da se iz tega naredi dokumentarec. Verjamem, da bo tudi to prepričalo svet.

Lojze Grčman

UTŽO ZAKLJUČILA ŠTUDIJSKO LETO

Kot pravi študenti se na počitnice počasi odpravljajo tudi člani Univerze za tretje življenjsko obdobje. Konec maja so se dobili zadnjič, tokrat na Muljavi v Kulturnem domu. Študenti so na hitro podoživeli preteklo študijsko leto, nato pa jih je pozdravil še župan. Sledilo je zadnje »resno« dejanje pred odhodom na počitnice – pogovor s tokratnim gostom Tomom Križnarjem, ki je zanimivosti stresal kar iz rokava. Čisto za konec pa so si vsi skupaj še malo privezali duše s pomočjo malice. Tatjana Lampret,

predsednica UŽTO, nam je ob koncu študijskega leta povedala: »Tretje leto Univerze za tretje življenjsko obdobje je za nami. Ugotavljam, da se je stvar dobro »pri-jela« in se razvija še bolje, kot smo pričakovali. Vsako leto prihajajo novi udeleženci. Pogrešamo pa več moških, saj imamo na zalogi kar nekaj dejavnosti, ki bi jih zanimali, kot na primer računalniški tečaj, angleščina ali pa domoznanstvo.« Fantje, le korajžno. Če ne drugega – družba ne bo slaba.

Lojze Grčman

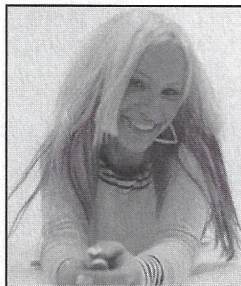

PROGRAM FESTIVALA 2007

Junij

23. 6. ALYA S PREDSKUPINO I.C.E. ob 20. uri koncert – na prostem pred Družbenim centrom Krka

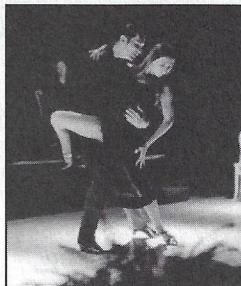
Alya je vreclec večne energije – je drzna, divja, temperamentna, seksapilna in simpatična. Prav takšno jo najdemo tudi na njenih koncertih - eksplozivno, energično in samozavestno. Na tokratnem koncertu se ji bodo kot predskupina pridružili še člani skupine I.C.E.

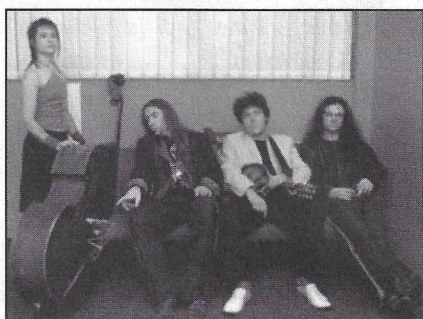
Julij

14. 7. DISTANGO ob 20. uri, koncert - kmetija odprtih vrat Javornik

Navdušenje nad argentinskim tangom Astorja Piazzolle je združilo pet študentov visoke šole za glasbo Franz Liszt Weimar iz štirih držav v kvintet, ki se mu na glasbenem popotovanju pridruži še vokalistka in plesni par svetovnih prvakov v argentinskem tangu. Doživetje za vsa čutila, balzam za dušo.

28. 7. TERRAFOLK ob 20. uri, koncert – Poltarica

Terrafolk je progresivna glasbena skupina, v kateri sodelujejo vrhunski klasični, študijski, ljudski in jazz glasbeniki. Terrafolk se v originalnih skladbah in priredbah požvižgajo na pravila in se raje predajajo glasbenemu hedonizmu. Uvrščajo jih tudi v »glasbeni teater«, tako da smehu, plesu in dolgim aplavzom ne uide.

Več informacij na spletni strani: www.festivalkrka.si

Mestna knjižnica Grosuplje
Enota Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

Javni sklad za kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

objavljata v Plečnikovem letu LITERARNI NATEČAJ z naslovom
Arhitektura besede: Pišemo s Plečnikom.

»Dovoli, predraga, da Ti kar s svinčnikom povem, da bi nikomer tako rad ne ustregel, kot Tebi!« (Jože Plečnik, 24. september 1947)

Pred natanko šestdesetimi leti je Plečnik s temi besedami začel eno od svojih pisem. Plečnik se ni izražal samo skozi arhitekturo, ohranjene je tudi veliko njegove korespondence. Skozi njo lahko zaslutimo, kakšen človek je bil.

Tudi naš natečaj vabi vse generacije k pisanju pisem
v treh temah:

- pismo Plečniku
- pismo prijatelju/ljubljeni osebi
- odprto pismo.

Pismo naj bo oddano v kuverti z vašimi kontaktnimi podatki.
Izdelke oddajte najkasneje do 15. septembra 2007.

Pisma bo prebrala strokovna komisija in v vsaki kategoriji izbrala najzanimivejša pisma, ki bodo nagrajena s knjižnimi nagradami in bodo predstavljena na zaključni prireditvi v okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine v ponedeljek, 24. septembra 2007, ob 19. uri v knjižnici.

Izdelek ni omejen niti v dolžini niti v vsebini, napisan je lahko v elektronski obliki, pisan na roko, pisalni stroj ali računalnik, lahko ste izvirni tudi pri obliki.

Pisma oddajte osebno v knjižnici v Ivančni Gorici ali po pošti na naslov organizatorjev. Lahko pošljete tudi na: oi.ivančna.gorica@jskd.si ali siki-vancna@gro.sik.si.

Dodatne informacije:
Ksenija Medved (01/7878-121), Barbara Rigler (01/7869-070).

Naj se vaša domišljija sprosti na papirju!

IVANČNA GORICA - DVAKRAT PRVA LIGA

Prišla je tudi ta sezona. Čas, ko so si nogometaši Livarja senzacionalno izborili nastop v prvi ligi in dosegli z naskokom največji uspeh v zgodovini kluba. Kljub izenačenosti lige se livarji niso dali in se z odličnimi igrami v zaključku sezone, posebej pa z zmago na gostovanju nad koprsko Bonifiko, prebili med najboljše slovenske ekipe. Tam pa so bili letos tudi rokometiški SVIŠ-a, ki pa so imeli malce drugačno nalogo - obstati v prvi ligi. Tudi rokometišem je uspelo in tako se Slovenija čudi občini s 13.000 in še nekaj prebivalci, ki pa ima kar dva prvoligaša. V nogometu, ki je medijsko najbolj pokriti šport, ter v rokometu, kjer se Slovenci lahko pohvalimo z eno boljših in zanimivejših lig v Evropi. Dvorana OŠ Stična je bila letos priča nekaj rokometnim spektaklom, ko bi vanjo težko spravili še kakšnega gledalca. V Ivančno Gorico prihajajo zvezdniki Celja, Gorenja, Kopra in drugih klubov. V naslednji sezoni se bo podobno zgodilo še v nogometu in prepričani smo, da bo stadion Livarja ob nedeljskih popoldnevih postal pravo središče zbiranja ljudi najširših slojev, nogomet pa družabni dogodek. Polne dvorane in štadioni pa seveda pomenijo tudi večje zanimanje otrok. Zato oba kluba ne smeta pozabiti nanje, ampak splošno navdušenje izkoristiti za še boljše delo z bodočimi Permeti in Šparli.

Zaslужeno praznovanje vstopa v najelitnejšo nogometno ligo v Sloveniji.

Livar Ivančna Gorica

Veseliu nogometašev Livarja po tekmi z Bonifiko ni bilo ne konca ne kraja. Pot, ki jo je tlakoval že Sandi Bracovič, je dokončal Branko Vrščaj. Čeprav so se livarji na tekmo odpravili kar trikrat - zaradi težav z razmočenim igriščem - je bilo na koncu vse skupaj poplačano. Gol Prudiča v 40. minuti pa je pomenil prednost pred neposrednim tekmeccem iz Kopra, prvo mesto ter uvrstitev v prvo ligo. Srčnemu Janezu Permetu in soigralcem so se uresničile sanje. Nad vse zadovoljen je seveda tudi trener Branko Vrščaj. »Ko sem po štirih krogih prišel na krmilo Livarja, stanje v ekipi ni bilo najboljšo. Seveda zaradi nekaj porazov, ki so tudi odnesli jeseni uspešnega trenerja Bracoviča. Vendar je pač tako, da je v nogometu za poraze ponavadi kriv trener. Sam sem se vrnil v Livar po dveh letih in pol in z malo sreče obrnil smer rezultatov. Dosegli smo tri zmage in se spet znašli v igri za prvoligaško vstopnico. Vendar pa smo imeli iz kroga v krog več težav. Te so bile predvsem psihološke, saj je bilo breme prve lige veliko, večina naših igralcev pa je še zelo mlada in neizkušena. Veliko energije sem vložil v to, da sem jim dopovedal, da znajo in zmorejo, kar se je na koncu obrestovalo. V zaključku sezone smo namreč pokazali izjemno disciplino, karakter in voljo in na ta način tudi nadoknadili nekatere svoje pomanjkljivosti. Rad bi se zahvalil igralcem, ki so zdržali pritisk. Med njimi ni bilo prav veliko nosilcev igre. Večina bremena je slonela na 13, 14 nogometaših. Zahvalil bi se tudi upravi in prejšnjemu trenerju, ki je sestavil zelo homogeno ekipo, s to lastnostjo pa je moštvo Livarja nadoknadilo tudi pomanjkanje kvalitete, saj je po mojem mnenju v 2. ligi nekaj kvalitetnejših ekip, pa je Livar vse-

eno pred njimi,« je povedal Vrščaj, ki se je z uvrstitvijo v prvo ligo na neki način oddolžil svojemu nekdanjemu klubu Beli krajini. Belokranjci bodo naslednjo sezono drugoligaši, Vrščaj in njegovi varovanci pa ne: »Včasih določena moštva gojijo prevelika pričakovanja. Mislim, da je vodstvo kluba storilo napako, ko me je odstavilo, saj sem igralce dobro poznal. Vsekakor pa menim, da se Bela krajina lahko vrne v prvo ligo.« Pustimo sedaj preteklost in se raje vrnimo k Livarju. Za prvo ligo se bo treba okrepiti. Na katerih mestih bi si trener želel novih moči? »V prvi vrsti si želimo zadržati jedro ekipe, upam, da nam bo uspelo. Tisti, ki so igrali manj, pa bodo verjetno želeli oditi. Če namreč niso igrali v drugi ligi, bodo težko v prvi. Sicer pa potrebujemo okrepitve na vseh igralnih linijah. Želim si enega do dva branilca ter prav tako vezista in napadalca. Poleg tega je vprašljivo tudi mesto vratarja, saj je Krizmanič igralec Interblocka. Ob tem pa seveda želimo uveljaviti še kakšnega domačega igralca,« je načrte razkril Branko Vrščaj, ki mu seveda želimo čim boljše pripravo na zgodovinsko sezono.

SVIŠ Pekarna Grosuplje Ivančna Gorica

Tudi za rokometiški je sila razburljiva sezona, a na koncu uspešna. Ivančanom je uspelo doseči cilj, Roman Zarabec in Miloš Aksentijević pa sta postala strokovni štab, ki je rokometiške SVIŠ-a Pekarne Grosuplje pripeljal med najboljše in jih tam tudi obdržal. »Po vseh težavah s poškodbami, ki smo jih imeli, in plačevanju davka neizkušenosti - ta se je pokazal predvsem v končnicah tekem - smo uresničili cilj uprave. Veseli

me, da smo se po padcu ob koncu rednega dela pobrali, ključno tekmo odigrali dobro in premagali neposrednega konkurenta. Ob tem menim, da so tudi domači igralci, ki so več priložnosti dobili predvsem na zadnjih tekmah, napredovali in videli, kaj pomeni prva liga,« je povedal trener SVIŠ-a. Boj za obstanek torej ni bil lahek. Ivančani so »diplomirali« na temo tesnih porazov, imeli tudi nihanja v formi, njihov zvesti spremljevalec v zadnjih sezonah pa so tudi poškodbe. Te so tudi letošnjo sezono prehodile tesno objete z ekipo SVIŠ-a. Pripravljalno obdobje se je začelo s poškodbo Kukavice, ki se je nato »lovil« vso jesen, spomladi nista stopila na parket Jure Tadini in Šime Šiklič, končnica pa ni uzrla obličja Francija Zidarja, ki je lahko svoje prijatelje na parketu spodbujal le moralno. Sicer pa pogledimo, kako je sezona izgledala s kronološkega vidika.

Ivančani so na prvih tret tekmah trikrat izgubili za zadetek (Gold Club in Prevent doma, Slovan v Ljubljani) in modreci so že zmajevali z glavami, češ: ponovil se bo scenarij izpred dveh sezon. Sledila je tekma v Velenju, kjer za SVIŠ ponovno ni bilo kruha.

Peti krog pa je prinesel obračun z Veliko Nedeljo in končno prvo zmago ter odvalitev kamna od srca. V šestem krogu so se Ivančani v Trebnjem pomerili s Trimom, ki je zaslužen zmagal. Sedmi krog pa je prinesel domači dvoboj s konkurentom za obstanek Ribnico. Kot že nekajkrat prej je SVIŠ ponovno uprizoril dramatično končnico, v kateri je bil boljši in dosegel pomembni točki. Sledil je dvoboj s Celjem, ki je bil tekma za dušo. Nato je bila na vrsti domača tekma z Ormožem, ki je tedaj nastopal še z Blaževićem. SVIŠ je na tem srečanju pokazal eno najboljših iger v sezoni in goste prepričljivo premagal. Ormožu je sledila pot v Trbovlje, kjer so si rokometiški SVIŠ-a ob glasni podpori s tribun priborili dragoceno točko. Drugi del se je začel z gostovanjem v Hrpeljah, kjer so morali vijolični na koncu priznati premoč Gold Clubu, čeprav so bili blizu vse do končnice tekme. Na tem srečanju pa je rdeči karton in prepoved dveh tekem igranja dobil vratar Jeraj. Na naslednji tekmi doma s Slovanom ga je v vratih uspešno zamenjal Pavlič, SVIŠ pa je pred svojimi navijači dosegel dragoceno zmago. V Slovenj Gradcu so bili nato Korošci za las (gol) boljši, na tekmi z Gorenjem pa je bilo 26:34. Obračuna v Veliki Nedelji ni bilo, saj je ta medtem izstopila iz lige.

V 17. krogu pa je rokometiške SVIŠ-a in njihove navijače čakala verjetno najbolj razburljiva tekma v sezoni. V Ivančno Gorico so prišli sosedi iz Trebnjega. Po dobri igri v prvem delu so vijolični na začetki drugega polčasa zašli v krizo, gostje pa so v 44. minuti povedli za šest. Zarabec je vzel minuto odmora, nato pa se je začel sijajen preobrat, ki se je končal s sijajno zmago za zadetek. Na krilih domače zmage so Ivančani slavili tudi v Ribnici in nekateri modrijani so tokrat že napovedovali gotov obstanek v ligi. Vendar ni bilo tako lahko. Po slavlju v deželi suhe robe je prišlo sušno obdobje. SVIŠ-u ni uspelo premagati Celja, Kopra, Ormoža in Rudarja, prednost Ribnice pa je pred končnico skopnela na tri točke. V končnici je vijoličnim uspelo osvojiti štiri točke, vendar pa je bila najpomembnejša zmaga nad Ribnico, ki so jo za povrh Ivančani ugnali še s potrebno razliko v zadetkih. Ker so

Aleksander Polak...

v osmem krogu Ribničani izgubili z Rudarjem, so si tako tudi teoretično zaprli vrata prve lige za naslednjo sezono. V zadnjih treh tekmah končnice so več priložnosti dobili mladi levi, ki so tudi upravičili trenerjevo zaupanje. SVIŠ pa je svojo drugo sezono med prvoligaši končal na desetem mestu. Vijolični pa že snujejo načrte za prihodnjo sezono. Za zdaj je jasno, da ekipo zapuščajo Rajko Begovič, Aleš Muhovec, ki se vrača v Celje na desno krilo, Dino Bajram, ki bo igral za Termo, in Ale Kukavica, ki bo kariero nadaljeval v domačem Krškem.

Za konec dodajmo še rezultate mlajših ekip na koncu sezone. Mlajši dečki B so obstali tik pred 16-erico najboljših ekip, mlajši dečki A so bili 17. Ti dve ekipi sta pred kratkim sodelovali tudi na turnirju v Vincenzi, kjer je ekipa A zmagala, ekipa B pa je bila druga v konkurenci desetih moštev. Starejši dečki A so bili odlični četrti, Miha Štrus in Klemen Sašek pa sta bila iz te ekipe povabljeni tudi na dan slovenskega rokometu. Kadeti so bili enajsti, mladinci pa dvanajsti.

Lojze Grčman

in Uroš Šparl v akciji na odločilni tekmi z Ribničani.

ZLATA KAKOVOST KRJAVLJA, MALNARJA IN SOSEDA

NA SEDMEM OCENJEVANJU KAKOVOSTI KRUHA GZS SO NAŠI HLEBCI ŽE PETIČ ZAPORED POŽELI NAJVIŠJA PRIZNANJA IN ZLATA ODLIČJA.

**Pekarna
Grosuplje**

MARATON TREH OBČIN 2007

Kot je že običaj, vsako prvo nedeljo v juniju Kolesarsko društvo Grosuplje pripravi pravi kolesarski praznik. Maratona treh občin (Grosuplje Videm Dobropolje in Ivančna Gorica) se je v nedeljo, 3. junija, udeležilo 750 kolesarjev iz vse Slovenije, Hrvaške in celo 2 udeleženci iz Nemčije. Vsi so bili navdušeni nad organizacijo in vzdušje je bilo na progi ter tudi na cilju fantastično. Maratona se je udeležilo tudi 140 šoloobveznih otrok, kar je še posebno razveseljivo, da kljub nekaj padcem ni bilo hujših poškodb.

Prijetno sta nas s svojo udeležbo presenetila župana Občin Ivančna Gorica g. Jernej Lampret in župan občine Videm - Dobropolje g. Janez Pavlin. Župan Grosupljega je bil žal službeno zadr-

žan. Za prihodnje leto pa sta omenjena župana že napovedala dirko treh občin in županov seveda na kolesih.

Najštevilčnejše skupine skupine so bile ekipa Škoda avto, Felix iz Trzina in Hitri polži. Najstarejša udeleženca zakonca Miketič iz Ljubljane, letnik 1929 in 1933, najmlajša udeleženka pa Brina Predalič iz Grosupljega. Padel je tudi neuraadni rekord proge na razdalji 95 km z višinsko razliko 1200 m, in sicer so s časom 2:40 min s povprečno hitrostjo 35,2km/h v cilj pripeljali trije vrhunsko pripravljeni rekreativci.

Na podelitvi smo izžrebali 250 praktičnih daril, na progi razdelili 300 kg banan pokrovitelja podjetja Minozi, 500 kos energetskih ploščic in tablet ISOSTAR, 500 kos peciva Pekarne

Grosuplje in iztočili več kot 1000 litrov raznih napitkov.

Zahvaljujemo se pokroviteljem, ki so omogočili prireditev: podjetju ŠKODA Avto, članom Moto kluba FIRE GRO-UP Ivančna Gorica za varovanje na progi, kuharicam OŠ Brinje za izvrstno malico, ZŠAM Ivančna Gorica, gasilskim društvom v občini Ivančna Gorica, vsem trem Občinam, ZŠO Grosuplje, še posebno pa članicam in članom Kolesarskega društva Grosuplje, ki so zopet dokazali, kaj pomeni uigrano volunteersko delo.

Vsem še enkrat hvala in nasvidenje na 10. maratonu treh občin 2008

Predsednik društva
Toni Hren

AMD Šentvid pri Stični

PREKRATKA KLOP

Če se izrazimo po nogometno, potem lahko rečemo, da je v AMD Šentvid pri Stični postala klop prekratka, saj je društvo v zadnjem mesecu na »bolniško« moralo poslati še enega izmed svojih adutov. Tokrat je žal nesreča doletela najboljšega zadnjih let, Damjana Smrekarja. Poškodba na enem izmed treningov, ga je prikrajšala za nekaj pomembnih točk v državnem in pokalnem prvenstvu. K sreči pa prejšnji mesec ni bil med najbolj dirkaškimi, tako da ni še vse izgubljeno. Na počitek pa se je pred nujno operacijo ramena pripravil tudi že Borut Koščak, ki je pred operacijo še uspešno nastopal, nato pa predčasno zaključil letošnjo sezono.

Državno prvenstvo se je nadaljevalo 13. maja z dirko v Lembergu, na kateri je Smrekar v kategoriji MX Open zasedel peto mesto, ekipni uspeh pa sta dopolnila še Borut Koščak na 10. in Igor Pancar na 12. mestu. Zaradi že omenjenih poškodb je na naslednji dirki državnega prvenstva v Slovenj Gradcu na prvo junijsko nedeljo od omenjene trojke vozil le Pancar in bil 9. Za preostale visoke uvrstitve pa sta zopet poskrbela veterana Branko Kavšek in Stane Pečjak. V Lembergu veterani niso nastopali, pač pa v Slovenj Gradcu, kjer je bil Stane Pečjak zadovoljen na 5. mestu, Branko Kavšek pa dvojno mest nižje. Na tej dirki je svoj prvi nastop v državnem prvenstvu uspešno prestopal 7-letni Jan Pancar, ki je bil 5. v sicer šibki kategoriji MX 65. Očitno bo mali Jan šel po očetovih stopinjah.

Sledil je vikend brez dirke, ki je bil usoden za Smrekarja, na zadnjo majsko nedeljo pa se je karavana motokrosa ustavila na Štajerskem, kjer je bila letošnja tretja dirka pokalnega prvenstva Akrapovič na progi Radizel v organizaciji AMD Orehova vas. Smrekar je zaradi odsotnosti izgubil visoko skupno uvrstitev, v tem prvenstvu pa brani lanski naslov prvaka. A visokih uvrstitev v Orehovi vasi za AMD Šentvid pri Stični le ni manjkalo in tudi občutek prekratke klopi je skoraj minil. Dokaz za to sta bili dve tretji mesti, in sicer Roka Viranta v kategoriji MX 125 R2 in Igorja Pancarja, ki v pokalnem pr-

venstvu nastopa v razredu veterani R1. Če se vrnemo v Virantovo kategorijo, moramo omeniti še Janija Perovška na 11. mestu in Staneta Perparja na 15. mestu. Boštjan Tomažin in Dejan Pačnik sta bila prekratka za točke. V kategoriji MX Open je Boris Skubic zasedel 6. mesto, prav tako šesti pa je bil Stane Pečjak med veterani razreda R2. Prvič letos je bil na štartu v kategoriji MX 85 tudi Matjaž Klemenčič, Orehova vas pa bo za Jana Pancarja prizorišče sploh prve dirke na kateri je nastopil.

Sezona motokrosa se tako počasi preveča v drugo polovico. Ker je naslednja dirka državnega prvenstva v Gradinu

pri Kopru, ki je bila napovedana za 24. junij, že odpovedana, bo nadaljevanje letošnjega državnega prvenstva sledilo 19. avgusta na progi AMD Šentvid pri Stični v Dolini pod Kalom. Do takrat se bo verjetno zdravstveno stanje le toliko izboljšalo, da bodo domači navdušenci motokrosa še več razlogov za navijanje. Brez odpovedi ne gre niti v pokalnem prvenstvu Akrapovič, kjer je bila dirka v Mačkovcih pri Murski Soboti odpovedana in prestavljena v Orehovo vas, izjemoma na soboto 16. junija.

Matej Šteh

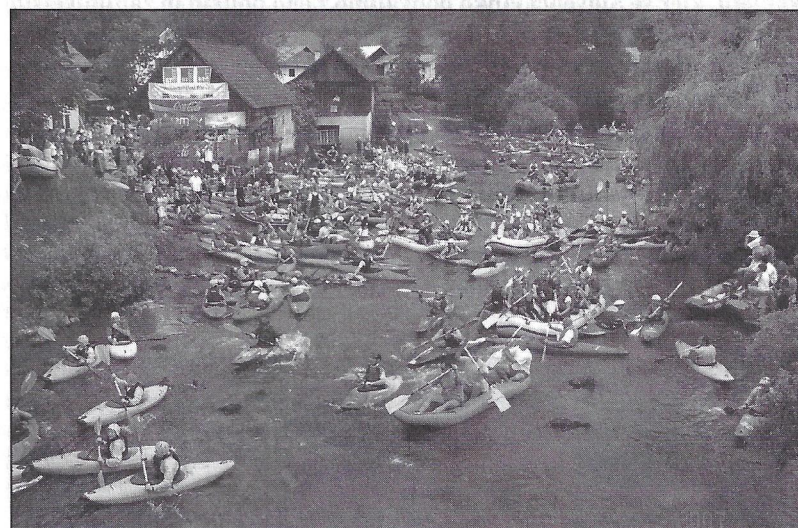

Jan Pancar (253), najmlajši iz ekipe AMD Šentvid pri Stični.

Tradicionalni 31. veslaški spust po Krki

PLITVA KRKA NI BILA OVIRA ZA ŠTEVILNE VESLAČE

Kljub temu, da je bil vodostaj Krke letos zelo nizek (menda med najnižjimi v 31-letni zgodovini spustov) ter da tudi vreme ni bilo ravno idealno, to ni odvrnilo skoraj 400 uradno prijavljenih udeležencev, da bi se spustili po reki od vasi Krka pa do vasi Šmihel v dolžini približno 11 km. Ta skrajšana trasa je bila letos drugič na programu in jo je večina veslačev dobro sprejela. Dva »uradna« postanka sta sedaj v Lesah in na koncu Zagradca, kjer so se udeleženci lahko dodobra okrepčali in osvežili.

Na progi je bilo nekaj težav v zgornjem delu zaradi nizkega vodostaja, bilo je tudi nekaj manjših poškodb, a so za to poskrbeli tako potapljači (za varnost je skrbelo 16 ljudi, med njimi tudi nekaj potapljačev) kot zdravniška služba. Sicer so organizatorji tretje leto zapored poskrbeli, da gre na repu dolge kolone čoln oz. ekipa ljudi, ki za kolono pobira morebitne odpadke. Pravijo, da so udeleženci vse bolj ozaveščeni in da je smeti za njimi vse manj. V Šmihelu, kjer je bil cilj, je bilo na koncu nekaj gneče, a so za to, da bi bil promet čim manj oviran dobro poskrbeli gasilci s Križev in Višnje Gore, za kar jim gre posebna zahvala. Z dvema kombijema je bilo dobro poskrbljeno tudi za prevoz ljudi (v nujnih primerih tudi čolnov) nazaj na štart oz. na zaključno prireditev, ki je bila letos zopet pri Druženem centru na Krki.

Sicer pa so bili udeleženci s prireditvijo zelo zadovoljni, za kar se gre zahvaliti tako mnogim domačinom, ki vsako leto pomagajo, predvsem pa tistim, brez katerih tega spusta gotovo ne bi bilo: Miheli, Miranu in Tomažu Slani, Janezu Piškurju, Slavku Lahu, Tomažu Lesjaku, Dušanu Tekavcu in znova posebej pohvaljenemu peku rib – Radu.

Naj še omenim, da je tudi letos krški spust potekal pod okriljem Kajakaške zveze Slovenije, ki je spust po Krki uvrstila v svoj program ekološko rekreativnih prireditev pod nazivom Voda za vedno - slovenske reke 2007. Te prireditve potekajo skozi celo leto na 10 slovenskih rekah, glavni sponzor prireditev pa je Coca Cola. Odgovorni na KZS pravijo, da je krška prireditev še vedno najmnogičnejša in najboljše organizirana. Tega se zaveda tudi naša občina, ki leto za letom prireditve uvršča na seznam sočasnih prireditev ob občinskem prazniku. Tudi letos je udeležence pozdravil župan Jernej Lampret.

Organizatorji, člani Kajak kanu sekcije ŠD Krka, se najlepše zahvaljujejo vsem nepogrešljivim sponzorjem prireditve, ki so bili: Krka, BTC City, Občina Ivančna Gorica, Mobitel, Grand Hotel Union, Coca Cola, Asist, Zavarovalnica Triglav, Pekarna Grosuplje, Multimedia, Carpe Diem, Ljubljanske mlekarnice, Mizarstvo Trunkelj, Eni?ma, Klimahit, CIM, Foto Marjan Travnik, Izvir, Hipox, A banka, Coppertone, Adles, Keko Žužemberk, Toplar, ZIRD, Trgovina Miša, Ribogojstvo Bregar, Kmečki turizem Magovac, Šitotisk Praznik, M Grafika, IMP armature, Hi-po Grosuplje, BIRO/ES, Sirpak, Duem, Kava bar Slemenice, Okrepčevalnica Koščak in Vinska klet Vrtovce.

Simon Bregar

Brezskrbno v kopalke.

Uspešno zmanjšujemo celulit in Vam pomagamo izgubiti odvečne kilograme.

Opravljamo še depilacije, nege obraza in dekolteja, pedikuro, manikuro.

Fizioterapija na koncesijo ali samoplačniško.

FizioFit center Mediko

Fizioterapija, kozmetika in pedikura
Dedni dol 33, 1294 Višnja Gora
tel. 01 78 84631, 78 03 069
www.mediko.si, www.tico.si/mediko,
mediko@siol.net

SREDNJEŠOLSKÉ ŠPORTNE VESTI

NIKA MARKELJ IN DAVID KASTELEC
DRŽAVNA PRVAKA MED PLESNIMI PARI

Za lanskimi rokometiši smo na naši šoli dobili še plesne državne prvake. Sijajno.

V petek, 11. 5. 2007, je bilo na Gimnaziji in Srednji strokovni zdravstveni šoli Slovenj Gradec državno tekmovanje v Šolskem plesnem festivalu za srednje šole za letošnje šolsko leto. Udeležili so se ga tudi dijakinje in dijak Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančana Gorica. Tekmovalo se je ekipno in posamično v hip-hopu, popu in latinu, prvič na ravni srednjih šol pa so tekmovali tudi plesni pari. Dijakinje so ekipno pod mentorstvom profesorice športne vzgoje Petre Marcina zasedle 10. mesto, najboljša posamično pa je bila Zdrava Mušeljić, ki je med 117. plesalkami zasedla zelo dobro 36. mesto. Z vso konkurenco pa je dobesedno pometel plesni par Nika Markelj in David Kastelec; Nika in David sta postala državna prvaka med plesnimi pari za šolsko leto 2006/07. Niki, Davidu in njuni mentorici profesorici Mariji Majzelj - Oven iskreno čestitamo in jim želimo še veliko plesnih užitkov in uspehov v prihodnje.

V četrtek, 17. 5. 2007, je bilo v Novem mestu Področno posamično prvenstvo v atletiki za srednje šole. Med dijakinjami je na 1000 m tekmovala tudi Nika Mrzelj, dijakinja Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančana Gorica, in zasedla odlično 3. mesto. Z rezultatom 3:15.89 se je uvrstila na državno tekmovanje, ki je bilo v četrtek, 7. 6. 2007, v Postojni.

V torek, 8. maja, so v Kopru v polfinalu državnega tekmovanja v rokometu lansko zlato branili naši dijaki. Kljub odsotnosti prvih dveh adutov, vratarja Klemena Ferlina in kapetana Staša Skubeta (manjkala sta zaradi poškodb oz. maturantske ekskurzije), se je ekipa odlično borila, zasedla 3. mesto, a to je bilo vendarle premalo za uvrstitev v finale med najboljših 4 ekipe. Pa drugo leto, ko bo ekipa morda še močnejša kot letos. Skupno 5.-6. mesto v Sloveniji pa je v močni konkurenci tudi zelo lep uspeh.

Tudi nogometašice naše šole so naskakovale finale na polfinalnem turnirju v Idriji. Borile so se po svojih najboljših močeh, na koncu pa je zmanjkalo nekaj moči in sreče za tako želeno prvo uvrstitev v finale. Zasedle so 4. mesto, kar pomeni skupno 7.-8. mesto v državi, kar je tudi zelo lep uspeh, saj se je treba zavedati, da je že Dolenjsko področno prvenstvo zelo zahtevno. Tudi pri njih ostaja upanje na še kaj več prihodnje leto, ko bo treba vaditi s še večjo voljo in vnemo.

Petra Marcina in Simon Bregar

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU

PO POLOVICI TEKEM V 1. LIGI ŠE
VEDNO VODIJO LANSKI PRVAKI

V občinski ligi v malem nogometu po polovici tekem v 1. ligi vodi ekipa Mizarstvo Trunkelj Krka, ki ima 4 točke prednosti pred kar tremi zasledovalci. Med temi ekipami gre tudi iskati novega občinskega prvaka. Na lestvici strelcev 1. lige vodi izkušeni in tudi na državni ravni znani Robi Gačnik (Mizarstvo Trunkelj Krka) z 11 goli pred ambruškim golgeterjem Jernejem Hočevarjem z 9 goli.

V 2. ligi prepričljivo vodijo Podgane s stoodstotnim izkupičkom, in tako resno trkajo na vrata prve lige. Med strelci vodijo kar 3 člani te ekipe: Andrej Glušič z 12 goli pred Erikom Globokarjem in Boštjanom Tihletom s po 11 goli.

1. LIGA

mesto	ekipa	tekem	zmage	remi	porazi	goli	razlika	točke	premik
1.	MIZAR. TRUNKELJ KRKA	7	6	0	1	29 : 7	+22	18	=
2.	ŠD AMBRUS	7	4	2	1	21 : 12	+9	14	=
3.	TLS	7	4	2	1	21 : 13	+8	14	↑ 1 mesto
4.	SIGMA TEAM & MIX BAR	7	4	2	1	14 : 10	+4	14	↓ 1 mesto
5.	MIZ. GNIDOVEC SP. BREZOVO	7	2	3	2	17 : 16	+1	9	=
6.	PICERIJA KEGELJČEK	7	1	3	3	10 : 11	-1	6	↑ 2 mesti
7.	MAFIJOZI	7	2	0	5	16 : 22	-6	6	=
8.	KMN DIXI	7	1	3	3	10 : 19	-9	6	↓ 2 mesti
9.	OK. TOPLAR IN ZID. STRNAD	8	0	1	7	9 : 37	-28	1	=

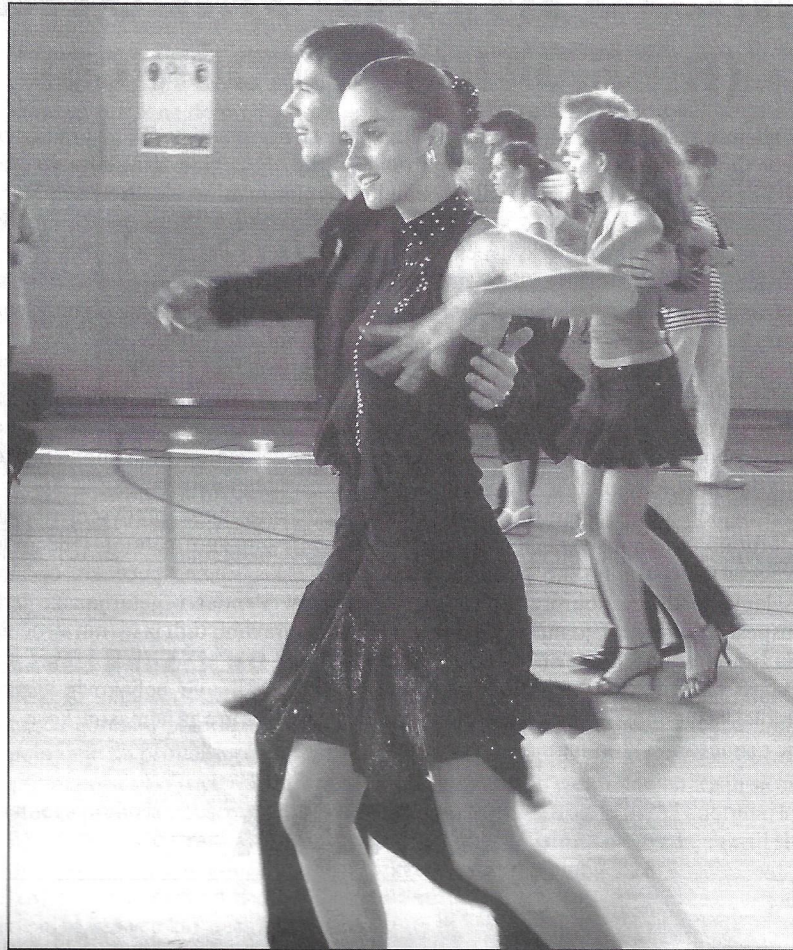
2. LIGA

mesto	ekipa	tekem	zmage	remi	porazi	goli	razlika	točke	premik
1.	PODGANE	8	8	0	0	44 : 9	+35	24	=
2.	TEMENICA	8	5	2	1	26 : 11	+15	17	=
3.	LIVAR	8	4	2	2	19 : 26	-7	14	=
4.	VIRIDIN HRAM	8	4	1	3	19 : 13	+6	13	=
5.	BAR NA POSTAJ & KS DOB	8	3	0	5	13 : 20	-7	9	↑ 1 mesto
6.	FC KRKA	8	2	2	4	12 : 20	-8	8	↓ 1 mesto
7.	KRKA TEAM	8	2	0	6	18 : 29	-11	5	=
8.	TD GRČA LUČARJEV KAL	8	0	1	7	2 : 25	-23	1	=

Simon Bregar in Miha Zajc

DAVID IN NIKA -
DRŽAVNA PRVAKA
Ples - njuna strast in ljubezen

David Kastelec in Nika Markelj sta na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici člana nadaljevalne plesne skupine standardnih in latinskoameriških plesov. V paru plešeta šele drugo leto, vendar sta nam v teh dveh letih s svojimi solo ter nastopi v skupini popestrila mnoge šolske in izvenšolske prireditve (npr. Dan šole, prireditve ob zaključku šol. leta, slovesnost ob podelitvi spričeval poklicne in splošne mature, informativni dnevi, srečanje plesnih skupin treh občin ...).

Po pouku ju pot pogosto zanese v plesno učilnico, kjer navdušeno trenirata in izpopolnjujeta bolj ali manj zapletene plesne korake. Svoj prosti čas, v katerem združujeta prijetno s koristnim, nesebično žrtvujeta za občudovalce plesa, ki bi jima bili radi podobni. S svojim usklajenim in prefinjenim načinom gibanja znata David in Nika pričarati zadovoljstvo in navdušenje na odru in med publiko.

Ples kot univerzalni svetovni jezik, ki je hkrati tudi most med športom in umetnostjo, spodbuja pri njima vedrost, sproščenost, spontanost, vztrajnost, komunikativnost in družabnost. Da sta odlični in obetaven plesni par, sta dokazala letos 11. maja v Slovenj Gradcu, kjer sta skupaj z ostalimi plesnimi pari slovenskih srednjih šol tekmovala na Šolskem plesnem festivalu. Državno tekmovanje je organizirala Plesna zveza Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport. Tekmovali so plesalke in plesalci, ki niso člani plesnih klubov.

David in Nika sta samozavestno in elegantno odplesala cha-cha, swing, in salso s predpisanimi koreografijami in glasbo ter prepričljivo osvojila naslov državnih prvakov. Njun ples so pohvalili tudi znani mednarodni plesni sodniki.

Uspeh dijaka in dijakinje 2. a razreda je hkrati tudi uspeh šole, zato sem ju predlagala, da se jima na prireditvi ob zaključku šolskega leta podeli srebrna Jurčičeva nagrada.

Želim jima še naprej mnogo plesnih užitkov in sreče ob doživljanju novih uspehov.

Marija Majzelj Oven,
prof. nemščine in mentorica plesne dejavnosti

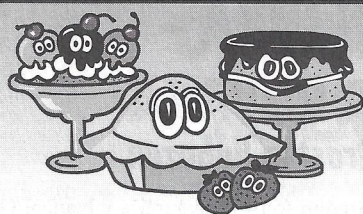
VETERANSKA NOGOMETNA LIGA

LIVAR NAPREDUJE

Igralci Livarja so se v zadnjih krogih veteranske lige utrdili sredi lestvice in imajo pred zadnjimi junijskimi tekmami priložnost, da še izboljšajo uvrstitev. Da bi le služilo zdravje.

Ime ekipe	Tekme	Zmage	Remi	Poraz	Dani goli	Prej. goli	Točke
1. NK TRIGLAV	15	13	2	0	47	8	41
2. NK KOČEVJE	14	12	1	1	46	13	37
3. NK SLAVIJA	15	8	3	4	35	24	27
4. NK TABOR 69	14	5	4	5	31	19	19
5. NK DOBROVA	15	5	4	6	24	29	19
6. NK LIVAR	16	4	4	8	35	42	16
7. AGENCIJA 19	15	3	6	6	21	41	15
8. NK VRHNIKA	15	3	2	10	19	35	11
9. NK ŠMARTNO	15	0	2	13	15	65	2

S. B.

Gospodinjska stran

SKUPINA MESO IN NADOMESTKI (RIBE, JAJCA, STROČNICE)

Oglejmo si skupino živil, ki je sestavljena iz mesa in zamenjav. Za rast in razvoj kot tudi za obnavljanje telesa so potrebne tudi beljakovine živalskega izvora. Poleg beljakovin omenjena živila vsebujejo vitamine in minerale. Predvsem so to vitamini iz skupine B (B12) ter dva zelo pomembna minerala, železo in cink. Druga živila iz te skupine so stročnice in jajca.

Jed iz stročnic (fižol, soja, čičerika ...) nam lahko zamenja mesno jed. Prehranska piramida predlaga 2 do 5 enot živil iz te skupine dnevno. Enota je pol manjšega zrezka (okrog 4 dag), pol hrenovke, 4 velike žlice kuhanega fižola, soje, čičerike, leče ali 1 jajce. Ena velika žlica lešnikov, mandljev, sončničnih pečk ali 5 polovičk orehovitih jedrc so tudi enota živila iz skupine meso in zamenjave. Tudi ena žlica sojine moke nadomesti enoto mesa. Svetujejo uživanje pustega mesa (vidno maščobo vedno odstranimo). Predvsem pa naj ribe zavzamejo pomembno mesto na naši mizi, kamor lahko tudi večkrat uvrstimo pozabljene stročnice.

Za najbolj zdrave vrste mesa velja pust nemastno meso, predvsem ribe in perutnina, vitaminsko najbogatejša pa so jetra. Mnogim »normalnim« jedcem se vegetarijanci smilijo, ko pomislijo na sočne zrezke, slastne pečenke, opojne salame in druge dobrote, ki se jim ti odrekajo. Vendar vegetarijanske jedi uspešno nadomeščajo meso, saj polpete lahko pripravimo tudi iz raznih stročnic in žitaric (sojine polpete).

Meso vsebuje dragocene hranilne snovi, je nepogrešljiv vir beljakovin visoke biološke vrednosti, njegova kalorična vrednost, zlasti če gre za nemastne kose, pa je razmeroma skromna.

SLANINA

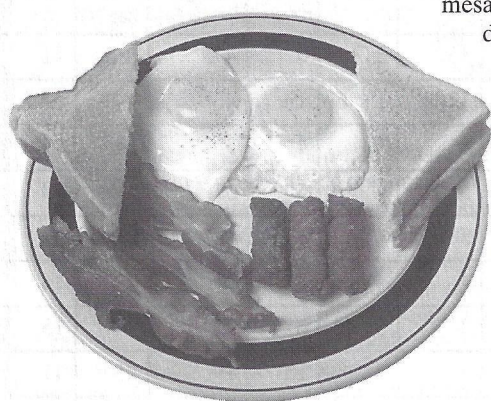
Soljenje, prekajevanje in sušenje so najstarejši način konzerviranja mesa. Suho meso je zdrava naravna hrana, pripravljena z naravnimi viri energije. Umetnost konzerviranja mesa, predvsem svinjskega, s soljenjem, včasih tudi z dimljenjem in sušenjem se je že pred davnimi časi razvila v Evropi, kjer se skoraj vsaka dežela ponaša s široko paletto doma ali industrijsko pripravljenih izdelkov.

V skupino izdelkov iz določenih delov živali (največkrat domačih, med katerimi prednjačijo svinje, pa tudi divjih, kot so jelen, divji prašič ipd.), ki jih solijo, sušijo, zorijo in včasih tudi prekajajo, sodijo znameniti kraški pršut, prekmurska šunka, suha svinjska zarebrnica brez kosti in seveda slanina (suha mesnata slanina panceta, sušena hrbtina slanina špeh, zvita slanina).

Slanina se uporablja za pripravo slastnih namiznih narezkov in tudi kot dragocen pripomoček v kuhinji. Z njo odišavljamo različne pražene jedi, bogatimo nadeve in s kančkom domišljije spreminjamo okus tradicionalnih jedi.

Slanina se uporablja za pečenje, oblaganje mesa in v kombinaciji s sadjem ali drugim vrstam mesa. Slanino se uporablja ocvrto, pečeno ali na žaru. Velikokrat jo kot za dodatek damo v lazanjo, na pico ... ali iz nje skuhamo juho in bogate enolončnice.

V Angliji uporabljajo pri njihovem znamenitem angleškem zajtrku slanino z jajci.

Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

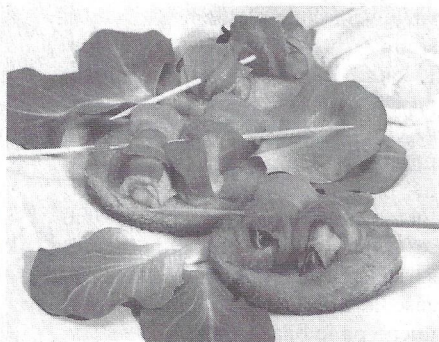
Jedi s slanino

Ostrige s slanino

Sestavine: nekaj ostrig, 46 rezin slanine, drobtine, 12 rezin toasta, malo masla

Toast kruhke popečemo na maslu v ponvi. Školjke odpremo, izluščimo ostrige, jih opremo in osušimo. Vsako ostrigo zavijemo v rezino slanine, jo zvijemo v zvitek in spnemo z zobotrebcem. Zvitke razdelimo po kruhovih rezinah in jih 5 minut pečemo pod žarom. Na stopljenem maslu popražimo drobtine in jih potresemo po obloženih kruhih. Potresemo s soljo in poprom.

PREDJED

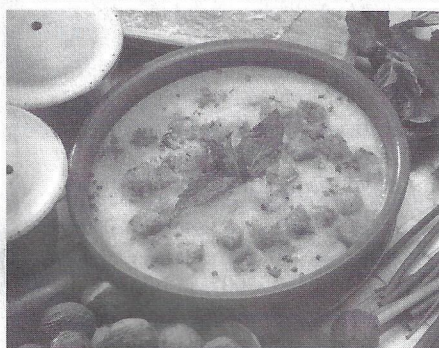

Juha s slanino

Sestavine: olje sončnično, zelje belo, korenje, krompir, paradižnik, mezga, majaron, sol, poper, voda

Slanino zrežemo na majhne kocke in jo na žlici olja prepražimo, da začne rumeneti. Dodamo na kvadratke zrezano zelje in na koleščke zrezano korenje. Dušimo 10 min. Nato dodamo na kocke narezan krompir, žlico paradižnikove mezge in ščepec majarona. Solimo, popramo, dodamo vodo z jušno kocko ter kuhamo 20 min.

JUHA

Goveji zvitki s suhimi slivami in slanino

Sestavine: 200 g sliv, file govedine, sol, poper, 4 rezine slanine, kumina, 2 žlici moke, olivno olje, 1 čebula, 2 korenja, strok česna, 1 dl belega vina, 4 dl vode

Suhe slive namočimo v vodo za 30 min. Če je treba, jih razkošččimo. Štiri tanjše goveje zrezke potolčemo, solimo in popramo. Na sredino damo slanino, slive in malo kumine. Zavijemo jih v zvitke in povežemo z vrstico ali spnemo z zobotrebcem.

Zrezke pomokamo. V ponvi segrejemo olje in zvitke popečemo z vseh strani. Poberemo jih iz posode in shranimo na toplem. V ponev damo sesekljano čebulo, narezan korenček in sesekljan česen. Zalijemo z vinom in kuhamo toliko časa, da izhlapi. Prilijemo vodo z jušno kocko, solimo, popramo. Vso omako prelijemo v eno posodo in vanjo položimo goveje zvitke. Posodo pokrijemo in 40 min pečemo v pečici. Po potrebi prilivamo juho. Nato zvitke vzamemo iz posode in jim odstranimo vrstico ali zobotrebec. Omako iz posode precedimo skozi cedilo. Vanjo ponovno vrnemo goveje zvitke in na hitro segrejemo. Zvitke postrežemo z ajdovo kašo.

GLAVNA JED

Svaljki

Sestavine: 250 g slanine, 70 g drobtin, 2 čebuli, peteršilj, limonina lupinica, 1 jajce, poper, mleto rdeča paprika

V mešalnik damo na kose narezano slanino, drobtine, narezano čebulo, peteršilj, limonino lupino, beljak in poper. Mešamo, dokler ne nastane gosta masa. Maso razdelimo na 8 delov in vsak del oblikujemo v svaljek. Svaljek oblikujemo okoli palčke za ražnjiče. Svaljke nato potresemo še s papriko, jih položimo na pekač in pečemo 10 min pod vročim žarom v pečici ali na odprtem žaru.

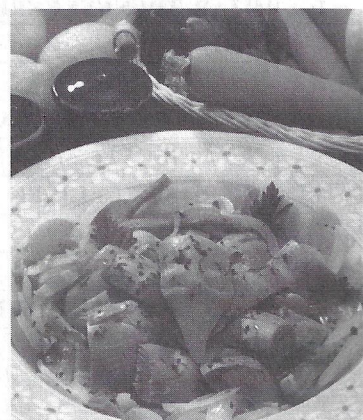
PRILOGA

Artičoke s slanino

Sestavine: 5 artičok, 400 g slanine v kosu, 2 korenčka, 2 čebuli, lovor, timijan, 1 klinček, peteršilj, limona, 2 dl zelenjavne juhe, 2 dl jabolčnika

Artičoko očistimo, ji odstranimo zunanje liste, bet in ostre konice. Nato jo narežemo na štiri dele in jo namočimo v vodo, okisano z limoninim sokom. Slanino damo v mrzlo vodo in na šibkem ognju zavremo ter kuhamo 5 minut. Nato poberemo slanino iz vode, jo osušimo in narežemo na rezine. Odcedimo tudi artičoke. Glineno posodo obložimo z narezano slanino. Nanjo naložimo na kolobarje narezano korenje in nalistano čebulo, damo na vrh še narezane artičoke ter dišavnice. Začinimo s soljo in prilijemo jabolčnik ter juho. Kozico pristavimo na ogenj, jo pokrijemo, in ko vsebina zavre, zmanjšamo ogenj na minimum ter še eno uro kuhamo. Nato stresemo v veliko solatno skledo in potresemo s peteršiljem, zraven solate se poda popečen kruh.

SOLATA

Čebulni kolač s slanino

Sestavine: 150 ml mleka, 20 g kvasa, sladkor, 300 g moke, sol, 1,5 kg čebule, 150 g slanine, 400 ml kisle smetane, 3 jajca, poper

V mlačnem mleku raztopimo ščepec sladkorja in vanj nadrobimo kvas. Mleko s kvasom skupaj z moko in ščepcem soli zgetemo v gladko testo. Pokrijemo ga s krpo in za približno 45 min postavimo na toplo. Čebulo narežemo na tanke rezine, slanino na manjše kocke. V večji ponvi prepražimo slanino in jo nato odstranimo. Na isti maščobi prepražimo tudi čebulo. Oboje odstavimo in ohladimo. Kislo smetano zmešamo skupaj z jajci, soljo, poprom in muškatnim oreškom. Zmešamo skupaj s slanino in čebulo. Testo še enkrat dobro pregnetemo in razvaljamo. Preložimo ga na namaščen pekač in dvignemo ob robu. Testo obložimo s čebulno mešanico. Kolač pečemo približno 35 min na 200° C.

SLADICA

1. Katere ujme se poleti najbolj bojimo?
 - a) toče
 - b) slane
 - c) naliva
 2. Katere naselbinsko ime je najbolj »bodeče«?
 - a) Trnovica
 - b) Glogovica
 - c) Gabrovčec
 3. Potok Kosca se izliva v:
 - a) Višnjico
 - b) Stičnico
 - c) Temenico
 4. Koliko nog ima murn?
 5. Kako se je pred 1. svetovno vojno imenoval upravitelj okraja?
 - a) načelnik
 - b) župan
 - c) glavar
 6. Kako je bilo ime zadnjemu jugoslovanskemu kralju?
 - a) Peter
 - b) Pavel
 - c) Polde
 7. Katera žival ne diha s škrgami?
 - a) tuna
 - b) morski pes
 - c) delfin
 8. Kateri okrasni mineral je rastlinskega izvora?
 - a) ametist
 - b) jaspis
 - c) jantar

Odgovori na vprašanja iz prejšnje številke: 1. b, 2. a, 3. kateti, 4. c, 5. c, 6. a, 7. b

A black and white photograph showing two snails on a dark, gravelly surface. The snail on the left is facing towards the viewer, while the one on the right is facing away. Both have their bodies extended from their shells.

Za naprej sta upodobljeni dve živalici, sloveči po svoji počasnosti. Predvsem ta lastnost je pri ljudeh izzvala številne besedne kompozicije. Zapišite jih ali pa o njih samo razmišljajte, če ste pri volji!

 LS

(s pesniškim dodatkom)

Iz gesla, ki se bo izpisal ob reševanju križanke v osenčenem navpičnem stolpcu, bomo zvedeli, česa se upokoјenci ne veselijo več tako močno, kot so se svoj čas.

PESNIŠKA OLAJŠAVA PRI ISKANJU GESLA

Poletni čas je čas oddiha
(za kmete to pač ne velja),
večina se poda na morje,
ostali v objem gora.

Upokójenci gremo v jeseni,
ko stvari so bolj poceni.

Pozimi imamo polna usta:
»ni življenja brez«

Vodoravno: 1. razmerje, 2. prevozno sredstvo, 3. pevsko gledališče, 4. začetek prebavnega trakta, 5. osje gnezdo, 6. najmanjši delci elementov, 7. oče.

1. V kaj se spremeni vrabec, ki zboli za zlatenico?
2. Katera tekočina nikoli ne zmrzne?

v očenašu prosimo za vsakdanji kruh in ne za daljše obdobje?

4. Zraste brez setve, pa se vsak dan požanje?
5. Kdo stalno nosi klobuk, čeprav nima glave?

Odgovori: 1. v kanarčka, 2. topla voda, 3. da imamo vedno svežega, 4. brada, 5. goban.

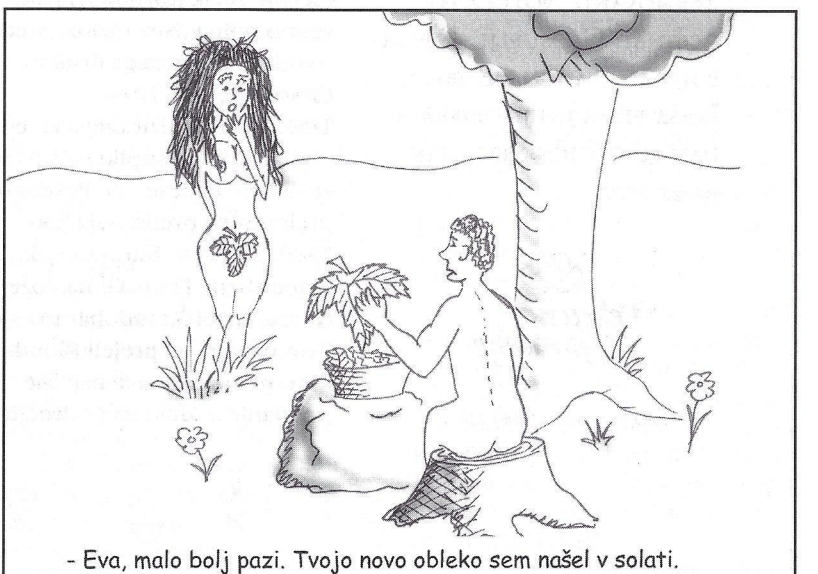
1. Tašča pride na obisk. »Pozdravljena, mama, pozdravljena, kar naprej, kar naprej,« je prisiljeno vljuden zet. »Metke trenutno ni doma, vam lahko jaz pripravim kaj za osvežitev?«

»Nekaj bi pa res,« odvrne tašča. Tedaj se zet obrne do sinka in ga poprosi: »Marko, odpri okno, da se bo mama malo osvežila.

2. »Le čakaj, boš videl, kaj bo, ko bo oče zvedel, da si mizo polil s črnim,« mama zažuga s prstom Tončku. Tonček pa nazaj: »Nič ne bo, saj je packo že videl!« »Kaj pa je rekel,« je radovedna mama. »Rekel je, da bom že videl, kaj bo, ko bo madež opazila mama!«

3. Zobozdravnik je starejšemu moškemu nataknil novo zobno protezo in se pohvalil: »Sedaj imate v ustih tako zobovje, da boste lahko tudi kosti trli!«. Joj, gospod doktor, pa mi menda niste montirali pasjih zob,« se prestraši pacient.

4. Neka gospa bi srčno rada postala pisateljica. Zato odide k znanemu literatu po navsote: »Prosim, povejte mi, dragi pisatelj, kako je najbolje začeti s pisanjem?« Književnik malo pomisli, nato pa odvrne: »Kolikor jaz vem, je najbolje začeti z leve proti desni.«

- Eva, malo bolj pazi. Tvojo novo obleko sem našel v solati.

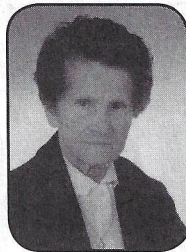
Pomladno jutro, vstalo iz noči,
v predivo megle skril je obzorje.
Tam daleč, daleč zadaj, tam je morje,
še dlje za morjem sonce je in ti.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame
JOŽEFA GRM, roj. Hočevar
(1927–2007) iz Velikih Les

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, župniku, pevcem in pogrebniemu zavodu Perpar, ki ste jo spremili k zadnjemu počitku.

Sin Tone z Biljano in hči Joža z družino

ZAHVALA

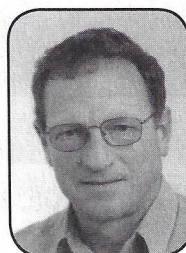
V 94. letu starosti je odšla k večnemu počitku mama, babica in prababica

FRANČIŠKA KASTELIC

po domače Dremljeva mama
iz Ivančne Gorice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, ki so sočustvovali z nami in našo drago mamo pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala osebju DSO Trebnje za njihovo skrb med bivanjem v domu. Posebej iskrena hvala domačemu župniku za pogrebni obred in daritev svete maše. Zahvaljujemo se tudi za molitve Bernardove družine.

Žalujoči: hčerke Marinka, Sonja ter Jana z družinami

Odšel tiho si od nas,
še slišimo tvoj glas.
Ni več tople očetove roke,
ni več nasvetov, izkušenj in naukov...
Zdaj daleč, daleč si stran,
pa vendar tvojo bližino čutimo sleherni dan...

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, brat, dedek, sorodnik in prijatelj

RUDI BREGAR

iz Stične

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste z nami delili bolečino, žalost, nam izrekli sožalje, darovali sveče, prispevali za maše, dober namen, ter vsem, ki ste se mu poklonili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Za čuteče in iskreno izrečene poslovinne besede se zahvaljujemo govornikom: ravnatelju OŠ Stična, gospodu Marjanu Potokarju, in članu društva upokojencev gospodu Francu Nosetu ter ostalim članom društva upokojencev Stična. Lepo se zahvaljujemo gospodu župniku za opravljen obred, pogrebni službi, trobentaču in pevcem za ganljivo petje. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in ga imeli radi. Ohranimo ga v lepem spominu, saj naš vsepovsod spremljajo sledovi njegovih pridnih rok.

Vsi njegovi

Dolgost življenja našega je kratka
kaj znancev že zasula je lopata
odprta noč in dan so groba vrata
al dneva ne pove nobena pratka.

F. Prešeren

ZAHVALA

V 75. letu življenja nas je nenadoma zapustila draga žena, mama in stara mama

MARIJA LINEC

po domače Andrejkova Mimi iz Šentvida pri Stični

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli številna sožalja, darovali cvetje in sveče ter prispevali za svete maše in dober namen. Hvala tudi vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Lepo se zahvaljujemo gospodu župniku Jožetu Grebencu za lepo opravljen obred, moškemu pevskemu zboru za občutno zapete pesmi ter pogrebniemu zavodu Perpar za pogrebne storitve. Hvala tudi Gasilskemu društvu Šentvid za nesebično pomoč v težkih trenutkih. Odšla si od nas v večnost, a vedi da boš za vedno ostala v naših srcih. Ohranimo jo v najlepšem spominu in še enkrat hvala vsem.

Žalujoči: mož Andrej, sinova Boštjan in Andrej z družino

ZGODBE IZ PEKARNE

Ves svet, prezali božji vrt je naša last in nam odprt! Hoj, bratje, na koló!

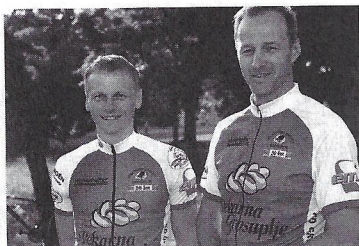
(odlomek, Slovenski kolesar, Anton Hribar Korinjski, 1864-1953)

PRVO NEDELJO V MESECU JUNIJU SO FANTJE IZ KOLESARSKEGA DRUŠTVA GROSUPLJE ORGANIZIRALI ŽE TRADICIONALNI 9. KOLESARSKI MARATON TREH OBČIN. TEKMOVANJE POTEKA PO OBČINAH GROSUPLJE, DOBREPOLJE IN IVANČNA GORICA. NAŠA EKIPA JIH JE OBISKALA DAN PO ODLIČNO IZPELJANI PRIREDITVI.

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

»Letos smo z udeležbo še posebej zadovoljni. Sodelovalo je 750 kolesarjev. Po mnenju nekaterih je maraton na 100 kilometrov primerljiv z maratonom Franja. Najzahtevnejši del proge je vzpon na 600 metrov visok Korinj,« nam še vedno poln vtisov razloži predsednik Kolesarskega društva Grosuplje, Toni Hren. Tradicija organiziranega kolesarstva je v Grosuplju prisotna že dobrih trideset let. Posebno prelomnico predstavlja leto 1989. Takrat so Karlo Cerjak, Franc Škerlj, Franc Gliha, Jože Nered, Pavel Štraudohar in Zvone Omersel prejeli Bloudkovo priznanje, ki je najvišje priznanje za delo na področju

Predstavnika Kolesarskega društva Grosuplje Toni Hren in Andrej Jerman

športa v Sloveniji. Leta 2003 je bilo društvo ocenjeno kot najboljši organizator kolesarskih prireditev v državi. Tudi za nadaljevanje te tradicije ni bojzani. Danes je v društvo vključenih že 130 članov. Poleg tega, da je Pekarna Grosuplje že dolgoletni generalni sponzor Kolesarskega društva Grosuplje, njihovi slastni izdelki

foto: Franc Virant, Marjan Trobec

Množica udeležencev na 9. Maratonu treh občin

predstavljajo zaslužen malico na koncu vsakega kolesarskega podviga. In prav gotovo so po

vseh prevoženih kilometrih dobrote iz Pekarne Grosuplje še posebej iskane in toplo sprejete.

Siva stran

»NAŠI« VLADARJI IN NJIHOVI BLIŽNJI

Od časa, ko smo se oblikovali kot narod, in vse do danes Slovenci nismo imeli svojih vladarjev: nekaj zaradi naše maloštevilnosti, še bolj pa zaradi strateške lege ozemlja, ki so ga naši predniki naseljevali. Ta okoliščina je povzročila, da so po našem ozemlju vedno segali večji in vojaško močnejši narodi, ki so nas vzeli pod svoje okrilje in nam »dodelili« svojega vladarja. Časi monarhij in monarhov na našem delu Evrope so minili, še vedno pa čutimo dobre in slabe posledice njihovega vladanja v preteklih stoletjih. V pričujočem kotičku bomo v nadaljevanjih poskušali rahlo osvežiti spomin na »naše« vladarje. Rubrika je zamišljena tako, da bomo najprej objavili podobo monarha, v naslednji številki pa zapisali nekaj iz njihovega življenja in vladanja. Kogar bo volja, bo v času med izidom dveh števil našega časnika lahko »ugibal«, za katerega monarha gre. Za pokušino objavljamo podobo vladarice, katere delo še danes občudujemo. In še nekaj: vladarica je ena od redkih monarhov, ki je zanesljivo potoval po ozemlju sedanje občine Ivančna Gorica.

BESEDA O BESEDI

Govorica se vse od časa, ko se je človek začel sporazumevati z glasovi in besedami, razvija in prilagaja potrebam, se torej spreminja. Spremembe se ravna po določenih zakonitostih, a se kljub temu v jezik prikradejo nepravilnosti, ki se kot jezikovni atavizmi vlečejo še dolgo v nove čase. Poglejmo si nekaj drobnih primerov. Vsi smo že slišali, da kokoši in njim sorodna perjad zrnje **zobljejo**, čeprav

vemo, da nimajo zob, temveč **kljun**; ptice potemtakem žito **kljujejo** ali še bliže - **kljunajo**. Kako je prišlo do neskladja z anatomskimi in morfološkimi značilnostmi ptic, je težko razložiti. Morda se je izraz uveljavil s posploševanjem, ko so dajali žito konjem. Ti so zrnje resnično **zobali**, pa je izraz prešel še na druge žrnojedce, čeprav ti nimajo zob. Manj verjetna je razlaga, da je do pojava prišlo

zaradi posnemanja glasov v naravi. Kdor je kdaj prisluhnil kokošim, ki so pobirale zrnje na leseni podlagi, je največkrat slišal enakomerni tok, tok, tok. To pa se je v določenih okoliščinah slišalo tudi kot zob, zob, zob, živali so torej zobale. Izraz kljuvati s pomenom pobirati zrnje se ni uveljavil, ker je že imel pomen obrambe ali napada s kljunom, pri čemer ptice meso in drugo tkivo trgajo.

ZLATOPOROČENCA ROZI IN CIRIL

Prvo junijsko soboto sta v zagraški cerkvi Marije Brezmadežne obhajala zlato poroko Rozi in Ciril Adler iz Grintovca pri Zagradcu.

Rozi, ki se je rodila pred 74. leti, je po poklicu šivilja in je imela nekaj časa tudi samostojno obrt, dve leti starejši Ciril pa je bil kot poklicni voznik dolga leta šofer avtobusa pri podjetjih IMP Ivančna Gorica in Kompas Ljubljana.

Z veliko truda, odrekam in vztrajnosti sta si v težkih povojnih časih ustvarila prijeten dom, kamor danes poleg njunih treh otrok z družinami radi prihajajo tudi prijatelji in znanci. Veliko ljubezen in skrb namenjata svojim devetim vnukom, od katerih je najstarejši star 29 let in najmlajši 3 leta. Zlatoporočenca sta še vedno polna življenjskih moči, prav tako tudi njuni poročni priči, ki sta ju tako kot pred 50 leti spremljali tudi zdaj.

Pred cerkvijo ju je s cvetjem in pesmijo pozdravil zagraški otroški pevski zbor, ki je nato sodeloval pri sveti maši. Zlatoporočenca sta bila vidno ganjena nad lepim obredom, ki ga je vodil zagraški župnik g. Boris Žerovnik.

Slavje se je nadaljevalo na njuni domačiji na Grintovcu, kjer si je ustvaril družino tudi najmlajši sin. Slavju so se poleg sorodnikov pridružili tudi vaščani, ki so zlatoporočencema postavili mlaje ter jih okrasili s kitami iz zelenja.

Bila je prava gostija z vsemi kmečkimi dobrotami, ki so jih pripravili njuni otroci z družinami. Bilo je veliko smeha in iger, v katerih sta sodelovala tudi zlatoporočenca, seveda pa ni manjkala tudi glasba. Ob pesmi Beneških fantov Rdeči cvet, ki so jo jima kot čestitko podarili vaščani, sta tudi zaplesala.

NARAVA, NENEHNA USTVARJALKA

O raznoterih »čudežih« narave smo na naših straneh že pisali. Tokrat bi vam radi pokazali, kako naša ustvarjalka dela v dveh smereh: nenehno snuje »žive« oblike življenja, hkrati pa izdeluje še njihove »nežive« posnetke. Po evlucijski teoriji so bili slednji prej kot prvi. Mnogi menijo, da je to naključje, poznamo pa tudi modrece, ki so prepričani, da v naravi ni nič naključnega; potemtakem so neživi posnetki življenja v nekakšni povezavi. Da si bo o tem vsakdo lahko ustvaril svoje mnenje, bomo v vsaki številki objavili nekaj primerov kot izziv za razmišljanje. Poglejmo in si ustvarimo svoje mnenje.

Vodna ptica iz zbirke Ljube Štrubelj s Hudega. Razsežnost: naravna velikost race. Material: jurski apnenec iz širše okolice Hudega. Slikano: pozimi 2006.

IZ STARIH ZAKONOV IN POSTAV

Poslanci državnega zbora in deželni zborov so nedotakljivi in neodgovorni.

»Spoznal sem za dobro s privoljenjem obeh zbornic Mojega državnega zbora ukazati tako:

& 1. Zastran tega, kako so poklic svoj opravljaje glasovali zborniki, državni in deželni, ne morejo nikdar biti poklicani na odgovor; zastran tega pa, kar so v svojem poklicu govorili, sme jih na odgovor vzeti samo tista zbornica, v katero spadajo.

& 2. Ves ta čas, dokler seje terpe, ne sme noben državni ali deželni zbornik zavolj kaznivega dejanja brez privolenja njegove zbornice zaprt ali sodno zasledovan biti, razun, kadar bi ga na samem delu zatekli.

Pa tudi kadar bi zbornika prijeli na samem delu, ima sodnija dolžnost predsedniku njegove zbornice precizno naznaniti, da je bil zaprt. Če zbornica tako hoče, mora se zaprti izpustiti ali pa njegovo zasledovanje odložiti za ves čas, v katerem bo zbornica imela seje. Ravno ta pravica gre zbornici zastran njegovega zbornika, ki bi bil zaprt ali preiskovanju podvržen, zunaj tistega časa, v katerem ima seje.

Vodcu Mojega ministrstva za pravosodje je naročeno izpeljati to postavo.»

Na Dunaji, 3. dne oktobra, meseca 1861
Franc Jožef, cesar s. r.

Po najvišjem ukazu:
Baron Ransonet s. r.

Ptice na prvi podobi **zobljejo**, na drugi pa **kljuvajo**, čeprav oba-krat uporabljajo isti organ, **kljun**.

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Danes je na podobi nekaj romantičnega, nekaj, kar so opevali tudi v ljudski pesmi. Stvar so pogosto omenjali fantje, ki so dolge ure stali pod oknom svojih izbrank. Zapišite, kako ste pričujoči del zunanjega pohištva imenovali pri vas in kakšni spomini so vas obšli, ko ste uzrli podobo.

Hvala vsem, ki ste pisali in sporočili kaj zanimivega iz našega narodopisja. Priznam, da je bila etnološka uganka v prejšnji številki nekoliko težavnejša, je zato današnja lažja. Z veseljem pričakujem vašo pošto.

Leopold Sever

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

⇒ ČE PA STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše
- za vpis etažne lastnine

Najdete nas
na Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu

01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

POGREBNE STORITVE
Perpar Janez s.p.

VSE POGREBNE STORITVE
NA ENEM MESTU.
DOSEGLJIVI 24 UR NA DAN.

041/785-113 041/647-380

"SEVERNA" STRAN

* ZA DOBRO VOLJO * KAKO SO PLESKARJI JAJCA ZAČINILI

Učitelj Leon je stanoval in delal na podeželski šoli v hribovski vasi. Že ob prihodu je ugotovil, da je šola zanemarjena od vrha do tal, a se je nekako pretolkel do konca šolskega leta in do prvih počitnic. Obnove so bile najbolj potrebne notranje stene in okna, zato se je med počitnicami dogovoril z mojstrom Hribščakom za pleskanje sten in oken. Nekako sredi počitnic se je mojster res pojavil pred šolo, a ne sam; s seboj je imel še tri pomočnike, da bo delo hitreje opravljeno. »Hrano si bomo kar pri vas pripravljali, če je prav,« je predlagal mojster. »Prav,« je prikimal učitelj Leon in jim pokazal svojo preprosto kuhinjo. »Kar vzemite si, kar rabite pri kuhi, čeprav mene dva dni ne bo doma,« je pristavil. Pleskarji so se lotili dela, Leon pa je odšel po opravkih v mesto. Ko se je čez dva dni vrnil, je najprej pogledal, kako napreduje delo, nato pa povprašal, kako so se znašli v kuhinji. »Kar dobro; največkrat smo si pripravili jajca na oko; je najbolj enostavno,« se je pohvalil mojster. Pomočniki so se pri tem spogledali, eden pa je dejal: »Nekam čuden poper imate pri vas.«

»Kakšen poper neki, jaz sploh ne uporabljam popra« je bil začuden učitelj Leon. »Kaj pa je potem tole v posodi, kar nam je mojster izdatno

posipal po pečenih jajcih?« Leon je pogledal v posodo in ni vedel ali bi se smejal ali jezil: »Ljudje božji, to so vendar posušene bolhe, s katerimi krmim ribice v akvariju!« Po tistem so se pomočniki drug za drugim počasi spustili v pritličje, kjer so bila stranišča, Hribščak pa je ostal zgoraj in se kisló držal. Resnici na ljubo je treba povedati, da je bil učitelj Leon ob tej priliki nekoliko poreden, ker ni pojasnil, da so to le posušeni drob-

ni rakci, ki po obliki in načinu gibanja nekoliko spominjajo na človeške zajedavce, zato se jih je prijelo ime vodne bolhe.

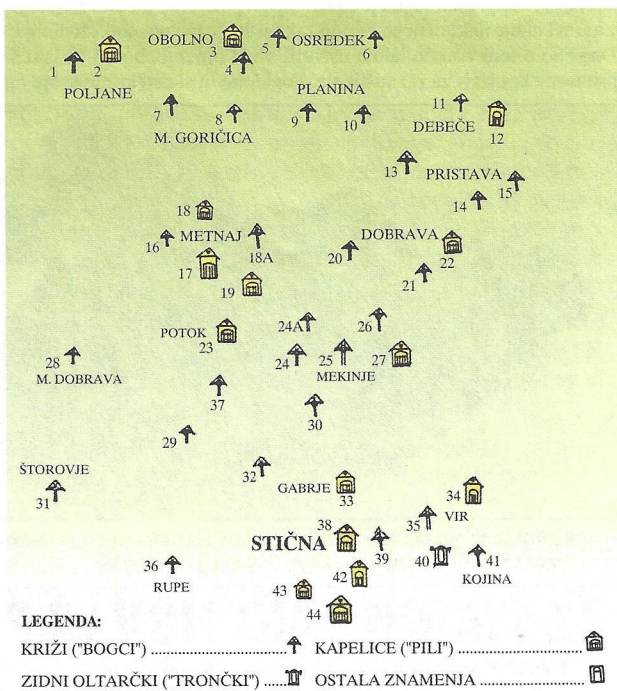
Čez več let je Leon srečal enega od pomočnikov. Ker ga učitelj ni prepoznal, mu je fant pomagal s krepkejšim spominom: »Kako, da me ne poznate? Jaz sem vendar eden od pleskarjev, ki so pri vas bolhe jedli!«

L. Sever

NABOŽNA ZNAMENJA V ŽUPNIJI STIČNA

(STANJE NA PREHODU IZ 20. V 21. STOLETJE)

1. Vaški (Ceglarjev) križ, »Na Štepihu«, Poljane
2. Jurkatova kapelica, Vrtače, Poljane
3. Gregurčeva (Berčonova) Kapelica, Obolno
4. Gregurčev (Berčonov) križ, Obolno
5. Vaški (Osreški) bogec, Osredka
6. Španov križ, Osredka
7. Nangarjev (Korletov) križ, Goričica
8. Vaški (Mustarjev) križ, Goričica
9. Lazarjev bogec, Planina

10. Findrhov bogec, Planina
11. Mandljev bogec, Debeče
12. Volkova kapelica, Debeče
13. Mežnarjev križ, Pristava
14. Belkov križ, Pristava
15. Lampretov bogec, Pristava
16. Birsov bogec, Metnaja
17. Ščitnikova (Končinova) kapelica, Metnaja
18. Damjanova kapelica, Metnaja
- 18a. Petanov bogec, Metnaja
19. Barbarina (Hribarjeva) kapelica, Metnaja
20. Kokljev bogec, Dobrava

21. Plankarjev bogec, Dobrava
22. Rebolova kapelica, Dobrava
23. Malnarčkova kapelica, Potok
24. Povhovi križ, Mekinje
- 24a. Ilovski križ, Mekinje
25. Špančev križ, Mekinje
26. Brezovski križ, Mekinje
27. Brezovška kapelica, Mekinje
28. Vaški križ, Mala Dobrava
29. Križ »Znamje«, Vel. boršt, Stična
30. Kavčev bogec, Mekinje
31. Šerkov (Cugljev) bogec, Štorovje
32. Malnarjev bugcek, Gabrje Stična
33. Demčeva kapelica, Gabrje, Stična
34. Lipetova kapelica, Vir
35. Strmčev (Cilenškov) bogec, Vir
36. Vaški (Rokselnov) križ, Rupe, Stična
37. Evharistični križ, Nograd, Stična
38. Kapelica pred samostanom, Stična
39. Šimanov bogec, Stična
40. Primožev tronček, Kojina, Stična
41. Primožev križ, Kojina, Stična
42. Kapelica pod Gradičkom, Stična
43. Goriškova kapelica, Stična
44. Kapela sv. Družine, Marof, Stična

Opomba: Nabožna znamenja z območja Obolna, Osredka, Planine in Debeče po cerkveni opredelitvi spadajo v župnijo Javor.

CIV. REKORD: ŠE EN MOČNO RAZSEŽEN KOZOLEC

Pred slabim desetletjem smo v našem kotičku že predstavili gospodarsko poslopje, ki je po svojih razsežnostih, zlasti po širini, prekašalo druge zgradbe te vrste. To je bil Mišmašev kozolec s Kala pri Ambrusu. Lani pa mi je prišlo na uho, da se podobno poslopje nahaja tudi v Tolčanah pri Zagradcu. Pot pod noge in šel sem na poizvedovanje z metrom in fotoaparatom v roki.

Kozolec orjak z lastnico, stoječo ob desnem stebri. S podobe lahko razberemo, da poslopje skoraj ne služi več prvotnemu namenu.

Joj, kako je svet majhen. Prijazna lastnica Ivanka Urbančič mi je namreč povedala, da sta bila prejšnja gospodarja obeh kozolcev, kalskega in tolčanskega, brata, ki sta si dala postaviti enaka kozolca. Delal ju je isti mojster, doma s Tisovca, kaj več o njem pa mi ni uspelo zvedeti.

Ivankin kozolčni orjak ima zato skoraj enake mere: 12 metrov v širino in le malo manj v višino. Je pa tudi nekaj razlik: tolčanski ima spredaj dva balkončka, kalski pa ima streho na čop in nima sprednjih vrat za senik. Rekordni kozolec so naredili med drugo svetovno vojno, kar je po svoje tudi nenavadno. Ivanki gredo kajpak iskrene čestitke za rekord.

CV. REKORD: LIJOČA CVETNA LEPOTA

Ste že bili v Žitnikovem mlinu v Zagradcu? No, kdor je bil, je nad vhodom v mlinarsko delavnico gotovo opazil velik kaktus, ki se z notranjega balkona bohotno razrašča skoraj do tal. Rastlino z vso skrbjo in ljubeznijo goji mlinarica Slavka Maver. Stopil sem k njej in ji predlagal zapis v našem kotičku. Malo smo še počakali, da se je lepote odel z več cvetja in ga nato ovekovečili skupaj z njegovo lastnico. Rekorderju smo kajpak vzeli tudi osebne podatke: starost – okoli 20 let, dolžina – 3,15 metra, širina – dober meter, število cvetov – okoli 120 (25. aprila), vedenje – vzorno (ker ne bode), lepota – odlično (5).

Kaktusovke v naravnem okolju dobro prenašajo sušo in vročino, manj pa mraz, zato Mavrovi vsako zimo prenesejo rastlino v toplejši prostor. Udomačeni kaktusi so z dolgotrajno vzgojo v marsičem spremenili svoje lastnosti, a je treba kljub temu dobro poskrbeti za ugodne življenjske razmere. Najnovejša Klasjeva rekorderka Slavka Maver svoj kaktus dobro pozna, zato ustreže vsaki njegovi muhi, rastlina pa ji trud poplača s čudovitim cvetjem. Rekord naj bo gojiteljici spodbuda za nove dosežke v cvetličarstvu. Čestitke!

LS